

**ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม**

สุนิสา จันทร์โถม

**การค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มิถุนายน 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร**

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการศึกษา ได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ผล
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่าง
วัฒนธรรม” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

มิถุนายน 2563

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งตลอดระยะเวลาในการทำการค้นคว้าอิสระนี้ จนทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ และคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอน อันเป็นประโยชน์แก่ ผู้วิจัยโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ธำรงโสภณกุล อาจารย์ประจำ ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร นางอุไร จันทะคุณ ครูวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชาติตระการ นางชรินทร์ พลนิม ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชาติตระการ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านชาติตระการ ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้วิจัยครั้งนี้ สมบูรณ์และมีคุณภาพดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อภิศักดิ์ ฟองจางวาง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชาติตระการ คณะครู และนักเรียนต่างวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัว ที่คอยเป็น กำลังใจ ให้ความหวังโย และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณและอุทิศแด่ผู้มี พระคุณทุก ๆ ท่าน

สุนิสา จันทร์โถม

ชื่อเรื่อง	ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
ผู้วิจัย	สุนิสา จันทริโอม
สถานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2562
คำสำคัญ	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์, มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนต่างวัฒนธรรมที่ใช้วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมม้ง ประกอบด้วยนักเรียนไทย 14 คน และนักเรียนม้ง 15 คน รวม 29 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 29 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมนทัศน์ทางวัฒนธรรม และแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม ดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จำนวน 5 แผน เป็นเวลา 16 ชั่วโมง วิเคราะห์ข้อมูลมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t – test (One sample test)

ผลการวิจัย พบว่า (1) นักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) โดยนักเรียนไทยที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) และนักเรียนม้งที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.56$) (2) นักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียน (ร้อยละ 91.85) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title THE RESULT OF EXPERIENTIAL LEARNING ACTIVITIES
TO PROMOTE CULTURAL CONCEPTS FOR THE
STUDENTS FROM DIFFERENT CULTURES

Author Sunisa Janchom

Advisor Associate Professor Chaiwat Sutthirat, Ph.D.

Academic Paper Independent Study M.Ed. in Curriculum and Instruction,
Naresuan University, 2019

Keywords Experiential learning activities, Cultural concepts,
Intercultural students

ABSTRACT

The purpose of this research were to study the cultural concepts of students from different cultures studied through experiential learning activities and compare the cultural concepts of students from different cultures after learning by using experiences learning activities with criterion, 70 percent. Conducting quasi-experimental research, the sample group consisted of 29 grade 9 students which different cultures of Banchattrakan School, Chattatrakan district, Phitsanulok, Thailand in 2nd semester of academic year 2018. The tools used in the research were the experimental instruments were the experience learning activities plan which promoted cultural concepts, and the tools for collecting are the evaluation of cultural concepts. The research was conducted by using 5 learning experiences activities for 16 hours. Analyze cultural conceptual data by using mean of standard deviation and t – test (one sample).

The results of the research revealed that (1) the intercultural students who learned with the experience of learning activities had the highest level ($\bar{X} = 3.53$), the Thai students who learned with the experience learning activities has the highest level at ($\bar{X} = 3.51$), and the Hmong students who learned with the experience learning activities has the highest level at ($\bar{X} = 3.56$). (2) The intercultural students who learned with the experience of learning activities had cultural concepts 91.85 percent higher than the criteria of 70 percent with statistical significance at the level of .05.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด และการนำไปใช้.....	9
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียน บ้านชาติตระการ พุทธศักราช 2561.....	17
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	32
การเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	41
มโนทัศน์.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
กลุ่มเป้าหมาย.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
การดำเนินการทดลอง.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	71

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	74
ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลัง เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70...	76
5 บทสรุป.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	79
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	216

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	15
2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรเวลาเรียนโรงเรียนบ้านชาติตระการ.....	18
3 แสดงสาระหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 26 ตัวชี้วัด จำนวน 60 ชั่วโมง.....	19
4 แสดงสาระหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 ตัวชี้วัด จำนวน 60 ชั่วโมง.....	22
5 แสดงโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เรื่องผลการจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรมสำหรับ นักเรียนต่างวัฒนธรรม.....	62
6 แสดงโครงสร้างของแบบประเมินในทัศนทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมในทัศนทาง วัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม.....	69
7 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้.....	70
8 แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบวัดมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม.....	71
9 แสดงผลการศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	75
10 แสดงผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลัง เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70	77
11 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยรวม.....	97
12 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2.....	103
14 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3.....	106
15 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4.....	109
16 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง วัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5.....	112
17 แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินโน้ตศน์ทาง วัฒนธรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน.....	115
18 แสดงผลประเมินโน้ตศน์ทางวัฒนธรรมระหว่างเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์.....	208
19 แสดงผลประเมินโน้ตศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์.....	210

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แสดงวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb (The Kolb Learning Cycle).....	44
2 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์.....	48
3 แสดงนักเรียนชมสารคดี เรื่องชาติพันธุ์ม้ง.....	212
4 แสดงออกสำรวจชุมชนชาติพันธุ์ม้ง ณ บ้านป่าแดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก.....	212
5 แสดงแสดงนักเรียนพูดความรู้สึกที่ได้ออกไปสำรวจวัฒนธรรมของชาติพันธุ์.....	213
6 แสดงนักเรียนนั่งเป็นกลุ่มเพื่อแบ่งปันความรู้วัฒนธรรม.....	213
7 แสดงนักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองให้เพื่อนต่างวัฒนธรรม ได้ฟัง 1.....	214
8 แสดงนักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองให้เพื่อนต่างวัฒนธรรม ได้ฟัง 2.....	214
9 แสดงนักเรียนนำข้อมูลตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปวัฒนธรรมสรุปแนวทางการปรับตัว ทำใบกิจกรรม และศึกษาในเสริมความรู้เพิ่มเติม 1.....	215
10 แสดงนักเรียนนำข้อมูลตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปวัฒนธรรมสรุปแนวทางการปรับตัว ทำใบกิจกรรม และศึกษาในเสริมความรู้เพิ่มเติม 2.....	215

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์และพัฒนาการของความเป็นชาติมายาวนาน ในช่วงเวลาที่ผ่านมามหาชนไทยได้สั่งสมมรดกในด้านต่าง ๆ สืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นไว้มากมายทั้งด้านความคิด ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี และศีลธรรมจรรยา อันมีลักษณะเป็นนามธรรม รวมถึงสิ่งที่มีรูปร่างตัวตนสัมผัสจับต้องได้ เช่น บ้านเรือน โบสถ์วิหาร เครื่องมือเครื่องใช้ ฯลฯ ซึ่งเป็นความเจริญในด้านวัฒนธรรม ทุกสิ่งล้วนประกอบกันเข้าทำให้สังคมไทยมี "วัฒนธรรม" เป็นของตนเอง อันเป็นลักษณะที่โดดเด่นแสดงถึงความเป็นชาติที่มีความเจริญรุ่งเรือง มีอารยธรรมสูงส่งและประณีตสวยงามทั้งในด้านภาษา วรรณกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ดนตรี นาฏศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ฯลฯ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงศักดิ์ศรี เกียรติยศ และเป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตา สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ลูกหลานไทยสืบมาตราบเท่า ทุกวันนี้

การปฏิบัติตามแบบวัฒนธรรมไทย เป็นแบบแผนของการกระทำที่สืบทอดกันมาอย่างงดงามจากการสั่งสมสิ่งต่าง ๆ มาเป็นเวลาช้านานของบรรพบุรุษไทย เพื่อเป็นแนวทางให้คนไทยรุ่นหลังได้ยึดถือปฏิบัติอย่างถูกต้องสอดคล้องกับลักษณะเด่น อันเป็นเอกลักษณ์ของหมู่คณะและประเทศชาติ ดังเช่นกระทรวงวัฒนธรรม (2550) ได้เสนอการปฏิบัติตามแบบวัฒนธรรมไทย ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การปฏิบัติได้ถูกต้อง และเหมาะสมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การให้ความเคารพสักการะต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ บันเทิง พาพิจิตร (2549, หน้า 2-7) ได้กล่าวถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมไทย มีลักษณะเด่นปรากฏหลายอย่างที่ควรปฏิบัติ ได้แก่ การเคารพและยึดมั่นต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การใช้ภาษาไทยถูกต้องชัดเจน การมีจิตสำนึกอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย การปฏิบัติตามประเพณีไทย การมีจิตสำนึกอนุรักษ์กีฬาไทย การปฏิบัติตามมรรยาทไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย และยังปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2560 - 2564) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดยุทธศาสตร์สร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยในช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่น ให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สามารถอยู่

ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรม โดยการฟื้นฟูสถาบันศาสนา ในการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ตามหลักคำสอนทางศาสนา การธำรงรักษาวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเพื่อเป็นรากฐานที่เข้มแข็งในสังคมท่ามกลางวัฒนธรรมที่หลากหลาย

การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังที่แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579) ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) ประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะคือ 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ สัมพันธ์กับ “การเรียนรู้จากการกระทำ” วิธีการเรียนการสอนจะเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงในโลกของการทำงานจริง จึงเป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิมซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามถึงสาเหตุดังกล่าวพบสรุปได้ว่า นักเรียนไม่รู้จะปรับตัวอย่างไรจะเรียนรู้วัฒนธรรมไปทำไม เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัวไม่ได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

จังหวัดพิษณุโลก มีชาวไทยภูเขาเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ตามภูเขาหรือที่ราบเชิงเขา โดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่พบมากที่สุด คือ ม้ง (Hmong) ซึ่งอาศัยอยู่รวมกันในพื้นที่ 5 หมู่บ้านของอำเภอนครไทย และอีก 4 หมู่บ้านของอำเภอชาติตระการ กลุ่มชาติพันธุ์ม้งเป็นชาวไทยภูเขาเผ่าที่ใหญ่เป็นอันดับสองในประเทศไทย รองจากกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง เดิมทีแล้ว ม้งมีภูมิลำเนาอยู่บนภูเขาทางทิศใต้ของมองโกเลีย ต่อมาเคลื่อนย้ายเข้ามาในบริเวณตอนกลางของประเทศจีน และได้ทำสงครามกับจีนหลายครั้งแต่ไม่สามารถเอาชนะจีนได้จึงอพยพลงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้และทางทิศใต้ของจีนในมณฑลกว๋างสีและมณฑลยูนนานเป็นเวลากว่า 500 ปี จากนั้นจึงได้กระจายมาอยู่ทางทิศเหนือของประเทศเวียดนาม ประเทศลาวตอนกลาง ทางรัฐฉานของประเทศพม่า แล้วจึงขยายมาทางภาคเหนือของประเทศไทย โดยจากการสำรวจ พบว่ามีประชากรชาวม้งในประเทศไทยอยู่มากกว่า 150,000 คน (สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย, 2561) จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ม้งมีความจำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ได้การยอมรับจากสังคม โดยตามหลักการ ระเบียบ และกฎหมายแล้วปรากฏว่าม้งจะได้รับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด การรับบริการสาธารณะ ที่ทางราชการจัดให้ตามความจำเป็น

พื้นฐาน เช่น การได้รับการบริการด้านสาธารณสุข การได้รับการบริการด้านการศึกษา รับประทานข้อมูลข่าวสาร หน้าที่ป้องกันประเทศ การรับราชการทหาร และอื่น ๆ โดยสมบุรณ์ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และหมวด 4 ว่าด้วยหน้าที่ของชนชาวไทย)

การดำรงชีวิตภายใต้ความหลากหลายทางสังคมและต้องฝึกความอดทนต่อความยุ่งยากอันเนื่องมาจากความไม่เคยชินกับวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความขัดแย้ง ระหว่างคนไทยและคนชาติพันธุ์อื่น ที่อาจเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ซึ่งนักเรียนไทยและนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนเรื่องสังคม วัฒนธรรม การปรับตัวน้อยมาก และขาดการเตรียมการที่ดี ส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตไม่เตรียมการเพราะขาดการรับรู้ข้อมูลประเด็นที่ต้องเตรียมตนเองเพื่อให้ตนเองมีความพร้อม รับมือกับสถานการณ์ในอนาคต เช่น ควรให้ความสนใจและตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้น ซึ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมร่วมกัน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพราะจะนำไปสู่ความเท่าทัน การปรับตัวเข้าสู่วัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากของตน ดังนั้นการเรียนรู้ของนักเรียนยุคใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับทั้งกระบวนการเรียนรู้ ปรับทัศนคติที่จะต้องตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

จากการประมวลสภาพปัญหาดังกล่าว ซึ่งหากไม่รีบดำเนินการแก้ไขแล้วจะส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถปรับตัวอยู่ภายใต้สังคมที่อยู่ร่วมกันได้ จึงเป็นปัญหาที่ต้องส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรมให้กับนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนเกิดมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่า เกิดแรงจูงใจในการเรียนและส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม ดังที่เดวิด คอร์ป (อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555, หน้า 300) อธิบายว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงประสบการณ์ในห้องเรียนและการจัดการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียนเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงสัมพันธ์กับ “การเรียนรู้จากการกระทำ” วิธีการเรียนการสอนจะเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงในโลกของการทำงานจริง ซึ่งเป็นวิธีมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม

มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม จึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้ ผู้เรียนเพื่อให้ “คิดเป็น” สามารถสร้างมโนทัศน์วัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ ได้ นักเรียนจะเข้าใจและสามารถอยู่ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้ คือ ความรักความรู้สึกที่ดีต่อวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อ 7 รักความ

เป็นไทย ผู้เรียนต้องมีความภาคภูมิใจเห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ เพราะความรู้สึกรักหรือเจตคตินี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็กและเยาวชน เพราะวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่คู่มา กับสังคมไทย ทั้งยังเป็นเครื่องวัด ความเจริญ หรือความเสื่อมของสังคม ซึ่งมีผลต่อความก้าวหน้าของประเทศ เพราะประเทศจะ เจริญหรือไม่ขึ้นอยู่กับพัฒนาของคนในสังคม เด็กและเยาวชนต้องตระหนักถึงรากเหง้า ของตนเอง

จากปัญหาและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนำมาพัฒนานักเรียนที่เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่ถูกต้องและเป็นพลเมืองที่ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความต่างวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์
2. เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนต่างวัฒนธรรม ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีมโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริม มโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนต่างวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนต่างวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

2.2 ตัวแปรตาม คือ มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์และการปรับตัวทางวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมไทย สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ครั้งนี้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยเนื้อหาย่อย

เรื่องที่ 1 วัฒนธรรมความเป็นอยู่

เรื่องที่ 2 สืบสานวัฒนธรรมภาษา

เรื่องที่ 3 ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

เรื่องที่ 4 ขนบธรรมเนียมประเพณี

เรื่องที่ 5 ความเชื่อ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาชั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยดำเนินการศึกษา ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ซึ่งมีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนต่างวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 29 คน ใช้เวลา 16 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์หรือความรู้เดิมของผู้เรียนมาบูรณาการกับความรู้ใหม่เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (Do) ครูนำเสนอสถานการณ์โดยให้ผู้เรียนชมวิดีโอ สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้วางแผนออกไป

สำรวจ รวบรวม ข้อมูลวัฒนธรรม ด้านความเป็นอยู่ ภาษา เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ขนบธรรมเนียม ประเพณี และความเชื่อ

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งปัน (Share) ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันที่ได้ออกไปสำรวจ รวบรวม ข้อมูลวัฒนธรรมมา โดยผู้เรียนได้พูดแสดงความรู้สึก สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ เขียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำเสนอความรู้หน้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการ (Process) ผู้เรียนเล่าความภาคภูมิใจจากประสบการณ์ที่ได้เข้าร่วมและได้เรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติพันธุ์เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางที่สามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง

ขั้นตอนที่ 4 การสรุป (Generalize) และประยุกต์ (Apply) ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้ไปศึกษามาสรุปความรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างและนำเสนอแนวทางการปรับตัวเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น

2. วัฒนธรรม หมายถึง ความเป็นอยู่ ภาษา เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ของนักเรียนต่างวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งงามมีลักษณะที่แสดงออกถึงความเจริญงอกงามในวิถีการดำเนินชีวิตที่บรรพบุรุษสั่งสมความรู้ และได้ถ่ายทอดความรู้นั้นมาสู่ชนรุ่นหลัง

3. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม หมายถึง องค์ความรู้ที่แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจ ด้านความเป็นอยู่ ภาษา เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ของนักเรียนต่างวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม เมื่อได้เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม เรื่อง การเข้าใจ วัฒนธรรมที่แตกต่าง การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม และการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ซึ่งวัดด้วยแบบวัดมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักเรียนต่างวัฒนธรรม หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีวัฒนธรรมที่ต่างกันคือวัฒนธรรมไทยกับชาติพันธุ์ม้ง ทางด้านความเป็นอยู่ ภาษา เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ ในที่นี้คือกลุ่มนักเรียนโรงเรียนบ้านชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่สูงขึ้น
2. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้มน้าทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และการนำไปใช้

1.1 วิสัยทัศน์

1.2 หลักการ

1.3 จุดมุ่งหมาย

1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.6 สาระของหลักสูตร

1.7 คุณภาพผู้เรียน

1.8 คำอธิบายรายวิชา

1.9 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านชาติตระการ พุทธศักราช 2561

2.1 คำอธิบายรายวิชา

2.2 โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านชาติตระการ

2.3 สาระของหลักสูตร

2.4 เกณฑ์การจบการศึกษา

2.5 การจัดการเรียนรู้

2.6 สื่อการเรียนรู้

2.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.8 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.9 การให้ระดับผลการเรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 3.1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3 ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.4 องค์ประกอบของการกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.5 ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

4. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

- 4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
- 4.2 แนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
- 4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

5. มโนทัศน์

- 5.1 ความหมายของมโนทัศน์
- 5.2 ความสำคัญของมโนทัศน์
- 5.3 องค์ประกอบของมโนทัศน์
- 5.4 ประเภทของมโนทัศน์
- 5.5 การสร้างมโนทัศน์
- 5.6 การวัดมโนทัศน์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และการนำไปใช้

1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2551)

1.2 หลักการ

1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียนและตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.3 จุดมุ่งหมาย

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ โดยกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถที่ใช้ในการรับสารและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

1.4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

1.5.3 มีวินัย

1.5.4 ใฝ่เรียนรู้

1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง

1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

1.5.7 รักความเป็นไทย

1.5.8 มีจิตสาธารณะ

1.6 สาระของหลักสูตร

1.6.1 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 1) ภาษาไทย
- 2) คณิตศาสตร์
- 3) วิทยาศาสตร์
- 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 5) สุขศึกษาและพลศึกษา
- 6) ศิลปะ
- 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 8) ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร ต้องสอนอะไรจะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษาและการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษา ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

1.6.2 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)

ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(มัธยมศึกษาปีที่ 4- 6)

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้ ส 1.1 ป. 1/2

ป.1/2 ตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ข้อที่ 2

1.1 สาระที่ 1 มาตรฐานข้อที่ 1

ส กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.6.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนว

2) กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

(1) กิจกรรมลูกเสือ - ยุวกาชาด

(2) กิจกรรมชุมนุม

(3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1.6.4 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

1.6.5 สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

1.6.6 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนพื้นฐาน 2 ประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง พัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1.7 คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

2. มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย ออสเตรเลีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

3. รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

1.8 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและคุณค่าของสังคม สถาบันของสังคม บนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข วิเคราะห์และเข้าใจถึงอำนาจอธิปไตย หลักการประชาธิปไตยอันนำมาสู่รูปแบบการจัดระเบียบบ้านเมืองของไทย คือ การปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 การออกกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายเกี่ยวกับบุคคลและครอบครัว ตลอดจนสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนคนไทยในบทบาทฐานะต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ เป้าหมาย และขอบเขตของเศรษฐศาสตร์ ตลอดจนเรื่องราวทางเศรษฐกิจ การผลิต และบริการ การบริโภค การแลกเปลี่ยน ตลาด กลไกราคา เงิน การออม ธนาคาร และสถาบันการเงินรวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร และการบริโภคอุปโภคในสังคมไทยของเรา

1.9 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. อธิบายความแตกต่างของการกระทำผิดทางอาญา	- ลักษณะการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่งและโทษ
	กระทำความผิดทางอาญา	- ลักษณะการกระทำผิดทางแพ่ง และโทษ
	อาญา	- ตัวอย่างการกระทำผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
		- ตัวอย่างการกระทำผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	2. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน	- ความหมาย และความสำคัญของสิทธิตามหลักสิทธิมนุษยชน - การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม
	3. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	- ความสำคัญของวัฒนธรรมไทยภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมสากล - การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม - การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม
	4. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง	- ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ - สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ - แนวทางความร่วมมือในการลดความขัดแย้งและการสร้างความสมานฉันท์
	5. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก	- ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมีขันติธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธข่าวและวัตถุต่าง ๆ ปรับปรุงตนเองและสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จะต้องเข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านชาติตระการ พุทธศักราช 2561 (โรงเรียนบ้านชาติตระการ , 2561)

2.1 คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

ส23102 สังคมศึกษา 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

เวลาเรียน 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ศึกษาความรู้เกี่ยวกับรัฐ และระบอบการเมืองการปกครองที่สำคัญของโลก เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย ตลอดจนศึกษาลักษณะและการใช้อำนาจอธิปไตย และการจัดรูปแบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และกฎหมายต่าง ๆ ที่เยาวชนควรรู้ รวมทั้งแนวทางปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามรัฐธรรมนูญไทยฉบับปัจจุบัน ตามกฎหมายต่าง ๆ และการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองโลกที่เคารพในสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคม ประเทศ ภูมิภาค และโลก ศึกษากระบวนการเศรษฐกิจ การผลิตและการบริโภค การพัฒนาเศรษฐกิจ เศรษฐกิจภูมิภาคและการรวมกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ตลอดจนระบบเศรษฐกิจของไทย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน ซึ่งเน้นความสำคัญของแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทยกับภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เข้าใจความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจของโลก และตระหนักในคุณค่าของการน้อมนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ประเทศชาติ และชีวิตประจำวัน เพื่อให้รักการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีวิจาร์ณญาณ รู้เท่าทันสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง รู้จักตนเอง ภูมิใจในความเป็นไทย รักชาติ รักท้องถิ่น ศรัทธาและรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีค่านิยมที่ดีงาม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยึดหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิต มุ่งมั่นในการทำมาหากิน และสามารถนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4, ม.3/5

ส 2.2 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4

ส 3.1 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3

ส 3.2 ม.3/1, ม.3/2, ม.3/3, ม.3/4, ม.3/5, ม.3/6

รวมทั้งหมด 18 ตัวชี้วัด

2.2 โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านชาติตระการ

ตาราง 2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรเวลาเรียนโรงเรียนบ้านชาติตระการ

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)								
	ประถมศึกษา						มัธยมศึกษา		
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ม.1	ม.2	ม.3
● กลุ่มสาระการเรียนรู้									
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160	120	120	120
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160	120	120	120
วิทยาศาสตร์	80	80	80	120	120	120	160	160	160
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	80	80	80	80	80	80	120	120	120
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	40	40	40	80	80	80	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80	80	80	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	40	40	40	40	40	40	40	40	40
ภาษาต่างประเทศ	120	120	120	80	80	80	120	120	120
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	840	840	840	840	840	840	880	880	880
● รายวิชาเพิ่มเติม									
ภาษาอังกฤษ	80	80	80	40	40	40	40	40	40
ภาษาไทย	-	-	-	-	-	-	40	40	40
คณิตศาสตร์	-	-	-	-	-	-	40	40	40
วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	40	40	40
คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-	-	40	40	40
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	80	80	80	40	40	40	200	200	200

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)								
	ประถมศึกษา						มัธยมศึกษา		
	ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป. 4	ป. 5	ป. 6	ม.1	ม.2	ม.3
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน									
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	30	30	30	30	30	30	30	30	30
- ชุมนุม	40	40	40	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	10	10	10	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	1,040 ชั่วโมง/ปี			1,000 ชั่วโมง/ปี			1,200 ชั่วโมง/ปี		

2.3 สาระของหลักสูตร

ตาราง 3 แสดงสาระหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 26 ตัวชี้วัด จำนวน 60 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
1	คุณธรรมแม่ไปทั่ว ไพศาล	ส 1.1 ม 3/1 ส 1.1 ม 3/2 ส 1.1 ม 3/3	<ul style="list-style-type: none"> ■ การเผยแผ่และกาถนั้บ ถือพระพุทธศาสนาใน ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ■ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา 	6	10

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
2	พุทธประวัติ สาวกที่ควรยก ย่อง	ส 1.1 ม 3/4 ส 1.1 ม 3/5	- พุทธประวัติ ประวัติจาก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ - ชาดก พุทธสาวก พุทธ สาวิกา	7	10
3	หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา	ส 1.1 ม 3/6 ส 1.1 ม 3/7	- หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา - สังฆคุณ 9 - อริยสัจ 4	7	10
4	การบริหารจิต เจริญปัญญา	ส 1.1 ม 3/8 ส 1.1 ม 3/9 ส 1.1 ม 3/10	- การบริหารจิตและการ เจริญปัญญา - การพัฒนาการเรียนรู้ ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการ	5	10
5	วิถีพุทธ	ส 1.2 ม 3/1- 3/7	- มารยาทชาวพุทธ และศาสนพิธี - การเป็นศิษย์ที่ดีตาม หลักทศเบ็องชวา - วันสำคัญทางพระพุทธ ศาสนา	5	10
6	ระบบเศรษฐกิจ	ส 3.1 ม3/1 ส 3.2 ม3/1 3/2,3/4 ,3/5	- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ระบบเศรษฐกิจ - กลไกราคา - ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด - ปัญหาการว่างงาน	10	15

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
6	ระบบเศรษฐกิจ		- บทบาทหน้าที่ของรัฐใน การพัฒนาประเทศ	10	15
7	เศรษฐกิจ พอเพียง	ส 3.1 ม3/2 ส 3.1 ม3/3	- แนวคิดของเศรษฐกิจ พอเพียงกับการพัฒนา ในระดับต่าง ๆ - หลักการสำคัญของ สหกรณ์ - ความสัมพันธ์ระหว่าง แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงกับสหกรณ์	10	15
8	เศรษฐกิจระหว่าง ประเทศ	ส 3.2 ม 3/3 ม3/6	- บทบาทความสำคัญ ของการรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจ - กลุ่มทางเศรษฐกิจใน ภูมิภาคต่าง ๆ - การค้าและการลงทุน ระหว่างประเทศ	7	10
9	อาเซียน	ส 3.2 ม 3/3 ม3/6	- กลุ่มทางเศรษฐกิจใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	3	10
สอบระหว่างภาคและใบงาน					60
คุณลักษณะอันพึงประสงค์					10
สอบปลายภาค					30
รวมทั้งสิ้นตลอดภาคเรียน				60	100

ตาราง 4 แสดงสาระหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 2
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 ตัวชี้วัด จำนวน 60 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
1	เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	ส 5.1 ม3/1	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	7	10
2	ทวีปอเมริกา เหนือ	ส 5.1 ม3/2 ส 5.2 ม3/1 ม3/2-3/4	- ทวีปอเมริกาเหนือ - ลักษณะทางกายภาพ และสังคม - การอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม - ความสัมพันธ์กับ ประเทศไทย	12	20
3	ทวีปอเมริกาใต้	ส 5.1 ม3/2 ส 5.2 ม3/2 ม3/2-3/4	- ทวีปอเมริกาเหนือ - ลักษณะทางกายภาพ และสังคม - การอนุรักษ์ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	12	20
4	กฎหมายใน ชีวิตประจำวัน	ส 2.1 ม3/1	- ลักษณะของการกระทำ ความผิดทางแพ่ง ทาง อาญาและโทษ	9	15
5	วัฒนธรรม	ส 2.1 ม3/3	- วัฒนธรรม - ภูมิปัญญา - วัฒนธรรมสากล - การเลือกรับวัฒนธรรม สากลที่เหมาะสม	12	20

ตาราง 4 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน (100)
5			- การอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญา		
6	สิทธิมนุษยชน	ส 2.1 ม3/2, 3/3,3/4,3/5	- ความหมายและ ความสำคัญของสิทธิ มนุษยชน - ความสำคัญและการ - อนุรักษ์ วัฒนธรรมไทย	8	15
สอบระหว่างภาคและไปงาน					60
คุณลักษณะอันพึงประสงค์					10
สอบปลายภาค					30
รวมทั้งสิ้นตลอดภาคเรียน				60	100

2.4 เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตร โรงเรียนบ้านชาติตระการ พุทธศักราช 2561 ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเกณฑ์สำหรับการจบการศึกษา ดังนี้

2.4.1 เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

(1) ผู้เรียน ต้องเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 5,040 ชั่วโมงและรายวิชา
เพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า จำนวน 480 ชั่วโมง

(2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินในรายวิชาพื้นฐานระดับ 1 ขึ้นไปทุกรายวิชา

(3) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์
การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไปทุกด้าน

(4) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์การ
ประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไปทุกด้าน

(5) ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมินในระดับ
“ผ่าน” ทุกกิจกรรม

2.4.2 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- (1) ผู้เรียนต้องเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน 2,640 ชั่วโมง (66 หน่วยกิต) และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 600 ชั่วโมง (15 หน่วยกิต)
- (2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานในระดับ 1 ขึ้นไปทุกรายวิชา
- (3) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไปทุกด้าน
- (4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไปทุกด้าน
- (5) ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีผลการประเมินในระดับ “ผ่าน” ทุกกิจกรรม

2.5 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

2.5.1 หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2.5.2 กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการ

เรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนด

2.5.4 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

1) บทบาทของผู้สอน

1.1) ศึกษาวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ความสามารถของผู้เรียน

1.2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

1.4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

1.5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

1.7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

2) บทบาทของผู้เรียน

2.1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2.2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

2.3) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

2.5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.6 สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน เข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับ พัฒนาการ และลีลาการ ที่หลากหลายของผู้เรียน

การค้นหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้อง กับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อ การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้อง ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

2.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเอง หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมาก

น้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาวะความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบต่อสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

บนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันท่วงที ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

2.8 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนานักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของนักเรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน มีเกณฑ์ดังนี้

- (1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนตัวชี้วัด
- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.9 การให้ระดับผลการเรียน

2.9.1 การตัดสินผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ระบบตัวเลขแสดงระดับการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
4	ผลการเรียนดีเยี่ยม	80 - 100
3.5	ผลการเรียนดีมาก	75 - 79
3	ผลการเรียนดี	70 - 74
2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี	65 - 69

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
2	ผลการเรียนน่าพอใจ	60 - 64
1.5	ผลการเรียนพอใช้	55 - 59
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50 - 54
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	0 - 49

2.9.2 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นผ่านและไม่ผ่าน ถ้ากรณีที่ผ่านมา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

2.9.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทุกคุณลักษณะเพื่อการเลื่อนชั้น และจบการศึกษา เป็นผ่านและไม่ผ่าน ในการผ่าน กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดย พิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 5 - 8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า ระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็น การยอมรับของสังคมโดยพิจารณาจาก

1) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน 1 - 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะ ใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ

2) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่านหรือ

3) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษา กำหนด โดยพิจารณาจาก

1) ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ

2) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 4 คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนดโดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่านตั้งแต่ 1 คุณลักษณะ

2.9.4 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดและให้ผลการประเมินเป็นผ่าน และไม่ผ่านให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ “มผ” ครูผู้ดูแลกิจกรรมต้องจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลการเรียนจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมเรียนรู้

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541, หน้า 185) ให้ความหมายว่า “การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน”

ทิสนา แชมมณี (2545, หน้า 1) ให้ความหมายว่า “การเรียนรู้ (Learning)” มีขอบเขตที่ครอบคลุมความหมาย 2 ประการ คือ การเรียนรู้ในความหมายของ “กระบวนการเรียนรู้ (Learning process)” ซึ่งหมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ ในความหมายของ “ผลการเรียนรู้ (Learning outcome)” ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในสาระต่าง ๆ ความสามารถในการกระทำ การใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้หรือการใช้วิธีการเรียนรู้ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การเรียนรู้มีลักษณะเป็นทั้งผลลัพธ์อันเป็นเป้าหมายปลายทาง (ends) และเป็นวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมาย (means) ซึ่งลักษณะทั้งสองเป็นองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อกัน หากบุคคลมีผลกระบวนการแสวงหาความรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับตน บุคคลนั้นก็ย่อมมีโอกาสที่จะเกิดความรู้ความเข้าใจในสาระหรือกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างกระจ่างถ่องแท้และลึกซึ้ง เกิดความรู้สึกหรือเจตคติไปในทางที่เหมาะสมและเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการกระทำ หรือพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายการเรียนรู้ ตามความหมายทางจิตวิทยา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอย่างค่อยข้างถาวร อันเป็นผลมาจากการฝึกฝนหรือการมีประสบการณ์และการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ (process) ที่อินทรีย์มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวรอันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด ที่เรียกว่าเป็นกระบวนการ เพราะการเรียนรู้ต้องอาศัยระยะเวลาในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม และคำว่า พฤติกรรม นั้นไม่ใช่หมายถึงการแสดงออกแต่เพียงอย่างเดียว แต่หมายถึง ศักยภาพ (Potential) หรือ ความมาสารถที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งบางครั้งอาจจะไม่แสดงออกมาให้เห็นเป็นพฤติกรรมที่ชัดเจนได้

จากความหมายการเรียนรู้ข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นค่อยข้างถาวรหรือถาวร

3.2 แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.2.1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Management) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

สมน อมรวิวัฒน์ (2533 : 460) ได้ให้ความหมายของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ คือ สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่ มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมและผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542 : 255) ได้กล่าวว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินการ ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ จนถึงการประเมินผล

ยูและดันแคน (Hough and Duncan 1970 : 144) อธิบายความหมายของการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และมีความสุข ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการหลักสูตร (Curriculum) การจัดการเรียนการสอน (Instruction) การวัดผล (Measuring) และการประเมินผลการเรียนรู้ (Evaluation) หลังการเรียนการสอน

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2550, 186) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือจากการฝึกหัด รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความรู้ของผู้เรียน

สิริอร วิชชาวุธ (2554, 2) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ มนุษย์ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงจากไม่รู้ เป็นรู้ ทำไม่ได้ เป็นได้ ไม่เคยทำ เป็นทำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างถาวร การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น เกิดจากประสบการณ์การฝึกฝนและการฝึกหัด จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้นั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรของบุคคล อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีต ทั้งจากการฝึกฝน การปฏิสัมพันธ์กับประสบการณ์รอบตัวและมีปริมาณองค์ความรู้ที่เพิ่มมากขึ้น

3.2.2. ความสำคัญของกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน รักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียนและเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอนหรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน ดังนี้

- 1) มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 2) เกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชาหรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 3) เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
- 4) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 5) สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

อนึ่ง การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญานั้น การส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือการให้การศึกษา ซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก จากความหมายข้างต้นพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้จะต้องมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1) พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจะต้องเปลี่ยนไปอย่างค่อนข้างถาวรหรือถาวร จึงจะถือว่าเป็นการเรียนรู้ขึ้น หากเป็นการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวก็ยังไม่ถือว่าเป็นการเรียนรู้ เช่น นักศึกษาพยายามเรียนรู้การออกเสียงภาษาต่างประเทศบางคำ หากนักศึกษาออกเสียงได้ถูกต้องเพียงครั้งหนึ่ง แต่ไม่สามารถออกเสียงซ้ำให้ถูกต้องได้อีก จึงไม่นับว่าเป็นนักศึกษานั้นเกิดการเรียนรู้การออกเสียงภาษาต่างประเทศ ดังนั้นจะถือว่านักศึกษาเกิดการเรียนรู้ก็ต่อเมื่อออกเสียงคำดังกล่าวได้ถูกต้องหลายครั้ง ซึ่งเป็นการเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรนั่นเอง อย่างไรก็ตามก็ดียังมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมแต่เปลี่ยนแปลงชั่วคราวอันเนื่องมาจากการที่ร่างกายได้รับ

สารเคมี ยาบางชนิดหรือเกิดจากความเหนื่อยล้า เจ็บป่วยลักษณะดังกล่าวไม่ถือว่าพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปนั้นเกิดจากการเรียนรู้

2) พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจะต้องเกิดจากการฝึกฝน หรือเคยมีประสบการณ์นั้นๆ มาก่อน เช่น ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ต้องได้รับการฝึกฝน และถ้าสามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นแสดงว่าเกิดการเรียนรู้ หรือความสามารถในการขับรถ ซึ่งไม่มีใครขับรถเป็นมาแต่กำเนิดต้องได้รับการฝึกฝนหรือมีประสบการณ์จึงจะขับรถเป็น ในประเด็นนี้มีพฤติกรรมบางอย่างที่เกิดขึ้นโดยที่เราไม่ต้องฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเจริญเติบโตหรือการมีวุฒิภาวะ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คนที่เกิดการเรียนรู้นั้นจะต้องมีพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถาวรหรือค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมนั้นจะต้องเกิดจากการฝึกฝน ไม่ใช่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

3.2.3. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สมัยใหม่ ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถหลายอย่างในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ดังนี้

1) การรู้จักผู้เรียนถือเป็นสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องสามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนได้ว่าเป็นอย่างไร มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างไร มากน้อยเพียงใด ปกติสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1) กลุ่มสติปัญญาค่อนข้างอ่อน/เรียนรู้ช้า กลุ่มนี้สามารถเรียนรู้ได้ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือสอนจากครูอย่างค่อยเป็นค่อยไปจึงจะเรียนรู้สำเร็จเป้าหมายการเรียนรู้เพียงช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่นในการดำรงชีวิต

1.2) กลุ่มสติปัญญาปานกลาง กลุ่มนี้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ต้องได้รับคำแนะนำ รูปแบบ วิธีการจากครูผู้สอนภายใต้การให้กำลังใจการเรียนรู้จึงจะประสบผลสำเร็จ ความต้องการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเอื้อแก่ผู้อื่นรอบข้างได้

1.3) กลุ่มสติปัญญาสูงกลุ่มนี้เป็นความหวังของสังคมประเทศชาติในการช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพในอนาคต กลุ่มนี้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้

ด้วยตนเองโดยตัดยอดจากการเรียนรู้จากครูแต่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้ การใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์จินตนาการ ฉะนั้นจึงต้องการโอกาสและการให้ความสะดวกในการเรียนรู้ อย่างหลากหลายรูปแบบไม่มีขีดจำกัด กลุ่มนี้มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดประโยชน์กับตนเอง แล้วยังเพื่อผู้อื่นประเทศชาติตลอดจนถึงแวดลอม ใช้องค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นความหวัง ของทุกสังคม

2) หลักการวางแผนและเตรียมจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถ ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละ ศักยภาพ ทั้งนี้กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องต่อการเรียนรู้ของแต่ละ กลุ่มผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วย

3) หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ การจะจัดการเรียนรู้อย่างไรกับกลุ่มผู้เรียนใด ครูผู้สอนต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ ทฤษฎีสมอง จิตวิทยาแนะแนวและการให้คำปรึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3.2.4. หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การที่ครูผู้สอนจะเลือกรูปแบบ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รูปแบบใด ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและ ประเมินผลว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร เช่น ต้องการวัดองค์ความรู้และทักษะปฏิบัติเบื้องต้นว่ามี เท่าใด ควรใช้รูปแบบการวัด (Test) ต้องการรู้ว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้น้อยแค่ไหนหลังจากการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ใช้การประเมิน (Assessment) เทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ต้องการทราบว่าผู้เรียน ได้พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จนเกิดประโยชน์ด้วยการประเมินแบบมีส่วนร่วมจากการยอมรับ ชื่นชมและให้รางวัล

3.2.5. องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้สอนจำเป็นจะต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการ เพื่อนำมาช่วยเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้ของตนและการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดจะขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบ 3 ประการ ดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียน ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับความสามารถของสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ศักยภาพผู้เรียน

2) บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บรรยากาศใฝ่รู้ใฝ่เรียน ถือเป็นบรรยากาศทางจิตวิทยาที่สำคัญที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีทักษะประสบการณ์และจิตวิทยาในการสร้างบรรยากาศดังกล่าวได้โดยเลือกรูปแบบ (Model) วิธีการ (Innovation) เครื่องมือ (Media) ตลอดจนเทคโนโลยี (Technology) เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่เร้าให้ผู้เรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้น

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในห้องเรียน ครูผู้สอนควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนทุกกลุ่มที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ด้วยความเอื้ออาทร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจที่จะเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะก้าวอย่างมั่นคงเต็มศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลให้สูงยิ่งขึ้น

3.2.6. ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี

อุษา คงทอง และคณะ (2553, หน้า 7) ได้เสนอแนะว่า ผู้สอนที่ดีทุกคนย่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการอบรมผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีหลักการ ดังนี้

1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอโดยการ ชักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ สำหรับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผลคิดเปรียบเทียบและคิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ

2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงให้มากที่สุดด้วยการเรียนโดยการกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing)

3) ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม (Group Working) ไม่มีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มแบ่งงานกันทำด้วยความร่วมมือกันและประเมินผลรวมกัน

- 4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์
- 5) มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอเพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นเกิดความยืดหยุ่นน่าสนใจและไม่น่าเบื่อโดยการนำเอาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ มาดัดแปลงใช้ในการจัดการเรียนรู้
- 6) มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เพื่อที่ผู้สอนจะได้ทราบว่าสอนอย่างไรบ้างตามลำดับขั้นและยังช่วยให้ผู้สอนพร้อมที่จะสอนด้วยความมั่นใจ
- 7) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและคิดหาเหตุผลความเป็นมาของสิ่งที่เรียนและมีการรับฟังความคิดเห็น
- 8) มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เน้นการประเมินตามสภาพจริงประเมินเติมความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการเรียนรู้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้ หรือไม่เพียงใด
- 9) มีสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน เช่น ของจริง รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วีดิทัศน์ ฐานข้อมูลการเรียนรู้ เว็บไซต์ และสื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ
- 10) มีการจูงใจในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น การให้รางวัลการชมเชย การลงโทษ การติเตียน การให้คะแนน การสอบ การแข่งขัน การปรบมือให้เกียรติ ฯลฯ มาใช้เป็นสิ่งกระตุ้นและชี้แนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตั้งใจ ชยันหมั่นเพียรในการเรียนการทำกิจกรรมมากขึ้น
- 11) มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียนในช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานในการเรียน
- 12) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญอกงามในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

13) ส่งเสริมความสัมพันธ์หรือการบูรณาการระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร เช่น สอนภาษาไทยก็สอนให้สัมพันธ์กับสังคมศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรีและนาฏศิลป์ เป็นต้น

14) มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ตาม บทเรียนที่สอนทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อมและอารมณ์ของผู้เรียน

15) สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Center) ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เองผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ ในการทำกิจกรรม

16) สอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุด

17) สอนตามกฎหมายแห่งการเรียนรู้โดยจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

18) สอนโดยส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย โดยสามารถ แสดงความคิดเห็นต่างๆ และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของ ผู้อื่นอีกทางเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการวางแผนร่วมกับผู้สอน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555, หน้า 55) ได้สรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ ดังนี้

1) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาหรือกระบวนการทางสมอง (a Cognitive Process) ซึ่งบุคคลใช้ในการสร้างความเข้าใจ หรือการสร้างความหมายของสิ่งต่างๆ ให้แก่ตนเองดังนั้นกระบวนการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการของการจัดกระทำ (Acting on) ต่อข้อมูล และประสบการณ์ มิใช่เพียงการรับข้อมูล (Taking in) ต่อข้อมูลหรือประสบการณ์เท่านั้น

2) การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะตนหรือเป็นประสบการณ์ส่วนตัว (Personal Experience) ที่ไม่มีผู้ใดเรียนรู้หรือทำแทนกันได้

3) การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม (a Social Process) เนื่องจากบุคคลอยู่ในสังคมซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อตน การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจึงสามารถกระตุ้นการเรียนรู้และขยายขอบเขตของความรู้ด้วย

4) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ทั้งจากการคิดและการกระทำ รวมทั้งการแก้ปัญหาและการศึกษาวิจัยต่าง ๆ

5) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ตื่นตัวสนุก (Active and Enjoyable) ทำให้ผู้เรียนรู้สึกผูกพันเกิดความใฝ่รู้ การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่นำมาซึ่งความสนุกสนาน หรือท้าทายให้ “ใฝ่รู้สู่สิ่งยาก”

6) การเรียนรู้อาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (Nurturing Environment) สภาพแวดล้อมที่ดีสามารถเลือกอำนวยความสะดวกให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่ดี

7) การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ (any time any place) ทั้งในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

8) การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลง (Change) กล่าวคือ การเรียนรู้จะส่งผลต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของตนเองทางด้านเจตคติ ความรู้สึก ความคิดและการทำเพื่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

9) การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Process) บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อการพัฒนาชีวิตจิตใจของตนเอง การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงเป็นกระบวนการที่ยั่งยืน ช่วยให้บุคคลและสังคมมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หากผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีเกิดขึ้น กล่าวคือ มีขั้นตอนและวิธีการในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองและสาระการเรียนรู้ก็จะช่วยให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ดี คือ เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ

จากลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดีที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้ได้มากที่สุดโดยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากการเรียนรู้จะลงมือปฏิบัติ หรือการกระทำด้วยตนเองและเรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริม กระตุ้นหรือเร้าความสนใจของผู้เรียน และสร้างกิจกรรมที่มีความน่าสนใจเหมาะสมกับวัย ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับสามารถไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีผู้ใช้คำอื่นในความหมายเดียวกัน เช่น ทักษะ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ แต่ในการศึกษาค้นคว้าเล่มนี้ใช้คำว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

John Dewey, 1974 (อ้างอิงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, หน้า 310) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยผู้เรียนนำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับเข้ามาก่อนมา เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่เพื่อทำให้เกิดความหมายขึ้น โดยการรวบรวมเชื่อมโยงและจัดระเบียบ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมที่สมบูรณ์เพื่อที่จะช่วยให้สามารถเข้าใจประสบการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างดี

David Kolb, 1984 (อ้างอิงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, หน้า 310) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงประสบการณ์ในห้องเรียนและการเรียนภายนอกห้องเรียน เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ ทั้งในและนอกห้องเรียนจนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน

สุมน อมณวิรัตน์ (2542, หน้า 41-60) ใช้คำว่าทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ ได้อธิบายไว้ว่า ในการดำเนินชีวิตของแต่ละคนจะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย ทั้งสุข ทุกข์ สมหวัง และผิดหวัง ดังนั้นการจัดการศึกษาควรช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น และสามารถเอาชนะปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นได้ โดยเผชิญ คือ การเรียนรู้ที่จะเข้าใจภาวะที่ต้องเผชิญ คือ การเรียนรู้วิธีการต่อสู้กับปัญหาอย่างถูกต้องและมีหลักการ การผสมผสาน คือ การเรียนรู้ที่จะผสมผสานวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาให้สำเร็จ และการเผด็จ คือ การลงมือแก้ปัญหาให้หมดไป โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาสืบเนื่องต่อไปอีก

สมาคมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (The Association for Experiential Education) อ้างอิงใน พิทยา พรมาลี, 2549, หน้า 31) ได้ให้ความหมายว่า การศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Education) เป็นปรัชญาและวิถีวิทยาการที่ครูตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์โดยตรงจากการเรียนและเน้นที่ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะและเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 10-22) ให้ความหมายว่า การสอนแบบอิงประสบการณ์ (Experience – Base Approach EBA) เป็นวิธีการสอน กำหนดประสบการณ์ที่คาดหวังสำหรับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญ ผจญ และเผชิญประสบการณ์ด้วยการเสาะแสวงหาความรู้เป็นเนื้อหาสาระสำหรับประกอบภารกิจ งาน และทักษะความชำนาญจากแหล่งวิทยาการที่ได้มีการชี้แจงแหล่ง หรือจัดเตรียมไว้ให้ได้ประสบการณ์ที่กำหนดไว้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษาค้นคว้าจะสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยที่ผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในตัวหรือที่เคยเรียนผ่านมา มาเชื่อมโยงหรือต่อยอดกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ เพื่อนำความรู้เดิมและความรู้ใหม่ที่ได้จากการเรียนรู้ไปให้แก้ปัญหาในชีวิตจริงของผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้เชิงประสบการณ์นั้น อาจจะไม่ได้เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริงเพียงอย่างเดียวแต่รวมถึงประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน การดู การสนทนา การแสดงบทบาทสมมติ กรณีศึกษา เป็นต้น วิธีการสอนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ ที่ผู้สอนกำหนดขึ้นและผู้เรียนจะต้องใช้เครื่องมือหรือความรู้ใหม่ ๆ ที่จะต้องนำมาแก้ปัญหาที่ได้เผชิญ ในส่วนสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดให้นี่จะเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงและผู้เรียนอาจประสบพบเจอเหตุการณ์นั้นมาแล้ว ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้หรือเชื่อมโยงกับชีวิตจริงเพื่อนำมาซึ่งการปรับตัวทางวัฒนธรรมได้

4.2 แนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

4.2.1 แนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

จุดเริ่มต้นของการศึกษาเชิงประสบการณ์ เริ่มในทศวรรษ 1930 เมื่อจอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1974) ได้เขียนหนังสือ "Experience and Education" ตีพิมพ์ในปี 1938 ซึ่งก่อให้เกิดการตื่นตัวเรื่องการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง โดยเฉพาะในสถานการณ์การทำงานและในทศวรรษที่ 1960 ผลจากการปฏิวัติของการศึกษา คือ การเพิ่มการใช้ประสบการณ์ภาคสนามมาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ คือ การให้ผู้เรียนได้ตระหนักในปรากฏการณ์ในชีวิตจริง ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีชีวิตชีวา โดยให้ประสบการณ์ภาคสนาม เชื่อมโยงการเรียนรู้ความคิดและการกระทำเข้าด้วยกัน การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงสัมพันธ์กับ “การเรียนรู้จากการกระทำ” วิธีการเรียนการสอนจะเชื่อมโยงทักษะการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงในโลกของการทำงานจริงซึ่งเป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิม โดยมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

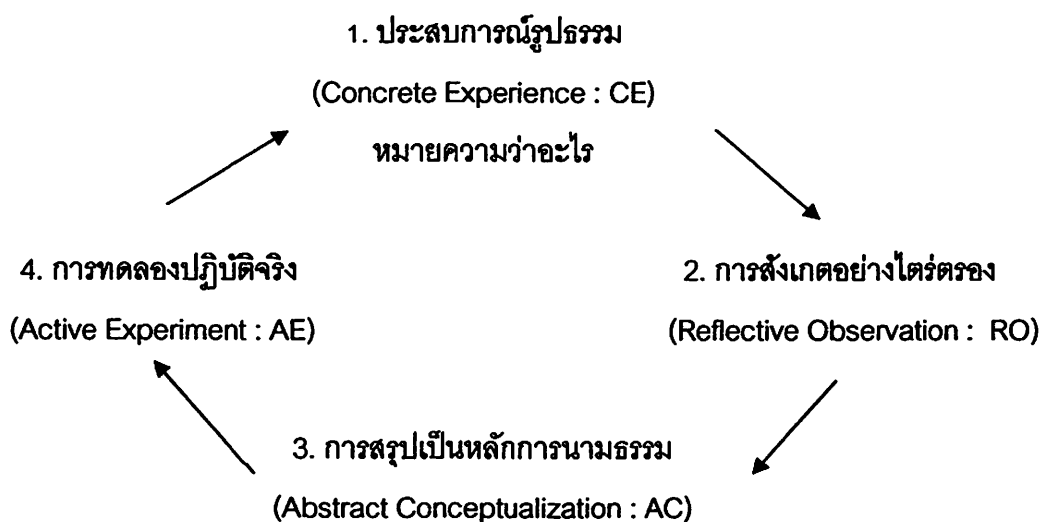
1. การเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียน
2. ก่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ท้าทาย อย่างต่อเนื่องและเป็นการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวาในการเรียน ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมตลอดเวลา ไม่ได้นั่งฟังการบรรยายอย่างเดียว
3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเอง และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
4. ปฏิสัมพันธ์ทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ออกไปอย่างกว้างขวาง
5. อาศัยการสื่อสารทุกรูปแบบ เช่น การพูดหรือการเขียน การวาดรูป การแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ และสังเคราะห์การเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ที่นำมาปฏิบัติอย่างแพร่หลาย คือ รูปแบบการสอนแบบฝึกปฏิบัติ (Laboratory teaching หรือ Direct experience หรือ Experienced – based Instruction) ซึ่งการสอนแบบฝึกปฏิบัติเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง หรือมีประสบการณ์จำลองในเรื่องที่เรียนเพื่อทำความเข้าใจ ประยุกต์ใช้ และสร้างสิ่งใหม่ขึ้น ครอบคลุมถึงการฝึกปฏิบัติทั้งในห้องเรียน ห้องทดลอง ห้องสมมติ และสภาพจริง (อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, หน้า 310)

4.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของเดวิด คอลป์

เดวิด คอลป์ (David Kolb, 1984) เป็นนักจิตวิทยาการศึกษาที่เริ่มใช้คำว่า Experiential Learning ซึ่งเป็นที่ยอมรับและนำมาใช้ในการศึกษา เรียกว่า Kolb Process Learning ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมที่ครูเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ครูเป็นผู้กำหนด และถ่ายทอดเนื้อหาที่เชื่อว่าเป็นความรู้ให้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับ แต่การเรียนรู้แบบประสบการณ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน คือ ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมแล้วสะท้อนความคิดจากประสบการณ์จากมุมมองที่หลากหลาย จาก การสังเกตและการสะท้อนความคิดผู้เรียนจะสรุปความรู้เป็นความคิดรวบยอดซึ่งเป็นนามธรรมและ

สรุปเป็นหลักการ ซึ่งได้จากการบูรณาการการสังเกตกับทฤษฎีผู้เรียนจะนำหลักการนั้นไปประยุกต์ใช้หรือทดลองใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

เดวิด คอลป์ (David Kolb, 1984) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปเป็นวงจร ซึ่งแต่ละขั้นการเรียนรู้จะส่งเสริมการเรียนรู้ของขั้นต่อไปด้วย ซึ่งวงจรแห่งการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ นำเสนอได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 แสดงวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb (The Kolb Learning Cycle)

จากภาพ 1 สามารถอธิบายวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ Kolb ได้ดังนี้

1. ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experiencing) เป็นการเรียนรู้จากการที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์เดิมของตน

2. การสังเกตอย่างไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ โดยผ่านการสังเกตอย่างรอบคอบและมีการไตร่ตรองพิจารณาอย่างดี

3. การสรุปเป็นหลักการนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้สังเกต และไตร่ตรองแล้วจากเหตุผลและความคิดแล้วนำมาสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้

4. การทดลองปฏิบัติจริง (Active Experiment) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำสิ่งที่สรุปไว้เป็นหลักการในขั้นที่แล้วไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าใช้ได้จริงหรือไม่หรือไม่ช่วยให้เข้าใจในสิ่งใหม่และสามารถทำนายได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป

ตามทัศนะของ Kolb ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์เชิงรูปธรรม โดยผ่านกระบวนการสะท้อนประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ และปรับประสบการณ์เหล่านั้นมาสู่การทดลอง และการปฏิบัติกับปัญหาจริง โดยผู้เรียนแต่ละคนจะเน้นการเรียนรู้ในขั้นต่าง ๆ แตกต่างกันไป ทำให้ผู้เรียนมีการใช้ขั้นการเรียนรู้ต่าง ๆ ไม่เท่ากันบางคนเน้นที่ขั้นที่ 1 บางคนเน้นที่ขั้นที่ 2 หรือบางคนเน้นขั้นอื่น ๆ ที่แตกต่างกันไปจากการที่การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นที่การแก้ปัญหา การสะท้อนคิด และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทฤษฎีของ Kolb จึงเข้ากับหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ที่มีประโยชน์กับการเรียนรู้ที่ยึดงานเป็นหลัก (work – based learning) และสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการคิดที่ซับซ้อน (cognitive complexity) ความคิดสร้างสรรค์ (critical thinking) ความเข้าใจเนื้อหาความรู้ (content knowledge) แรงจูงใจในการเรียน (motivation to learn) ความสามารถในการแก้ปัญหา (problem solving ability) และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานได้ง่ายขึ้น

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการประสานระหว่างการนำประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการเรียนรู้ และเป็นการศึกษาที่เพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงรวมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกงานในศาสตร์ต่าง ๆ เช่น การฝึกสอนนิสิตครู การฝึกปฏิบัติในโรงพยาบาลของนักศึกษาแพทย์และพยาบาลรวมทั้งการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาต่าง ๆ การออกภาคสนาม การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และการเรียนของพนักงานในสถานปฏิบัติงานจริง รวมถึงประสบการณ์ของบุคคลไม่ว่าจะได้จากงานอดิเรก การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การดูละครภาพยนตร์ เป็นต้น การเรียนรู้เชิงประสบการณ์จึงมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้โดยยึดงานเป็นหลัก การเรียนรู้แบบบริการ เช่น การบริการผู้โดยสารบนเครื่องบิน การบริการลูกค้าในโรงแรม นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับการศึกษาผู้ใหญ่ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (อ้างอิงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, หน้า 311-312)

4.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ดังได้กล่าวมาแล้วว่ามีผู้ใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ต่าง ๆ กันออกไปซึ่งจะแสดงให้เห็นในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของเดวิด คอลบ์ (David Kolb, 1984 อ้างในเสาวภา วิชาดี, 2554, หน้า 177)

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์รูปธรรม เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เน้นการใช้ความรู้สึกและยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนประสบในขณะนั้น

ขั้นที่ 2 การไตร่ตรองเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนมุ่งที่จะทำความเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่ได้รับโดยการสังเกตอย่างรอบคอบเพื่อการไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการนามธรรม เป็นขั้นที่ผู้เรียนใช้เหตุผลและใช้ความคิดในการสรุปรวบยอดเป็นหลักการต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้ในขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติจริง เพื่อทดสอบว่าถูกต้องหรือขั้นตอนนี้เน้นที่การประยุกต์ใช้

3.3.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของเดวิด คอลป์ (David Kolb, 1984 อ้างใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 313) มีขั้นตอน 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (Do) โดยการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำมากกว่าการบรรยายหรือแสดงให้ดู ครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกช่วยแนะนำ เตรียมข้อมูล และช่วยตอบคำถามที่ผู้เรียนสงสัยระหว่างการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (Share) โดยผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน เช่น ผู้เรียนเล่าหรืออธิบายให้เพื่อนในห้องฟังว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (Process) โดยผู้เรียนได้อภิปรายและวิเคราะห์ประสบการณ์เพื่อการนำประสบการณ์ที่ได้รับมากำหนดออกเป็น กฎ หลักการ หรือแนวทางที่สามารถใช้ได้ สถานการณ์จริง

ขั้นที่ 4 การสรุป (Generalize) โดยผู้เรียนได้ร่วมสรุปความรู้ที่ได้รับที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ (Apply) โดยผู้เรียนได้มีกิจกรรมในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับในสถานการณ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ต่อไป

3.3.3 ขั้นตอนสำคัญของกระบวนการเผชิญสถานการณ์ ของสุมน อมรวิวัฒน์ (2542, หน้า 55-56) สามารถสรุปได้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรวบรวมข่าวสาร ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้และหลักการ ขั้นนี้ถือว่าพื้นฐานสำคัญของการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา หากผู้เผชิญสถานการณ์ขาดข้อมูลไม่รู้เหตุผล ปัจจัย และลักษณะของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ก็ย่อมไม่สามารถคิดหรือทำสิ่งที่ถูกต้องได้

ขั้นที่ 2 การประเมินคุณค่าและประโยชน์ เป็นขั้นที่ต้องคิดพิจารณาข้อมูลข่าวสารหรือสถานการณ์นั้นมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด มีประโยชน์โทษอย่างไร จะเกิดคุณ เกิดโทษกับผู้ใด ซึ่งการคิดประเมินค่าจะมีความสำคัญและมีผลต่อการเลือกตัดสินใจต่อไป

ขั้นที่ 3 การเลือกและตัดสินใจ คนแต่ละคนจะประสบกับเหตุการณ์ที่ไม่เหมือนกัน แนวทางการแก้ปัญหา หรือวิธีการคิดของแต่ละคนก็ย่อมจะแตกต่างกัน หากไม่มีโอกาสปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำจากกัลยาณมิตร ก็ทำให้สามารถเลือกและตัดสินใจได้ดี

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติ ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการเผชิญสถานการณ์ก็คือการลงมือปฏิบัติแม้ว่าบุคคลได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ได้ประเมินคุณค่าและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติแล้วก็ตาม หากยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริง ก็ไม่สามารถทำให้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้ ฉะนั้นหลักของการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ผู้เรียนจะต้องสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ด้วย

3.3.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ของวัฒนา ระวังทุกข์ (2543, หน้า 45-46) ได้นำเสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นประสบการณ์ (Experience) ผู้จัดกิจกรรมจะพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมของตนออกมาใช้ในการเรียนรู้ และแบ่งปันประสบการณ์ของตนกับเพื่อน

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflect and Discussion) ผู้จัดกิจกรรมกำหนดประเด็นวิเคราะห์วิจารณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกของตนกับสมาชิกในกลุ่มซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง

ขั้นที่ 3 ขั้นความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understanding and Conceptualization) ความคิดรวบยอดอาจเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายริเริ่ม และครูช่วยเติมเต็มให้สมบูรณ์หรือครูอาจนำทางแล้วผู้เรียนสานต่อจนความคิดนั้นสมบูรณ์เป็นความคิดรวบยอด

ขั้นที่ 4 ขั้นทดลองหรือประยุกต์แนวคิด (Experiment or Application) ให้ผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของผู้เรียนเอง

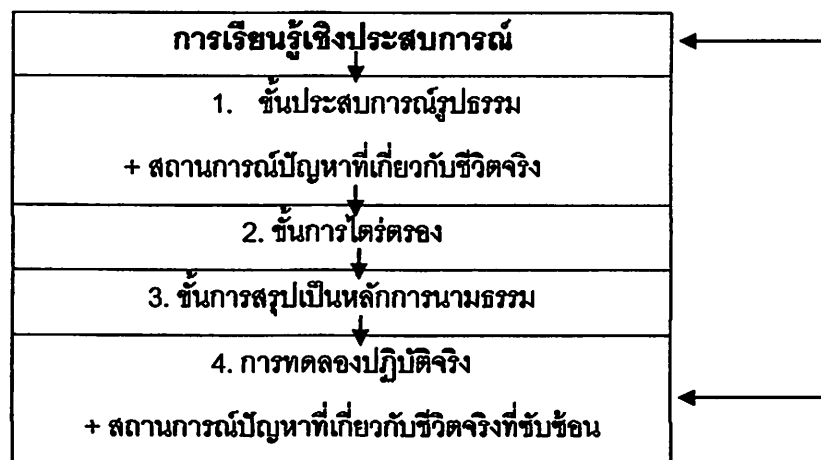
4.3.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของสมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, หน้า 50) ได้เป็นวงจร 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกมบทบาทสมมติ ทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง ฟัง/อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต แบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญหรือผลลัพธ์การเรียนรู้หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็นความรู้สึกวิเคราะห์ พิจารณาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 หรือเขาตีความสิ่งนั้นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับการเรียนรู้ อาจศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไป เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญวางแผนพัฒนาตนเอง จูงใจตนเองในการปฏิบัติตามแผน

ภาพ 2 แสดงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับขั้นตอนการสอนมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าแต่ละท่านมีขั้นตอนการสอนที่คล้ายคลึงกันและอธิบายรายละเอียดในแต่ละขั้นแตกต่างกันออกไปแต่มีหลักการเดียวกัน และยังเห็นว่าแต่ละท่านเน้นการสอนที่ประสบการณ์ที่ได้นำความรู้ไปใช้ชีวิตจริง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์วิธีการสอนทั้งหมดมาปรับปรุงเป็นของผู้ศึกษาค้นคว้าเองโดยแต่ละขั้นตอนจะอธิบายหลักการให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในวิชาที่สอนและระดับความสามารถของผู้เรียนดังนี้ โดยใช้รูปแบบการสอนของ David Kolb, 1984 (อ้างอิงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, หน้า 313)

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (Do) โดยการสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการกระทำมากกว่าการบรรยายหรือแสดงให้ดู ครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นเพียงผู้อำนวยการความสะดวกช่วยแนะนำ เตรียมข้อมูล และช่วยตอบคำถามที่ผู้เรียนสงสัย ระหว่างการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (Share) โดยผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน เช่น ผู้เรียนเล่าหรืออธิบายให้เพื่อนในห้องฟังว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (Process) โดยผู้เรียนได้อภิปรายและวิเคราะห์ ประสบการณ์เพื่อการนำประสบการณ์ที่ได้รับมากำหนดออกเป็น กฎ หลักการ หรือแนวทางที่สามารถใช้ได้ สถานการณ์จริง

ขั้นที่ 4 การสรุป (Generalize) โดยผู้เรียนได้ร่วมสรุปความรู้ที่ได้รับที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

ขั้นที่ 5 การประยุกต์ (Apply) โดยผู้เรียนได้มีกิจกรรมในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับในสถานการณ์อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ต่อไป

5. มโนทัศน์

มโนทัศน์เป็นคำที่แปลมาจากคำว่า Concept ในภาษาอังกฤษ ทั้งนี้มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยอีกหลายคำ เช่น ความคิดรวบยอด สังกัป มโนภาพ มโนคติ มโนทัศน์ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้นิยามคำว่ามโนทัศน์ไว้ดังนี้

5.1 ความหมายของมโนทัศน์

Hewitt, et al. (1998) ให้ความหมายมโนทัศน์ว่า หมายถึง กลุ่มสิ่งของที่มีคุณลักษณะร่วมกัน ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ เหตุการณ์ ข้อมูลหรือบุคคลก็ได้ โดยอาศัยประสบการณ์

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2532, หน้า 18) ให้ความหมายมโนทัศน์ว่า หมายถึง ภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะร่วมกัน กลุ่มของสิ่งเร้าอาจจะเป็นชนิด ประเภทของวัตถุ ธรรมชาติ เหตุการณ์หรือบุคคลก็ได้

สุวิทย์ มูลคำ (2547, หน้า 10) ให้ความหมายมโนทัศน์ว่า หมายถึง ความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการกลุ่มสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องหนึ่งที่เกิดจากการสังเกตหรือการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นแล้วใช้คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จัดเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันซึ่งจะทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, หน้า 2) สรุปว่า มโนทัศน์ หมายถึง ภาพในความคิดที่เปรียบเสมือน “ภาพตัวแทน” หมวดยุคของวัตถุ สิ่งของ แนวคิดหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะทั่วไปคล้าย ๆ กัน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นจึงสรุปได้ว่า มโนทัศน์ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกิดจากการสังเกตหรือการได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วใช้คุณลักษณะเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาประมวลเป็นข้อมูล ที่สามารถแยกแยะเรื่องนั้นออกจากเรื่องอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน เรื่องดังกล่าวอาจจะเป็นวัตถุ เหตุการณ์ข้อมูลหรือบุคคลก็ได้ โดยอาศัยประสบการณ์ที่ผ่านมาของบุคคล

5.2 ความสำคัญของมโนทัศน์

มโนทัศน์เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของคน คนเราต้องสร้างมโนทัศน์อยู่เสมอตราบเท่าที่มีสิ่งเร้ามาปะทะประสาทสัมผัสทำให้เกิดการรับรู้และเกิดการเรียนรู้ ซึ่งก็มีนักการศึกษาของไทยได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ไพเราะ ทิพยทัศน์ (2533, หน้า 148) สรุปถึง ความสำคัญของมโนทัศน์ว่า มีประโยชน์ต่อความเข้าใจและการนำวิทยาศาสตร์ไปใช้มาก และเป็นพื้นฐานที่จำเป็น

นวลจิต เขวกิรติพงศ์ (2537, หน้า 21) สรุปว่า การเรียนรู้มโนทัศน์จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องได้รวดเร็วขึ้นเพราะเกิดการจัดระบบข้อมูลได้เรียบร้อยแล้วในสมองก็จะสามารถจำแนก จัดหมวดหมู่และเชื่อมกับมโนคติเดิมที่มีอยู่แล้ว

สุวิทย์ มูลคำ (2547, หน้า 12) สรุปถึงลักษณะของมโนทัศน์ว่า มโนทัศน์เป็นหลักความคิดรวบยอดซึ่งเป็นการสรุปความของส่วนต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปใช้ในการตีความและทำความเข้าใจข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ มโนทัศน์เปรียบเสมือนตาข่ายเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549, หน้า 51) สรุปว่า มโนทัศน์ของสิ่งต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางวัฒนธรรมค่านิยมในสังคม การได้รับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ตามกาลเวลาเราสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อหมวดหมู่ที่มีอยู่และสามารถพัฒนาหมวดหมู่ใหม่ได้มโนทัศน์หรือหมวดหมู่เดิมจึงอาจถูกตัดทิ้งแทนที่ด้วยความหมายใหม่หรือเพิ่มเติมให้มีรายละเอียดที่สมบูรณ์มากขึ้นโดยอาจยังคงใช้คำเรียกแทนมโนทัศน์นั้นคำเดียวกัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า มโนทัศน์มีประโยชน์ต่อความเข้าใจและการนำวิทยาศาสตร์ไปใช้มากและเป็นพื้นฐานที่จำเป็นช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องได้รวดเร็วขึ้นเพราะเกิดการจัดระบบข้อมูลซึ่งเป็นการสรุปความของส่วนต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ เพื่อนำไปใช้ในการตีความและ

ทำความเข้าใจข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางวัฒนธรรมค่านิยมในสังคมการได้รับความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ตามกาลเวลาเราสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อหมวดหมู่ที่มีอยู่และสามารถพัฒนาหมวดหมู่ใหม่ได้

5.3 องค์ประกอบของมโนทัศน์

สิ่งใดที่เรียกว่ามโนทัศน์หรือไม่ ต้องมีองค์ประกอบหลัก 5 อย่าง ดังต่อไปนี้

1. ชื่อ (Name) เป็นคำหรือข้อความที่ใช้เรียกกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์ โดยใช้ลักษณะร่วมในการจำแนก ตัวอย่าง เช่น ผลไม้ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม บ้าน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าสิ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันอาจแตกต่างกันในรายละเอียด

2. ตัวอย่างมโนทัศน์ หมายถึง ส่วนของการรู้มโนทัศน์ (Knowing Concept) คือ การระบุตัวอย่างมโนทัศน์ได้ถูกต้องและยกตัวอย่างสิ่งเร้าใกล้เคียงที่ไม่ใช่มโนทัศน์ได้

3. คุณลักษณะเฉพาะ (Attributes) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะที่สำคัญที่เราเป็นลักษณะร่วมหรือเกณฑ์ในการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน แต่ต้องระวังอย่าใช้ลักษณะที่ไม่ใช่เกณฑ์ในการพิจารณา มโนทัศน์ส่วนมากมีลักษณะบางอย่างที่มักเกี่ยวข้องด้วยแต่ไม่ใช่ลักษณะที่สำคัญ คนจะเรียนรู้มโนทัศน์ระดับใดได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางสติปัญญา

4. คุณค่าของลักษณะเฉพาะ (Attributes Values) ในการจำแนกสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะเฉพาะนั้น พบว่า ลักษณะเฉพาะบางอย่างมีคุณค่าหลายระดับ ฉะนั้นต้องพิจารณาระดับของคุณค่าของลักษณะเฉพาะในการจัดหมวดหมู่ด้วย เช่น การจัดคลอรีนเป็นสารพิษ เราใส่คลอรีนในน้ำประปาในระดับหรือปริมาณที่สามารถฆ่าเชื้อโรคได้ ดังนั้น น้ำประปาจึงไม่ใช่ตัวอย่างของน้ำที่มีสารพิษ เพราะไม่มีสารพิษที่มากพอที่จะเป็นอันตรายต่อมนุษย์ แต่ถ้าน้ำมีคลอรีนระดับมากพอที่จะเป็นอันตรายต่อมนุษย์ น้ำประปาดังกล่าวก็ถือว่าเป็นสารพิษ ซึ่งบรูเนอร์ เรียกกระดบ (Degree) ความมากน้อยของลักษณะของมโนทัศน์ว่าคุณลักษณะเฉพาะ

5. กฎเกณฑ์หรือคำจำกัดความ (Rule) เป็นการใช้นิยามหรือข้อความที่เป็นรูปลักษณะที่สำคัญหรือจำเป็นของมโนทัศน์ เช่น นิยามของรูปภาพสามเหลี่ยม คือ รูปที่มีด้าน 3 ด้าน นิยามของการปรุงอาหาร คือ เปลี่ยนแปลงวัตถุดิบโดยใช้ความร้อนหรือความเย็น เป็นต้น การให้นิยามของมโนทัศน์มักปรากฏในขั้นตอนสุดท้ายของการเกิดมโนทัศน์ ซึ่งผู้สอนใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนสรุปลักษณะเฉพาะที่สำคัญของมโนทัศน์ที่ผู้เรียนได้ค้นพบ การให้นิยามมโนทัศน์ได้ถูกต้องจะสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนเข้าใจองค์ประกอบอื่น ๆ ของมโนทัศน์ได้เป็นอย่างดีจึงกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์นั้นหมายความว่าผู้เรียนสามารถระบุองค์ประกอบทั้งหมดของมโนทัศน์ได้

5.4 ประเภทของมโนทัศน์

มโนทัศน์สามารถจัดแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภท ผู้สอนวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของมโนทัศน์เพื่อจะได้นำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ดีเซคโก (De Cecoo, 1968) ได้แบ่งมโนทัศน์ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. มโนทัศน์รวมลักษณะ (Conjunctive Concepts) คือ มโนทัศน์ที่มีลักษณะกำหนดสองสองลักษณะขึ้นไปและเชื่อมด้วย “และ” (And) เช่น อะไรที่ “พูดได้” และ “คิดเหตุผลเป็น” คือ คน

2. มโนทัศน์แยกลักษณะ (Disjunctive Concepts) คือ มโนทัศน์ที่มีลักษณะกำหนดเชื่อมด้วย “และ / หรือ” (and/or) หรือ “ทั้งสองอย่าง” (both) เช่น ช้างคือ “สัตว์” หรือช้างคือ “สิ่งที่มีวง” หรือ ช้าง คือ “สัตว์” และ “สิ่งที่มีวง”

3. มโนทัศน์สัมพันธ์ (Relational Concept) คือ เป็นมโนทัศน์ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของสภาวะเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าตั้งแต่สองสิ่งหรือมากกว่าเช่นภาษีเงินได้สัมพันธ์กับรายได้ ดอกไม้สัมพันธ์กับแจกัน

กาน์เย (Gange, 1977, pp. 116-119) ได้จำแนกมโนทัศน์เป็น 2 ประเภท คือ

1. มโนทัศน์ที่เป็นชื่อเรียก (Concrete Concept) หรือมโนทัศน์รูปธรรม หมายถึงประเภทวัตถุ ประเภทของเหตุการณ์และประเภทของคุณลักษณะของวัตถุ ตัวอย่างเช่น มโนทัศน์ของวัตถุ เช่น โต๊ะ ต้นไม้ แมว ไวรัส แมลง มโนคติที่เป็นเหตุการณ์ เช่น สุริยุปราคา น้ำขึ้น น้ำลง มโนทัศน์ที่เป็นประเภทของคุณลักษณะของวัตถุ เช่น สีแดง สีเขียว ขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก

2. มโนทัศน์ที่เป็นคำจำกัดความ (Definition Concept) หรือมโนทัศน์เชิงนิยาม หมายถึง การให้นิยาม คำจำกัดความหรือความหมายมโนทัศน์ ชื่อเรียกแต่ละประเภท เช่น พืชใบเลี้ยงเดี่ยวจะมีมโนทัศน์เชิงนิยามว่าเป็นพืชที่เวลางอกจะมีใบเลี้ยงเดี่ยว ในแต่ละใบจะมีเส้นใบขนานกัน หรือสุนัขเป็นสัตว์ชนิดหนึ่งที่มีขนทั่วร่างกาย เลี้ยงลูกด้วยนม เหาและหอนได้เวลากินอาหารจะกระดิกหาง ขอบเลี่ยมมือและเท้าของเจ้าของ

ประสาธ อิศรปริดา (2553, หน้า 155) จำแนกมโนทัศน์เป็น 2 ประเภท คือ

1. มโนทัศน์แบบง่าย ๆ (Simple Concept) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงประการเดียว เช่น สี ขนาด รูปทรง เป็นต้น

2. มโนทัศน์ที่ซับซ้อน (Complex Concept) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่มีคุณสมบัติหรือลักษณะต่าง ๆ มากกว่า 1 อย่างขึ้นไป อาจแบ่งเป็น 3 ประเภท

2.1 มโนทัศน์ชนิดรวมลักษณะ (Conjunctive Concept) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่เอาลักษณะใหญ่ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไปมารวมกัน

2.2 มโนทัศน์แยกลักษณะ (Disconjunctive Concept) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่เปิดโอกาสให้เลือกเอาลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือทั้งสองลักษณะรวมกัน

2.3 มโนทัศน์ชนิดสัมพันธ์ลักษณะ (Relation Concept) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

จากข้อความเกี่ยวกับประเภทของมโนทัศน์ข้างต้น สรุปได้ว่า มโนทัศน์แบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ มโนทัศน์รวมลักษณะ (Conjunctive Concepts) มโนทัศน์แยกลักษณะ (Disjunctive Concepts) มโนทัศน์สัมพันธ์ (Relational Concept) มโนทัศน์ที่เป็นชื่อเรียก (Concrete Concept) หรือมโนทัศน์รูปธรรม มโนทัศน์ที่เป็นคำจำกัดความ (Definition Concept) มโนทัศน์แบบง่าย ๆ (Simple Concept) และมโนทัศน์ที่ซับซ้อน (Complex Concept)

5.5 การสร้างมโนทัศน์

ลำดับในการสร้างมโนทัศน์

เดวิด พี ออซูเบล (Ausubel 1968 : 517) ได้ถึงลำดับการสร้างมโนทัศน์ ไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์และแยกแยะความแตกต่างของสิ่งเร้า
2. ตั้งสมมุติฐานโดยพิจารณาถึงลักษณะร่วมกันของสิ่งเร้า
3. ทดสอบสมมุติฐานที่สร้างขึ้นในสถานการณ์หนึ่ง
4. เลือกข้อสมมุติฐานที่สามารถรวมกลุ่มสิ่งเร้า ซึ่งมีลักษณะบางประการร่วมกันได้
5. หาลักษณะเฉพาะของสิ่งเร้าที่คัดเลือกได้จากข้อ 4 ให้มาสัมพันธ์กับความคิดเดิม

ของตน

6. แยกแยะความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์ที่รับมาใหม่กับมโนทัศน์เดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อหาความสัมพันธ์กัน

7. สรุปครอบคลุมลักษณะเฉพาะของมโนทัศน์ใหม่ให้ครอบคลุมไปยังส่วนย่อยทั้งหมดในกลุ่ม

8. คิดหาสัญลักษณ์ทางภาษาที่เหมาะสม มาใช้เป็นตัวแทนของมโนทัศน์ที่รับมาใหม่

เค โควเวล (Lovell 1966 : 12 - 13) ได้กล่าวเกี่ยวกับการสร้างมโนทัศน์ว่า

กระบวนการในการสร้างมโนทัศน์มี 3 กระบวนการ คือ การรับรู้ (perception) การย่อ (abstraction) และการสรุป (generalization) การย่อเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างมโนทัศน์ ซึ่งได้แก่ลักษณะเด่นที่ร่วมกันของวัตถุ หรือเหตุการณ์ในสิ่งแวดล้อมนั้นๆ เด็กจะสามารถสร้างมโนทัศน์ได้ต่อเมื่อสามารถแยกแยะ (discrimination) สมบัติของวัตถุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากนั้น สามารถสรุปควบคุมในลักษณะที่ร่วมกันของสิ่งที่พบได้

ชัยพร วิชชาวุธ (2519 : 6) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้มโนทัศน์ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เริ่มจากผู้เรียนมีประสบการณ์ ซึ่งได้แก่ การเห็น การได้ยิน
2. เมื่อเกิดประสบการณ์แล้ว ผู้เรียนจะต้องสังเกตในรายละเอียดปลีกย่อยของประสบการณ์ และคิดเปรียบเทียบ เช่น รูปนี้เห็นมีสีอะไร รูปร่างเป็นอย่างไร สิ่งของทั้งสองอย่างมีอะไรที่เหมือนกัน และอะไรที่ต่างกัน
3. จากการสังเกตข้อ 2 ผู้เรียนจะตั้งเป็นสมมุติฐานว่ามโนทัศน์คืออะไร
4. ผู้เรียนทดสอบสมมุติฐาน ถ้าผลปรากฏว่าถูกก็จะคงสมมุติฐานนั้นไว้ ถ้าผิดก็กลับไปสังเกตและคิดตั้งสมมุติฐานใหม่จนถูก

สุวัฒน์ นิยมคำ (2517 : 16 - 17) ได้กล่าวถึงการสร้างมโนทัศน์ไว้ว่า

.....การมองหามโนทัศน์ในสิ่งใดๆก็ตาม เราจะต้องมองให้เห็นรูปแบบของมัน อย่างใดอย่างหนึ่ง ใน 3 วิธีนี้ คือ

1. มองให้เห็นคุณสมบัติร่วมของสิ่งต่างๆในปรากฏการณ์นั้นๆ
2. มองให้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆในปรากฏการณ์นั้นๆ
3. มองให้เห็นแนวโน้มของสิ่งต่างๆในปรากฏการณ์นั้นๆ

เรามองเห็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งใน 3 วิธีนี้ จะทำให้เราได้รับมโนทัศน์ของสิ่งนั้น

จากลำดับขั้นตอนในการสร้างมโนทัศน์ที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า มโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ตามจะเกิดต่อเนื่องกันไปไม่มีข้อยุติ และขยายออกไปพร้อมกับการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ดังนั้น กระบวนการสร้างมโนทัศน์ จึงมีวิธีการลึกซึ้งมากกว่า การนำเอาข้อเท็จจริง หรือข้อมูลต่างๆมาผสมผสานกัน แต่เป็นการที่ผู้เรียนจะต้องสามารถแยกแยะความแตกต่างของสิ่งเร้า นำมาตั้งสมมุติฐานและทดสอบสมมุติฐาน เพื่อที่จะหาลักษณะของสิ่งเร้า นำมาสัมพันธ์กับความคิดเห็นของตน และสรุปเป็นลักษณะเฉพาะของมโนทัศน์ใหม่นั้น

5.6 การวัดมโนทัศน์

การวัดมโนทัศน์ มีนักการศึกษาสรุปถึงลักษณะรายละเอียดไว้ ดังนี้

แบบวัดมโนทัศน์เป็นแบบทดสอบทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ ในการวัด สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนซึ่งแตกต่างกัน ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้วัดมโนทัศน์จึง ต้องเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้

บุญส่ง นิลแก้ว (2519, หน้า 37-41) ได้สรุปถึงแบบวัดมโนทัศน์ลักษณะทั่วไปของ แบบทดสอบทางจิตวิทยาที่ดีและสามารถนำไปแปลพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ จะต้องมีลักษณะทั่วไปที่ สำคัญ 3 ประการ คือ

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) แบบทดสอบนั้นต้องวัดได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ ต้องการวัดและผลการทดสอบนั้นต้องสามารถอธิบายได้ตรงตามสภาพของบุคคลนั้น ๆ

2. มีความเชื่อถือได้ (Reliability) แบบทดสอบนั้น ต้องให้ผลจากการวัดคงที่ สม่ำเสมอ

3. สามารถใช้ได้ดี (Usability) แบบทดสอบที่ใช้ได้ดี จะมีลักษณะดังนี้

3.1 ง่ายต่อการดำเนินการสอบ มีคำชี้แจงเกี่ยวกับการสอบที่ชัดเจน การจับ เวลาไม่ยุ่งยาก

3.2 จำนวนข้อสอบไม่มากเกินไป เวลาในการทดสอบควรยาวพอประมาณการ ทดสอบที่เป็นมาตรฐานจะใช้เวลาในการทดสอบระหว่าง 20 - 60 นาที

3.3 ง่ายต่อการแปลความหมายและการนำผลไปใช้ แบบทดสอบที่ดีทั่วไปนั้น จะมีวิธีแปลความหมายและการนำผลไปใช้เขียนไว้ในคู่มือแบบทดสอบนี้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, หน้า 23-28) สรุปว่า หากครูผู้สอนเข้าใจในหลักการของ มโนทัศน์ นอกจากจะช่วยให้ นักเรียนเกิดมโนทัศน์แล้ว ยังสามารถเขียนข้อสอบวัดมโนทัศน์ได้ง่าย สะดวกและมีคุณภาพ เพราะข้อสอบประเภทการวัดผลสัมฤทธิ์มักจะวัดความจริงตามเนื้อหาสาระ เมื่อเปลี่ยนข้อสอบให้เป็นการวัดมโนทัศน์ก็สามารถทำได้ง่าย

ชนาธิป พรกุล (2554, หน้า 132-134) สรุปได้ว่า การวัดผลการเรียนรู้มโนทัศน์ มี วิธีวัดหลายระดับ ตั้งแต่ระดับง่ายไปถึงระดับที่มีความซับซ้อนขึ้นอยู่กับการพิจารณาของครูว่า ระดับใดเหมาะสมกับผู้เรียนของตน ซึ่งการวัดผลมี 4 ระดับ ดังนี้

1. ความสามารถในการระบุลักษณะความสำคัญและไม่ใช้ลักษณะความสำคัญ
2. ความสามารถในการจำแนกสิ่งที่เป็นตัวอย่างและสิ่งที่ไม่ใช่ตัวอย่าง
3. ความสามารถในการระบุกฎของมโนทัศน์

4. ความสามารถในการใช้มโนทัศน์ในสถานการณ์อื่น

สรุปได้ว่า การวัดมโนทัศน์ เป็นการวัดมโนทัศน์ลักษณะทั่วไปและสามารถนำไปแปลพฤติกรรมที่ถูกต้องได้ ซึ่งมีวิธีวัดหลายระดับ ตั้งแต่ระดับง่ายไปถึงระดับที่มีความซับซ้อนขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของครูว่าระดับใดเหมาะสมกับผู้เรียนของตน จะใช้เวลาในการทดสอบระหว่าง 20-60 นาที

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

สวัสดิ์ ภูทอง (2546) ได้วิจัยเรื่อง พัฒนารูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชนชนบทภาคเหนือ ซึ่งรูปแบบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การทบทวนประสบการณ์เดิม ประสบการณ์ใหม่ การคิดวิเคราะห์ การทดลอง และการนำไปใช้ ผลจากการทดลองใช้รูปแบบพบว่า คะแนนของผลการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทั้งด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม และความแตกต่างด้านลักษณะบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต แต่มีเงื่อนไขที่ประสบการณ์ ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรมของชุมชน

ชบา พันธุ์ศักดิ์ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกระหว่างผู้ปกครองและครู เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับอนุบาล 1 โรงเรียนวัดพระธาตุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยสุ่มแยกเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียนด้วยการจับฉลาก นักเรียนห้องทดลองมีจำนวนห้องละ 21 คน และนักเรียนห้องควบคุมมีจำนวน 22 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีทักษะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ 0.05 2) นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองหลังการทดลองมีทักษะสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติคม คาวิรัตน์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาภาคปกติมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในคณะที่ 4 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ จำนวน 60 คน คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 16 คน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 17 คน และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 21 คนรวมทั้งสิ้น 114 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ผลวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะ

สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏผลการประเมินสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จำนวน 12 รายการ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.86 – 1.00 ซึ่งเป็นค่าแสดงหลักฐานของความสอดคล้องอยู่ในระดับที่สามารถนำไปใช้ได้

นำโชค วัฒนานัย และคณะ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เรื่อง จลนศาสตร์หุ่นยนต์ กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกเจาะจงเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 27 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีกระบวนการเรียนการสอน 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1)ขั้นการส่งเสริมโฆษณา 2)ขั้นพรรณนาแนะนำ 3)ขั้นลงมือกระทำ 4)ขั้นกิจกรรมแสดงออก 5)ขั้นบอกเสริมเพิ่มผล 6)ขั้นแรงคัลบันดาลใจ 7)ขั้นการพัฒนาไปใช้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.40/75.6 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 70/70 คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

บุญมา เวียงคำ และคณะ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพิ่มเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่มีคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 1 ห้องเรียน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายให้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะสำคัญการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร, เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง, สร้างความรู้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากกลุ่มและสังคมรอบข้าง, เป็นกิจกรรมส่งเสริมเสียสละเพื่อส่วนรวม, มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม, เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมายเนื้อหา การจัดกิจกรรมมี 5 ชั้น ได้แก่ การให้ความรู้และสร้างความตระหนัก, การเสริมสร้างความรู้, การสร้างผลงาน, การนำเสนอผลงานและการประยุกต์ใช้, การประเมินผลและการสะท้อนกลับ การวัดผลและประเมินผล 3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ.765 นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 76.50 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่า มีผู้สนใจศึกษาและนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามประสบการณ์จริง ผู้เรียนได้เรียนรู้หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างมโนทัศน์องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะหรือให้คำปรึกษาและคอยอำนวยความสะดวกตลอดการจัดการเรียนรู้ โดยดึงประสบการณ์เดิม และประสบการณ์ใหม่ที่ผู้เรียนได้รับมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำมาใช้ในสถานการณ์จริง ทั้งนี้พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ก็น่าจะส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนและเป็นแนวทางให้ครูนำไปใช้ในการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนต่อไป

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

อุมพาธี (Umaphathy, 1985) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสอนภาคปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เนื่องจากผลแนวทางวิเคราะห์ที่ตั้งเดิมเกี่ยวกับผลการสอนภาคปฏิบัติรายวิชาบัญญัติ พบว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนสอนภาคปฏิบัติของรายวิชาการบัญญัติ จึงได้นำแนวการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ที่มุ่งสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาการบัญญัติ โดยได้มีการนำแบบฝึกแบบเน้นประสบการณ์ 2 แบบ ฝึกมาทดลองใช้ในชั้นเรียนบริหารธุรกิจระดับปริญญาโทเป็นเวลา 2 ปี โดยในครั้งแรก มีการทดลองใช้แบบฝึกที่เน้นประสบการณ์การปฏิบัติตามแบบส่วนครั้งที่สองใช้แบบฝึกที่เน้นประสบการณ์ปฏิบัติที่ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติผลการทดลองใช้แบบฝึกที่เน้นประสบการณ์ทั้งสองแบบนี้ปรากฏว่าช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น แบบฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์จึงได้รับการพัฒนาและใช้อย่างกว้างขวางในการสอนภาคปฏิบัติของวิชาการบัญญัติต่อไป

เจนเซน (Jensen : 1995) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ของโคลบสำหรับนักศึกษาใหม่ที่เริ่มเรียนรายวิชาบัญญัติในภาคเรียนที่หนึ่ง เนื่องจากองค์ทฤษฎีและการจัดการศึกษาด้านการบัญญัติได้พยายามอย่างยิ่งที่จะค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มีประสิทธิภาพ และได้พบว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและยังไม่มีผู้ใดทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้นักศึกษาใหม่ที่ไม่เคยเรียนบัญญัติมาก่อนผู้วิจัยจึงมีการนำทฤษฎีการเรียนรู้เน้นประสบการณ์ของเดวิด โคลบ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาบัญญัติให้แก่นักศึกษาที่เพิ่ง

เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ 1 และไม่เคยเรียนทางด้านบัญชีมาก่อน โดยจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่ใช้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วยขั้นจัดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง ขั้นสร้างความคิดรวบยอด และขั้นลงมือปฏิบัติ แบบแผนในการทดลองครั้งนี้ประกอบด้วยกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบบรรยายตามปกติผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์มีผลการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Yan Fung Mok (1999) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่และประสิทธิผลของการเรียนรู้จากประสบการณ์ พบว่าลักษณะบทบาทหน้าที่ 10 ประการ มีผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ได้แก่ ประสบการณ์เดิม การทบทวนไตร่ตรอง การสร้างความหมายจากประสบการณ์ ความรู้สึก การรับรู้คุณค่าและสังคม และอิทธิพลของวัฒนธรรม ความมุ่งมั่นที่ปรับปรุงให้ดีขึ้น การมีอิสระในการเรียนรู้ของบุคคล แรงจูงใจ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเรียนรู้

Sottile, James M. (2000) ได้วิจัยศึกษาผลกระทบของการสอนเชิงประสบการณ์ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในวิทยาลัย พบว่า ผลการจัดการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา เสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วยความไว้วางใจสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน การสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การมีทักษะทางสังคมและเสริมสร้างความสามารถทางร่างกาย

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า มีการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยสอนแบบเน้นประสบการณ์ที่มุ่งสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน สอนจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วยขั้นจัดประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ขั้นสังเกตอย่างไตร่ตรอง ขั้นสร้างความคิดรวบยอด และขั้นลงมือปฏิบัติ และการสร้างจากประสบการณ์ ความรู้สึก การรับรู้คุณค่าและสังคม และอิทธิพลของวัฒนธรรม ความมุ่งมั่นที่ปรับปรุงให้ดีขึ้น การมีอิสระในการเรียนรู้ของบุคคล แรงจูงใจ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา การสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การมีทักษะทางสังคมและเสริมสร้างความสามารถทางร่างกาย ทั้งยังเป็นแนวทางให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนนำไปสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนต่างวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 1 ห้องเรียนประกอบด้วย นักเรียนไทย 14 คน และ นักเรียนม้ง 15 คน รวม 29 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือในการทดลอง

เครื่องมือในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริม มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม จำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วัฒนธรรมความเป็นอยู่ เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การสืบสานวัฒนธรรมภาษา เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ขนบธรรมเนียมประเพณี เวลาเรียน 4 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ความเชื่อ เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม ซึ่งใช้ในการประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างเรียนชั่วโมงที่ 4 8 10 14 และ 16 และใช้เปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ชั่วโมงที่ 16 จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีขั้นตอนดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านชาติตระการมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ และวิธีการวัดและประเมินผล

3.1.2 ศึกษาหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม ของนักเรียนต่างวัฒนธรรม

3.1.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้แกนกลางและตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

3.1.4 ออกแบบโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาออกเป็น 5 เรื่อง คือ 1) วัฒนธรรมความเป็นอยู่ 2) สืบสานวัฒนธรรมภาษา 3) ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม 4) ขนบธรรมเนียมประเพณี 5) ความเชื่อ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มาตรฐาน ส.2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของความเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลก อย่างสันติสุข นำเสนอ ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริม
 มโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความเป็นอยู่	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการ เป็นพลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สำรวจ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ได้ 2. อธิบาย วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ที่ แตกต่างได้	- วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่ของ ชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความ ต่างของ วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่ชาติ พันธุ์ - แนวทางการ ปรับตัว	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่ แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- นักเรียนชมสารคดี เรื่องความ หลากหลายของชาติ พันธุ์ และสนทนา เกี่ยวกับความ เป็นอยู่ลักษณะบ้าน วิถีชีวิตของชาติพันธุ์ มัง - นักเรียนวางแผน ออกไปสำรวจข้อมูล วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ของชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - สารคดี เรื่องความ หลากหลายทางชาติ พันธุ์ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติ พันธุ์ต่างวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=IP9W_fdhvFw - ชุมชนบ้านชาติตระการ และชุมชนบ้านป่าแดง	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรม ภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจ และปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. อธิบายความ หลากหลาย ของวัฒนธรรม ภาษาได้	- ความ หลากหลาย วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง ร้องเพลงประสาน เสียง "ภาษาม้ง" ให้ นักเรียนดู และ สนทนาเกี่ยวกับ วิดีโอ - นักเรียนวางแผน ออกไปศึกษา วัฒนธรรมภาษา ในชุมชน - นักเรียนนั่งเป็นรูป ครึ่งวงกลมทั้งห้อง และพูดคำอะไรก็ได้ 3 พยางค์	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่องร้องเพลง ประสานเสียง "ภาษาม้ง" แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com /watch?v=uB8SElpy MS8 - ชุมชนบ้านชาติตระการ และชุมชนบ้านป่าแดง	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง) ใน นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจ และปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูเปิดวิดีโอสปอต เที่ยวปีใหม่มาให้ นักเรียนดู และ สนทนาเกี่ยวกับ วิดีโอ - ครูให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูป ตัววีให้นักเรียน ในกลุ่มสนทนา แลกเปลี่ยนกันโดย ให้ทุกคนในกลุ่ม ออกมายืนพูด ด้านหน้าของกลุ่มที่ ละคน ในเรื่อง "เสื้อผ้าพื้นบ้านของ ฉัน"	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอสปอตเที่ยวปี ใหม่ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์บนความ ต่างของเสื้อผ้าชาติ พันธุ์ แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.c om /watch?v=PxZynN7rhM E	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1 -

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียม ประเพณี	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจ และปฏิบัติตาม หน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สํารวจ ขนบธรรมเนียม มประเพณีของ ชาติพันธุ์ได้ 2. อธิบาย ขนบธรรมเนียม มประเพณีของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างได้	ขนบธรรมเนียม มประเพณีของ ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่ แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- นักเรียนชมวิดีโอ เรื่องปีใหม่ม้ง พิชฌุโลก และ สนทนาเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี - นักเรียนวางแผน ออกไปสำรวจ ข้อมูลประเพณีของ ชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่อง ปีใหม่ม้ง พิชฌุโลก แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://th.video.search.yahoo.com/yhs/search;_ylt=AwrPhtwQXlcZzoA8mTsJlpQ	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ และปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจ และปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ปัจจัยที่ ส่งเสริมให้เกิด ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ได้	ปัจจัยที่ ส่งเสริมให้เกิด ความเชื่อของ ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่ แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง ชาวเขาเผ่าม้ง ให้ นักเรียนดู และ สนทนากับ วิดีโอ - ครูให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูป ตัวยูเพื่อให้นักเรียน ในกลุ่มสนทนา แลกเปลี่ยนกันโดย ให้ทุกคนในกลุ่ม ออกมายืนพูด ด้านหน้าของกลุ่มที่ ละคน	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่อง ชาวเขา เผ่าม้ง แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=UO1J8GNmNKA	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	-

3.1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมมิติทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วัฒนธรรมความเป็นอยู่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 สืบสานวัฒนธรรมภาษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ขนบธรรมเนียมประเพณี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ความเชื่อ

ซึ่งกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน
2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. ตัวชี้วัด
- 4.สาระสำคัญ
5. จุดประสงค์การเรียนรู้
6. สาระการเรียนรู้
7. กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

7.1 ขั้นตอนที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (Do) ครูนำเสนอสถานการณ์โดยให้ผู้เรียน ชมวิดีโอ สร้างความสนใจให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้วางแผนออกไปสำรวจ รวบรวม ข้อมูลวัฒนธรรม ด้านความเป็นอยู่ ภาษา เสื้อผ้า เครื่องดนตรี ขนบธรรมเนียมประเพณี และความเชื่อ

7.2 ขั้นตอนที่ 2 แบ่งปัน (Share) ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กันที่ได้ออกไปสำรวจ รวบรวม ข้อมูลวัฒนธรรมมา โดยผู้เรียนได้พูดแสดงความรู้สึก สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ เขียนสรุป สิ่งที่ได้เรียนรู้ และนำเสนอความรู้หน้าชั้นเรียน

7.3 ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการ (Process) ผู้เรียนเล่าความภาคภูมิใจจาก ประสบการณ์ที่ได้เข้าร่วมและได้เรียนรู้วัฒนธรรมต่างชาติพันธุ์เพื่อนำประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางที่สามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง

7.4 ขั้นตอนที่ 4 การสรุป (Generalize) ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้ไปศึกษามาสรุปความรู้ วัฒนธรรมที่แตกต่างและนำเสนอแนวทางการปรับตัวเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่างที่ได้รับจากกิจกรรมการ เรียนรู้เชิงประสบการณ์และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9. การวัดและประเมินผล

3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณา ตรวจสอบ ความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ความตรงของตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความเหมาะสมและความสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ แล้วแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ถำรังโสตติสกุล อาจารย์ประจำภาควิชา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

2) นางอุไร จันทะคุณ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน ชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จังหวัดพิษณุโลก

3) นางชรินทร์ศรี พลนิม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน ชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จังหวัดพิษณุโลก

3.1.7 ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบ ประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งกำหนดออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ระวีวรรณ ชินะตระกูล, 2538, หน้า 164)

5 หมายถึง รายการของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง รายการของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง รายการของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง รายการของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง รายการของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.1.8 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาแปลผลหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของความเหมาะสมที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยนำเกณฑ์เฉลี่ยรายชื่อ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีความเหมาะสมระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีความเหมาะสมระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีความเหมาะสมระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีความเหมาะสมระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีความเหมาะสมระดับ
น้อยที่สุด

3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงตาม
คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเกณฑ์ที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป
และเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อยกว่า 1.00

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบประเมินมโน
ทัศน์ทางวัฒนธรรม

3.2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม เป็นแบบประเมินให้
คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ
ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย เพื่อใช้ในการประเมินผู้เรียนระหว่างจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามตารางออกแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม โดยนำเกณฑ์เฉลี่ยรายชื่อ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.00	หมายถึง นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับน้อย

ตาราง 6 | แสดงโครงสร้างของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทาง
วัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม

รายการ	จำนวนข้อ
1. การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง	1
2. การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	1
3. การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง	1
4. ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม	1
5. การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	1
รวม	5

3.2.3 สร้างแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมตามโครงสร้างที่กำหนดแล้วนำไปให้
อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหาและความถูกต้องของรายการประเมิน แล้วนำมา
ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ดังนี้

3.2.3.1 การกำหนดแบบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรมควรมีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมตามที่กำหนดและเพื่อความชัดเจนในการประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของผู้สอน

3.2.4 นำแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทั้ง 5 ข้อ

3.2.5 จัดพิมพ์แบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การดำเนินการทดลอง

การใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม พัฒนานักเรียนต่างวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 29 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามแบบแผนการทดลองกลุ่มเดียว วัดผลเฉพาะหลังการทดลอง one-group posttest only design (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559, หน้า 123) ดังนี้

รูปแบบ	ทดลอง	มโนทัศน์วัฒนธรรม (ตัวแปรตาม)
	X	O ₂

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

O₂ หมายถึง การประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

2. ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ใช้ระยะเวลาดำเนินการทดลอง 16 ชั่วโมง ครูประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในชั่วโมงที่ 4 8 10 14 และ 16 แล้วบันทึกผลลงในแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

1.1 มโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของผู้เรียนที่ผู้สอนบันทึกผลหลังเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ นำไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

แล้วนำไปปรับใช้ตามเกณฑ์การแปลความหมายระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของบุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121)

เกณฑ์การให้คะแนน

4	หมายถึง	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมากที่สุด
3	หมายถึง	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมาก
2	หมายถึง	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมปานกลาง
1	หมายถึง	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมน้อย

1.2 แปลผลตามเกณฑ์ตัดสิน บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121)

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับปานกลาง
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระดับน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ โดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (ลิวน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์หรือเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลของคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.3 การวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ทัศนทางวัฒนธรรม

2.1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 124) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 การวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 126) โดยใช้

สูตร

$$S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวมของคะแนน

2.3 การวิเคราะห์แบบทดสอบไบนารีด้วยค่า t - test แบบ One sample (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 240) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}}$$

- เมื่อ \bar{x} แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 μ_0 แทนคะแนนร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มจากแบบประเมินในทัศน
ทางวัฒนธรรม
 S แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
 n แทนจำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศัพท์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ผลการศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
2. ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
การศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรม ของนักเรียนต่างวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านชาติตระการ ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ นำเสนอผลดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงผลการศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียน
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

รายการ มโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	นักเรียน ไทย n = 14		ระดับมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	นักเรียนม้ง n = 15		ระดับมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	รวม n = 29		ระดับมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
1. การเข้าใจ วัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน	3.46	0.40	มาก	3.45	0.24	มาก	3.45	0.33	มาก
2. การเสนอแนว ทางการ ปรับตัวให้เข้า กับวัฒนธรรม ที่แตกต่าง	3.48	0.26	มาก	3.51	0.34	มากที่สุด	3.50	0.30	มาก
3. การยอมรับ ความคิดเห็น ของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	3.53	0.29	มากที่สุด	3.63	0.26	มากที่สุด	3.58	0.27	มากที่สุด
4. ความ ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม	3.55	0.32	มากที่สุด	3.63	0.15	มากที่สุด	3.59	0.25	มากที่สุด
5. การเห็น คุณค่าของ วัฒนธรรม	3.53	0.35	มากที่สุด	3.61	0.32	มากที่สุด	3.57	0.33	มากที่สุด
รวม	3.51	0.32	มากที่สุด	3.56	0.26	มาก ที่สุด	3.53	0.29	มากที่สุด

จากตาราง 9 พบว่านักเรียนไทยและม้งต่างวัฒนธรรม ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมพบว่า มีรายการมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมในระดับมากที่สุด คือ ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.59$) การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.58$) และการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก คือ การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.50$) และการเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักเรียนไทย พบว่า นักเรียนมีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า มีรายการมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมากที่สุด คือความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.55$) การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.53$) และการยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนไทยมีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก คือ การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.48$) และการเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักเรียนชาติพันธุ์ม้ง พบว่า นักเรียนมีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมพบว่า มีรายการมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมากที่สุด คือ การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.63$) ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.63$) การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.61$) และการเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.51$) ตามลำดับ สำหรับรายการอื่น ๆ นักเรียนชาติพันธุ์ม้งมีมีมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากคือ การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{X} = 3.45$)

2. ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

ผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรม หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70 นำเสนอผลดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรม
หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ ร้อยละ 70

การทดสอบ หลังเรียน	n	คะแนน เต็ม	คะแนน เกณฑ์ (ร้อยละ)	คะแนน หลังเรียน (ร้อยละ)	\bar{X}	S.D.	t	p
นักเรียนไทย	14	80	70	89.82	71.86	4.35	13.65*	0.0000
นักเรียนม้ง	15	80	70	93.75	75.00	3.53	20.87*	0.0000
รวม	29	80	70	91.85	73.48	4.19	22.48*	0.0000

*p<.05

จากตาราง 10 พบว่านักเรียนต่างวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์หลังเรียน มีคะแนนมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียน (ร้อยละ 91.85) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณานักเรียนไทย พบว่า มีคะแนนมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียน (ร้อยละ 89.82) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และนักเรียนม้ง พบว่า มีคะแนนมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียน (ร้อยละ 93.75) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม มีบทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรม ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อเปรียบเทียบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยดำเนินการวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วยนักเรียนไทย 14 คน และนักเรียนม้ง 15 คน รวม 29 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านชาติตระการ ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๓ ด้วยการสุ่มอย่างง่าย โดยมีหน่วยเป็นห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม จำนวน 5 ข้อ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ดำเนินการทดลองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 16 ชั่วโมง แบ่งเป็นในเวลาเรียน 10 ชั่วโมง และนอกเวลาเรียน 6 ชั่วโมง ประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังการทำกิจกรรมการเรียนการสอน ดำเนินการทดลองวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่า t – test (One sample test)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณานักเรียนไทยพบว่า นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.32) และเมื่อพิจารณานักเรียนชาติพันธุ์ม้ง พบว่า นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.26)

2. นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ

พิจารณานักเรียนไทย พบว่า มีคะแนนมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และนักเรียนม้ง พบว่า มีคะแนนมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ผู้วิจัยอภิปรายผลจำแนกเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เรียนสูงขึ้นไปโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 0.29) น่าจะเนื่องมาจากที่พบผลเช่นนี้อาจเนื่องมาจากที่ผู้วิจัยได้ออกแบบแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนอย่างชัดเจน มีกระบวนการเรียนรู้โดยจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียนกับชีวิตจริงโดยสถานการณ์ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และสื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มต่างวัฒนธรรมเพื่อให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาพร้อมกัน เพื่อหาข้อสรุปของกลุ่มและชั้นเรียน มีการนำเสนอผลงานของกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนได้ตั้งประสบการณ์ของตนเอง ออกมาใช้ในการเรียนรู้และสามารถแบ่งปันประสบการณ์ของตนที่มีให้แก่เพื่อน ๆ สมาชิกในกลุ่ม และในชั้นเรียนที่อาจมีประสบการณ์เหมือนหรือต่างไปจากตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง และได้ข้อสรุปที่หลากหลาย นอกจากนี้การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มนักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงการทำงานเป็นทีมและการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งนี้ยังมีการนำสถานการณ์ในชีวิตจริงที่นักเรียนคุ้นเคยมาเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น วิถีชีวิต ลักษณะบ้านเรือน ความเป็นอยู่ ภาษา การแต่งกาย เครื่องดนตรี ประเพณี และความเชื่อ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างประสบการณ์ เป็นการทบทวนความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ด้วยคำถามหรือสื่อหรือสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดโดยใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม นักเรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรม

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งปัน นักเรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มนักเรียนต่างวัฒนธรรมให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันกลุ่มละ 5 – 6 คน เมื่อทำกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว

แล้วนักเรียนทำใบกิจกรรมและบันทึกผลที่ได้รับเพิ่มเติมนอกเหนือจากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการ นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และเล่าถึงความภาคภูมิใจของตนเองที่มีต่อเรื่องนั้นของแต่ละชาติพันธุ์

ขั้นตอนที่ 4 การสรุป นักเรียนวิเคราะห์ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและแนวทางที่สามารถใช้ได้ สถานการณ์จริง สถานการณ์ในชุมชนหรือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Lawrence (1999, p.136) ที่ว่า รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมเพื่อแบ่งปันประสบการณ์ การได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จึงเป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและส่งเสริมทักษะการทำงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แชมมณี (2556, หน้า 131) ที่ว่าการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการดำเนินการอันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายโดยผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่จะเรียนรู้ก่อนและให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวน สิ่งที่เกิดขึ้นและนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณาไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดหรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลองหรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆต่อไป มีผลในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ บุญมา เวียงคำ และคณะ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพิ่มเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะสำคัญการจัดการจัดการการเรียนรู้ ได้แก่ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร, เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง, สร้างความรู้โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากกลุ่มและสังเคราะห์ข้าง, เป็นกิจกรรมส่งเสริมเสียสละเพื่อส่วนรวม, มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม, เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) รูปแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมายเนื้อหา การจัดการกิจกรรมมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การให้ความรู้และสร้างความตระหนัก, การเสริมสร้างความรู้, การสร้างผลงาน, การนำเสนอผลงานและการประยุกต์ใช้, การประเมินผลและการสะท้อนกลับ การวัดผลและประเมินผล 3) ประสิทธิภาพผลของรูปแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ.765 นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 76.50 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

2. นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ น่าจะเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอย่างมีระบบ มีการจัดลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการกระตือรือร้นพร้อมที่จะเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดกิจกรรมให้นักเรียนต่างวัฒนธรรมได้เรียนรู้ร่วมกัน และการดึงประสบการณ์วัฒนธรรมของผู้เรียนมากระตุ้นให้ผู้เรียนต่างวัฒนธรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ร่วมแสดงความคิดเห็น การทำงานกลุ่มร่วมกันของนักเรียนต่างวัฒนธรรม และแบ่งปันความรู้เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติทางวัฒนธรรม คือ (1) ความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง เช่น การออกไปสำรวจข้อมูลวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชนตนเองและของเพื่อนต่างวัฒนธรรมในเรื่องวิถีชีวิต ลักษณะบ้านเรือน ประเพณี นอกเวลาเรียนและรวบรวมข้อมูลมาสรุปในกลุ่มตนเองและนำเสนอข้อมูลหน้าชั้นเรียน (2) การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง เช่น สนทนาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การพูดความรู้สึกหลังจากที่ได้ออกไปสำรวจข้อมูลต่างวัฒนธรรม และร่วมกันสรุปแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง (3) การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง เช่น การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนต่างวัฒนธรรม มีความกระตือรือร้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม (4) ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม เช่น การเล่าความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองให้เพื่อนต่างวัฒนธรรมได้ฟัง การนำภาพลักษณะบ้านเรือน วิถีชีวิต เสื้อผ้า ชุดม้ง เสื้อผ้าชุดไทย ประเพณีปีใหม่ม้ง ภาพเครื่องดนตรีไทย ดนตรีม้ง มาให้เพื่อนต่างวัฒนธรรมได้ดู และการเขียนความรู้สึกความภูมิใจในวัฒนธรรมในกระดาษรูปนำเสนอหน้าชั้นเรียน (5) การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม เช่น เมื่อเพื่อนต่างวัฒนธรรมเล่าเรื่องวัฒนธรรมของตนเองให้ฟังก็จะชื่นชมในวัฒนธรรมของเพื่อนต่างวัฒนธรรมด้วยความเต็มใจ และทำงานของตนเองให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb, 1984 (อ้างอิงในชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, หน้า 310) ที่ว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นกลยุทธ์ในการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ทั้งในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน ซึ่งผลการวิจัยนี้ผู้วิจัยยังไม่สามารถสืบค้นพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีผลต่อการส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมโดยตรงแต่มีผลการวิจัยในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ ชบา พันธุ์ศักดิ์ (2550) ที่วิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะชีวิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่างานวิจัยในครั้งนี้ที่ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ส่งผลให้นักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนต่างวัฒนธรรมมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมในรายการการเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างและการเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมในรายการนั้นระดับมาก ผู้สอนควรมีการเสริมแรงในการเรียนมากขึ้น เช่น การมอบรางวัล เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นและมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของผู้เรียนก็จะสูงขึ้นอีกด้วย

2. ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนต่างวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม การเข้าใจวัฒนธรรม การปรับตัว และอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ที่ศึกษามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนต่างวัฒนธรรมในแต่ละรายการพบว่ารายการการเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่างของนักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมน้อยกว่ามโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนม้ง ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับพัฒนาการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อส่งเสริมให้มโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนไทยอยู่ในระดับที่สูงขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสถานการณ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงวัฒนธรรม. (2550). **แผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมของสังคมไทยระยะที่ 10**. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2561, จาก https://www.nesdb.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาของ สป.ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)**. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2561, จาก <https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กิตติคม คำวิรัตน์. (2553). **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมสุขภาวะ สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). **การคิดเชิงวิพากษ์ Critical Thinking (พิมพ์ครั้งที่ 3)**. กรุงเทพฯ : ชัคเซส มีเดีย.
- ชนาธิป พรกุล. (2554). **การสอนกระบวนการคิดทฤษฎีและการนำไปใช้**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชบา พันธุ์ศักดิ์. (2550). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเชิงประสบการณ์และการเรียนรู้แบบร่วมงานโดยร่วมงานอย่างร่วมรู้สึกผู้ปกครองและครูเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2545. **มิติที่ 3 ทางการศึกษา : สานฝันสู่ความเป็นจริง. คณาจารย์แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บ.เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). **80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. นนทบุรี : พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น.
- ทิตนา แชมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลจิต เขาวงกตพิงศ์. (2537, ตุลาคม – ธันวาคม). ความคิดรวบยอดกับการเรียนการสอน. สารพัฒนาหลักสูตร.
- นำโชค วัฒนานัย และคณะ. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เรื่อง จลนศาสตร์หุ่นยนต์. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- บันเทิง พาพิจิตร (2549). ประเพณี วัฒนธรรมไทย และคติความเชื่อ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัยเล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญมา เวียงคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎ์บัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญมา เวียงคำ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎ์บัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2519). การวัดผลทางจิตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา.
- ประสาท อิศรปรีดา. (2549). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. ขอนแก่น . คลังนานาวิทยา.
- พิชยา พรมาลี. (2549). การพัฒนารูปแบบโครงข่ายเพื่อการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (ครุศาสตร์คุษฎ์บัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2559). เทคนิคการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพเราะ ทิพย์ทัศน์. (2533). วิทยาศาสตร์ประทับใจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สุวีริยา
สาส์น
- วัฒนา ระงับทุกข์. (2543). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2532). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานพิมพ์.
- สมร ทองดี และปราณี รามสูต. (2545). *แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว*. นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมาคมศูนย์รวมการศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทยภูเขาในประเทศไทย. (2561). *ความ
หลากหลายชาติพันธุ์*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2561, จาก <https://impect.or.th/>
- สวัสดิ์ ภูทอง. (2546). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อส่งเสริมคุณภาพ
ชีวิตสำหรับผู้ใหญ่ในชุมชนภาคเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต).
- กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2557). *มโนทัศน์*. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2561, จาก
[http://www.royin go.th/?knowledges=มโนทัศน์](http://www.royin.go.th/?knowledges=มโนทัศน์).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา การทรงวงศึกษาธิการ (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.
2560 - 2579)*. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2561, จาก
[https://www.moe.go.th/moe/th/news/ detail.php?](https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579*.
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนน อมรวิรัตน์. (2542). *การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ : ทักษะกระบวนการการ
เผชิญสถานการณ์*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 8.
กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). *รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในมุมมองของทฤษฎีการเรียนรู้แบบ
ประสบการณ์*. *Executive Journal มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 31(1), 175-180.

- อำไพโร ใจแก้ว. (2548). *ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- David A. Kolb. (1984). *Experiential Learning*. New Jersey: A Simon & Schuster Company.
- De Cecco, J. P. (1968). *The Psychology of Learning and Instruction : Educational Psychology*. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Dewey, John. (1938). *Experience and Education*. New York : Collier Books.
- Gange, Robert M. 1977. *The Conditions of Learning and Theory of Instruction*. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Kolb, David A. (1984). *Organizational Psychology : An Experiential Approach*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall.
- Lawrence. (1999). A reformulation of the theory of experiential learning appropriate for instruction in formal business education. *Journal of Vocation Education and training*. 51(4) : 136
- Sottile, James M. (2000). *The Impact of an Experiential Instructional Design on College Student Development*. Report Research, Presented at the Annual Meeting of the Eastern Education Research.
- Umaphathy, S. (1985). Teaching Behavioral Aspects of Performance Evaluation: An Experiential Approach. *The Accounting Review*, 60(1): 97-108.
- Yan Fung Mok. (1999). *Experiential Learning : Functional Attributes and Effectiveness*. University of Hong Kong.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญ

ราชานามผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม และประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อังรองโสติสกุล ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา สาขาคณิตศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก

2. นางอุไร จันทะคุณ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จังหวัดพิษณุโลก

3. นางชรินทร์ชต์ พลน้อม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก ข แบบประเมินความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสมของแบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสบการณ์ ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนความเหมาะสมของแผนการจัด
 กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่าง
 วัฒนธรรม ที่สร้างขึ้น โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความ
 คิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

5	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
สาระสำคัญ						
1	สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์					
2	นำเสนอแก่นความรู้					
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3	สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
4	เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียน					
สาระการเรียนรู้						
5	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6	เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริม มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม					
7	เหมาะสมกับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์						
8	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ของนักเรียน					
9	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน					
10	นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง					
11	นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
12	นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
13	นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม					
14	นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้					
15	นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม					
สื่อการเรียนรู้						
16	กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย					
17	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
18	ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน					
วิธีการวัดและประเมินผล						
19	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
20	เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม					
21	เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับนักเรียน					

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
ที่ส่งเสริมโน้ตทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้น โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมมาก
คะแนน	3	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	รายการนั้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
สาระสำคัญ						
1	สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์					
2	นำเสนอแก่นความรู้					
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3	สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
4	เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียน					
สาระการเรียนรู้						
5	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
6	เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม					
7	เหมาะสมกับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียน					
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์						
8	จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ของนักเรียน					
9	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน					

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
10	นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง					
11	นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
12	นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
13	นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม					
14	นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้					
15	นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม					
สื่อการเรียนรู้						
16	กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย					
17	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
18	ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน					
วิธีการวัดและประเมินผล						
19	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
20	เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม					
21	เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับนักเรียน					

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม
ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม
สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ที่สร้างขึ้นโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “คะแนนการพิจารณาความสอดคล้อง” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

เกณฑ์การพิจารณา

- +1 **แน่ใจว่ารายการนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ**
- 0 **ไม่แน่ใจว่ารายการนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ**
- 1 **แน่ใจว่ารายการนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ**

นิยามศัพท์เฉพาะ

มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม หมายถึง องค์ความรู้ที่แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจ ภาษาและ ประเพณี ของนักเรียนต่างวัฒนธรรมระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สามารถส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม เมื่อได้เรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยมโนทัศน์เรื่อง การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม และการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ซึ่งวัดด้วยแบบประเมินผลงานมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม 5 ด้าน คือ

1. การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ วัฒนธรรมที่แตกต่าง จนเกิดการยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง นำวัฒนธรรมที่แตกต่างไปใช้ และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับวัฒนธรรม ที่แตกต่าง
2. การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่าง เสนอแนวทางการปรับตัววัฒนธรรมที่แตกต่าง นำมาซึ่งการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของตนเองให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง และ เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างมีความสุข
3. การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการใช้เหตุผลตัดสินยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง เต็มใจปฏิบัติตามมติของกลุ่มเพื่อน

ต่างวัฒนธรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่ม นำมาซึ่งการยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนต่างวัฒนธรรม

4. ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่มีพฤติกรรมแสดงออกที่เกิดความพึงพอใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์ ด้วยการใช้คำพูดและสนทนากันโดยใช้ภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง แต่งกายด้วยชุดประจำชาติพันธุ์ของตนในวันสำคัญหรืองานประเพณี และบอกเชิญชวนให้เพื่อนต่างวัฒนธรรมเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี

5. การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่แสดงออกถึงความรัก ความหวงแหน ในวัฒนธรรมชาติพันธุ์ การรับรู้และยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง ประพฤติปฏิบัติดำเนินตามวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างถูกต้องเหมาะสม และบอกแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรมที่แตกต่างได้

ข้อที่	รายการ	คะแนนการพิจารณาความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
1. การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
1.1	เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง				
1.2	ยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
1.3	นำวัฒนธรรมที่แตกต่างไปใช้				
1.4	ปรับตัวให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2. การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
2.1	มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.2	เสนอแนวทางการปรับตัววัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.3	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของตนเองให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.4	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างมีความสุข				

ข้อที่	รายการ	คะแนนการพิจารณาความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		+1	0	-1	
3. การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง					
3.1	ใช้เหตุผลในการตัดสินใจรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
3.2	เต็มใจปฏิบัติตามมติของกลุ่มของเพื่อนต่างวัฒนธรรม				
3.3	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่ม				
3.4	ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนต่างวัฒนธรรม				
4. ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม					
4.1	เกิดความพึงพอใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์				
4.2	ใช้คำพูดและสนมทนากันโดยใช้ภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง				
4.3	แต่งกายด้วยชุดประจำชาติพันธุ์ของตนในวันสำคัญหรืองานประเพณี				
4.4	บอกและเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี				
5. การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม					
5.1	เกิดความรัก ความหวงแหน ในวัฒนธรรมชาติพันธุ์				
5.2	การรับรู้และยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน				
5.3	ประพฤติปฏิบัติดำเนินตามวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างถูกต้องเหมาะสม				
5.4	บอกแนวทางสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมที่แตกต่างได้				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

ภาคผนวก ค ผลการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 11 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยรวม

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับแสดงความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มี ต่อแผนที่					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
1	สาระสำคัญ								
	1.1 สอดคล้องกับมาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2 นำเสนอแก่นความรู้	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้								
	2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5.00	4.66	4.66	5.00	5.00	4.86	0.18	มากที่สุด
	2.2 เน้นมโนทัศน์ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้								
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.66	5.00	5.00	5.00	5.00	4.93	0.15	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรม การเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ ส่งเสริม มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับแสดงความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มี ต่อแผนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
		4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์						
4.1	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ประสบการณ์ของ นักเรียน	5.00	5.00	4.66	4.00	5.00	4.73	0.43	มากที่สุด
4.2	นักเรียนมีการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์กัน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3	นักเรียนได้สรุปความรู้ และนำไปใช้ใน สถานการณ์จริง	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.4	นักเรียนได้เปรียบเทียบ วัฒนธรรมที่แตกต่าง	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.5	นักเรียนเสนอแนว ทางการปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่แตกต่าง	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.6	นักเรียนได้สำรวจและ รวบรวมข้อมูลต่าง วัฒนธรรม	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.7	นักเรียนเชิญชวนเพื่อน ต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วม กิจกรรมวัฒนธรรมที่ แตกต่างได้	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
4.8	นักเรียนได้เสนอแนวทาง สืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	4.66	5.00	3.66	4.66	4.00	4.39	0.54	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยระดับแสดงความ คิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มี ต่อแผนที่					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
5. สื่อการเรียนรู้									
5.1	กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ ได้ง่าย	5.00	5.00	5.00	4.66	4.33	4.79	0.30	มากที่สุด
5.2	สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	4.66	5.00	5.00	5.00	5.00	4.93	0.15	มากที่สุด
5.3	ส่งเสริมโน้ตศัพท์ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
6. วิธีการวัดและประเมินผล									
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.66	4.66	5.00	4.66	5.00	4.79	0.18	มากที่สุด
6.2	เครื่องมือวัดสอดคล้อง กับโน้ตศัพท์ทาง วัฒนธรรม	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3	เกณฑ์การประเมิน เหมาะสมกับนักเรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม		4.93	4.93	4.93	4.88	4.95	4.93	0.10	มากที่สุด

จากตาราง 11 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศัพท์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน โดยรวมอยู่ที่ 4.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.10 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้

ตาราง 12 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสพการณ์ที่ส่งเสริมในทัศนทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1	สาระสำคัญ						
	1.1 สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2 .นำเสนอแก่นความรู้ เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.2 เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสพการณ์ ส่งเสริมในทัศน ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เจลี่ย	5	4.66	5	4.88	0.19	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสพการณ์						
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ประสพการณ์ของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
		4	4.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน	5			
	4.3 นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.6 นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.7 นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.8 นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	4.87	5	4.95	0.07	มากที่สุด
5.	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	5.3 ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.66	5.00	5.00	4.88	0.19	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
		6	วิธีการวัดและประเมินผล				
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด
6.2	เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโน ทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3	เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.66	5.00	5.00	4.88	0.19	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.90	4.90	5.00	4.93	0.10	มากที่สุด

ตาราง 13 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสบการณ์ที่ส่งเสริมโน้ตศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1	สาระสำคัญ						
	1.1 สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2 .นำเสนอแก่นความรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	2.2 เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.50	5	5	4.83	0.28	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ ส่งเสริมโม ทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	4.66	5	4.88	0.19	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์						
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ประสบการณ์ของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ของ					
		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					
1	2	3					
4	4.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.3 นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.6 นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.7 นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.8 นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.3 ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					
		1	2	3			
6	วิธีการวัดและประเมินผล						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	6.2 เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโน ทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.66	5	5	4.88	0.19	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.86	4.93	5	4.94	0.11	มากที่สุด

ตาราง 14 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสพการณ์ที่ส่งเสริมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1	สาระสำคัญ						
	1.1 สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.2 .นำเสนอแก่นความรู้ เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	2.2 เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เจลี่ย	5	4.50	5	4.83	0.28	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสพการณ์ ส่งเสริมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เจลี่ย	5	4.66	5	4.88	0.19	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสพการณ์						
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ประสพการณ์ของนักเรียน	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
4	4.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.3 นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.6 นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.7 นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.8 นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.87	5	4.87	4.91	0.14	มากที่สุด
5.	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.3 ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
		6	วิธีการวัดและประเมินผล				
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.2 เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโน ทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.93	4.86	5	4.94	0.11	มากที่สุด

ตาราง 15 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1	สาระสำคัญ						
	1.3 สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.4 นำเสนอแก่นความรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.3 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.4 เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ ส่งเสริมมโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์						
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ประสบการณ์ของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
4	4.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.3 นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.6 นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.7 นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.8 นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	4	5	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.87	5	5	4.95	0.07	มากที่สุด
5.	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	5	4	5	4.66	0.57	มากที่สุด
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.3 ส่งเสริมมนต์ศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	4.66	5	4.88	0.91	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
6	วิธีการวัดและประเมินผล						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	5	4	4.66	0.57	มากที่สุด
	6.2 เครื่องมือวัดสอดคล้องกับมโน ทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับ นักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	4.66	4.88	0.19	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	5	4.93	4.93	4.95	0.07	มากที่สุด

ตาราง 16 แสดงผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง
 ประสบการณ์ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
1	สาระสำคัญ						
	1.5 สอดคล้องกับมาตรฐาน / ตัวชี้วัด/ จุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	1.6 .นำเสนอแก่นความรู้ เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.5 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2.6 เน้นมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของ นักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3	สาระการเรียนรู้						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.2 เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ ส่งเสริมมโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3.3 เหมาะสมกับมโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรมของนักเรียน เจลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์						
	4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ประสบการณ์ของนักเรียน	4	4	4	4	0	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3			
		4	4.2 นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน	5			
	4.3 นักเรียนได้สรุปความรู้และนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.4 นักเรียนได้เปรียบเทียบวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.5 นักเรียนเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.6 นักเรียนได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่างวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.7 นักเรียนเชิญชวนเพื่อนต่างวัฒนธรรมให้เข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4.8 นักเรียนได้เสนอแนวทางสืบสานอนุรักษ์วัฒนธรรม	4	4	4	4.00	0.00	มาก
	เฉลี่ย	4.75	4.75	4.75	4.75	0.00	มากที่สุด
5.	สื่อการเรียนรู้						
	5.1 กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้ได้ง่าย	4	4	5	4.33	0.57	มาก
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5.3 ส่งเสริมทัศนคติทางวัฒนธรรมของนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.66	4.66	5	4.77	0.19	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ			\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญ					
		1	2	3			
6	วิธีการวัดและประเมินผล						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.2 เครื่องมือวัดสอดคล้องกับโมทัศน์ทางวัฒนธรรม	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6.3 เกณฑ์การประเมินเหมาะสมกับนักเรียน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.86	4.86	4.93	4.88	0.38	มากที่สุด

ตาราง 17 แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	คะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1

ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม**

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินพิจารณาผลงานมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่ส่งเสริมมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม ที่สร้างขึ้นนี้ว่านักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมในระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม" ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

คะแนน	4	หมายถึง	นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมากที่สุด
คะแนน	3	หมายถึง	นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมมาก
คะแนน	2	หมายถึง	นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมปานกลาง
คะแนน	1	หมายถึง	นักเรียนมีมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมน้อย

ข้อที่	รายการ	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม			
		4	3	2	1
1	การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
1.1	เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง				
1.2	ยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
1.3	นำวัฒนธรรมที่แตกต่างไปใช้				
1.4	ปรับตัวให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2	การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.1	มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.2	เสนอแนวทางการปรับตัววัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.3	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของตนเองให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
2.4	เข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างมีความสุข				

ข้อที่	รายการ	ระดับมโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม			
		4	3	2	1
3	การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
3.1	ใช้เหตุผลในการตัดสินรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง				
3.2	เต็มใจปฏิบัติตามมติของกลุ่มของเพื่อนต่างวัฒนธรรม				
3.3	ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่ม				
3.4	ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนต่างวัฒนธรรม				
4	ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม				
4.1	เกิดความพึงพอใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์				
4.2	ใช้คำพูดและสนมทนากันโดยใช้ภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง				
4.3	แต่งกายด้วยชุดประจำชาติพันธุ์ของตนในวันสำคัญหรืองาน ประเพณี				
4.4	บอกและเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี				
5	การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม				
5.1	เกิดความรัก ความหวงแหน ในวัฒนธรรมชาติพันธุ์				
5.2	การรับรู้และยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน				
5.3	ประพฤติปฏิบัติดำเนินตามวัฒนธรรมที่แตกต่างอย่างถูกต้อง เหมาะสม				
5.4	บอกแนวทางสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมที่แตกต่างได้				

บันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

เกณฑ์ให้คะแนน

มโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	องค์ประกอบ มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. การเข้าใจ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	1.1 เรียนรู้วัฒนธรรม ที่แตกต่าง	นักเรียน เข้าใจ	นักเรียน เข้าใจ	นักเรียนเข้าใจ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 2 ข้อ	นักเรียนเข้าใจ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 1 ข้อ
	1.2 ยอมรับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	วัฒนธรรมที่ แตกต่าง ครบทั้ง 4 ข้อ	วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3 ข้อ และต้อง	และต้องได้รับ การกระตุ้น	แม้ได้รับการ กระตุ้นอย่าง
	1.3 นำวัฒนธรรมที่ แตกต่างไปใช้	โดยไม่ต้อง ได้รับการ	ได้รับการ กระตุ้น บาง	อย่างมากจาก ครูหรือเพื่อน	มากจากครู หรือเพื่อน
	1.4 ปรับตัวให้ เหมาะสมกับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	กระตุ้นจาก ครูหรือเพื่อน	ข้อจากครู หรือเพื่อน		
2. การเสนอแนว ทางการปรับตัวให้ เข้ากับวัฒนธรรม ที่แตกต่าง	2.1 มีความรู้เรื่อง วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	นักเรียนมี พฤติกรรม การปรับตัว	นักเรียนมี พฤติกรรม การปรับตัว	นักเรียนมี พฤติกรรมการ ปรับตัวให้เข้า	นักเรียนมี พฤติกรรมการ ปรับตัวให้เข้า
	2.2 เสนอแนวทาง การปรับตัว วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	ให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่างครบ ทั้ง 4 ข้อ โดย	ให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3 ข้อ และต้อง	กับวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2 ข้อ และต้อง ได้รับการ	กับวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 1 ข้อ แม้ได้รับ การกระตุ้น
	2.3 ปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ความคิดของ ตนเองให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	ไม่ต้องได้รับ การกระตุ้น จากครูหรือ เพื่อน	ได้รับการ กระตุ้น บางข้อจาก ครูหรือเพื่อน	กระตุ้นอย่าง มากจากครู หรือเพื่อน	อย่างมาก จากครู หรือเพื่อน
	2.4 เข้าร่วมกิจกรรม ทางวัฒนธรรมที่ แตกต่างอย่างมี ความสุข				

เกณฑ์ให้คะแนน (ต่อ)

มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	องค์ประกอบมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
3. การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง	<p>3.1 ใช้เหตุผลในการตัดสินใจยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่าง</p> <p>3.2 เต็มใจปฏิบัติตามมติของกลุ่มของเพื่อนต่างวัฒนธรรม</p> <p>3.3 ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่ม</p> <p>3.4 ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนต่างวัฒนธรรม</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่างครบทั้ง 4 ข้อ โดยไม่ต้องได้รับการกระตุ้นจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3 ข้อ และต้องได้รับการกระตุ้นจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2 ข้อ และต้องได้รับการกระตุ้นอย่างมากจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 1 ข้อ แม้ได้รับการกระตุ้นอย่างมากจากครูหรือเพื่อน</p>
4. ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม	<p>4.1 เกิดความพึงพอใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์</p> <p>4.2 ใช้คำพูดและสนทนากันโดยใช้ภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง</p> <p>4.3 แต่งกายด้วยชุดประจำชาติพันธุ์ของตนในวันสำคัญหรืองานประเพณี</p> <p>4.4 บอกและเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมงานประเพณี</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมภาคภูมิใจในวัฒนธรรมชาติพันธุ์ของตนเองครบทั้ง 4 ข้อ โดยไม่ต้องได้รับการกระตุ้นจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมภาคภูมิใจในวัฒนธรรม 3 ข้อ และต้องได้รับการกระตุ้นจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมภาคภูมิใจในวัฒนธรรม 2 ข้อ และต้องได้รับการกระตุ้นอย่างมากจากครูหรือเพื่อน</p>	<p>นักเรียนมีพฤติกรรมภาคภูมิใจในวัฒนธรรม 1 ข้อ แม้ได้รับการกระตุ้นอย่างมากจากครูหรือเพื่อน</p>

เกณฑ์ให้คะแนน (ต่อ)

มโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	องค์ประกอบ มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	ระดับมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม			
		มากที่สุด (4)	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
5. การเห็นคุณค่า ของวัฒนธรรม	5.1 เกิดความรัก ความหวงแหน ในวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ 5.2 การรับรู้และ ยอมรับ วัฒนธรรมที่ แตกต่างกัน 5.3 ประพฤติ ปฏิบัติดำเนิน ตามวัฒนธรรม ที่แตกต่างอย่าง ถูกต้อง เหมาะสม 5.4 บอกแนวทาง สืบสานและ อนุรักษ์ วัฒนธรรมที่ แตกต่างได้	นักเรียนมี พฤติกรรม เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม ครบทั้ง 4 ข้อ โดยไม่ต้อง ได้รับการ กระตุ้นจากครู หรือเพื่อน	นักเรียนมี พฤติกรรม การเห็น คุณค่าของ วัฒนธรรม 3 ข้อ และต้อง ได้รับการ กระตุ้นบาง ข้อจากครู หรือเพื่อน	นักเรียนมี พฤติกรรม เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม 2 ข้อ และต้อง ได้รับการ กระตุ้นอย่าง มากจากครู หรือเพื่อน	นักเรียนมี พฤติกรรม เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม 1 ข้อ แม้ได้รับ การกระตุ้น อย่างมาก จาก ครู หรือเพื่อน

ตาราง 5 แสดงโครงสร้างของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เรื่องผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่ส่งเสริม
 มโนทัศน์ทางวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนต่างวัฒนธรรม

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ ของการเป็น พลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สำรวจ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ ได้ 2. อธิบาย วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ ที่แตกต่างได้	- วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ของ ชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความต่าง ของวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ - แนวทางการ ปรับตัวความ เป็นอยู่ของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทาง การปรับตัวให้ เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 1 การสร้าง ประสบการณ์ - นักเรียนชมสารคดีเรื่อง ความหลากหลายของ ชาติพันธุ์ และสนทนา เกี่ยวกับความเป็นอยู่ ลักษณะบ้าน วิถีชีวิต ของชาติพันธุ์ม้ง - นักเรียนวางแผน ออกไปสำรวจข้อมูล วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ของชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - สารคดี เรื่องความ หลากหลายทางชาติ พันธุ์ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติ พันธุ์ต่างวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=IP9W_fdhvFw - ชุมชนบ้านชาติตระการ และชุมชนบ้านป่าแดง	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความเป็นอยู่	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการ เป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งามและธำรง รักษาประเพณี และวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สสำรวจ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ เป็นอยู่ ของชาติ พันธุ์ได้ 2 อธิบาย วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความ เป็นอยู่ ของชาติ พันธุ์ที่ แตกต่าง ได้	- วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความ ต่างของ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ - แนวทางการ ปรับตัวของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมความ เป็นอยู่ และมอบหมายให้ นักเรียน เป็นรายบุคคลไป ศึกษาวัฒนธรรมความเป็นอยู่ ในชุมชนของ ชั้นที่ 2 แบ่งปัน - นักเรียนแต่ละคนพูดความรู้สึก ที่ได้ออกไปสำรวจวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ เรื่องวิถีชีวิตและลักษณะ บ้านเรือน	สื่อเรียนรู้ - สารคดี เรื่องความ หลากหลายทางชาติพันธุ์ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติ พันธุ์ต่างวัฒนธรรมความ เป็นอยู่ แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=IP9W_fdhvFw - ชุมชนบ้านชาติตระการและ ชุมชนบ้านป่าแดง	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการ เป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งามและธำรง รักษาประเพณี และวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	3. เปรียบเทียบ ความเหมือน และความต่าง ของ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ได้	- วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความ ต่างของ วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	เพื่อให้ นักเรียนได้ ทบทวนการเรียนรู้ใน ชั่วโมงที่ 1 - ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน โดยการ แบ่งกลุ่มนักเรียน ต่างชาติพันธุ์ให้อยู่ รวมกันในกลุ่มเดียวกัน - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จัดโต๊ะเป็นรูปวงกลม เพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม สนทนาแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม	สื่อเรียนรู้ - ภาพลักษณะบ้านเรือน และวิถีชีวิตตามที่นักเรียน ได้ไปศึกษามา - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้า ใจความต่างของชาติพันธุ์ และพร้อมปรับตัวกับ วัฒนธรรมที่ต่าง - ใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	3. เปรียบเทียบ ความเหมือน และความ ต่างของ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ได้	- วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความต่าง ของวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ - แนวทางการ ปรับตัวความ เป็นอยู่ของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุฒิจาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ความเป็นอยู่ วิถี ชีวิตของแต่ละชาติ พันธุ์ ในเรื่อง ความเหมือน ความต่างด้านวิถี ชีวิตของชาติพันธุ์ และเปรียบเทียบ ในกระดาศบรูฟ - นักเรียนแต่ละกลุ่ม นำข้อมูลใน กระดาศบรูฟ และภาพวิถีชีวิต ลักษณะบ้านเรือน ที่ได้ไปสำรวจมา นำเสนอหน้าชั้น เรียน	สื่อเรียนรู้ - ภาพลักษณะบ้านเรือน และวิถีชีวิตตามที่ นักเรียนได้ไปศึกษา มา	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่	ต 2.1 ม.3/3 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการ เป็นพลเมืองดี มี ค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	3. เปรียบเทียบ ความเหมือนและ ความต่างของ วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ชาติพันธุ์ ได้ 4. สรุปแนวทางการ ปรับตัวความ เป็นอยู่ของชาติ พันธุ์ที่แตกต่าง กันได้	- วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ของชาติ พันธุ์ - ความเหมือนและ ความต่างของ วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ชาติพันธุ์ - แนวทางการ ปรับตัวความ เป็นอยู่ของชาติ พันธุ์ที่แตกต่าง กัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 3 กระบวนการ - ครูให้นักเรียนเล่าความ ภาคภูมิใจของตนเอง ในเรื่องวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของแต่ละ ชาติพันธุ์ ชั้นที่ 4 การสรุป - นักเรียนนำข้อมูล เรื่อง วิถีชีวิตและลักษณะ บ้านเรือน ตามที่ได้ไป ศึกษาในชุมชนมา สรุปวัฒนธรรมความ เป็นอยู่ของชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจความ ต่างของชาติพันธุ์ และพร้อมปรับตัว กับวัฒนธรรมที่ ต่าง	- แบบ ประเมินมโน ทัศน์ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
1. วัฒนธรรม ความ เป็นอยู่	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	3. เปรียบเทียบ ความเหมือน และความ ต่างของ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์ได้	- วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ของชาติพันธุ์ - ความเหมือน และความต่าง ของวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิไมใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	และสรุปแนวทางการ ปรับตัวเกี่ยวกับความ เป็นอยู่ที่แตกต่าง และทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจความ ต่างของชาติพันธุ์และ พร้อมปรับตัวกับ วัฒนธรรมที่ต่าง - ครูให้นักเรียนศึกษาใบ เสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความ เป็นอยู่ ด้วยตนเอง และให้นำมาเล่าใน โอกาสต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจความต่างของ ชาติพันธุ์และพร้อม ปรับตัวกับวัฒนธรรม ที่ต่าง - ใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความ เป็นอยู่	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรม ภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. อธิบายความ หลากหลาย ของ วัฒนธรรม ภาษาได้	- ความ หลากหลาย วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ขั้นที่ 1 การสร้าง ประสบการณ์ - ครูเปิดวิดีโอ เรื่องร้อง เพลงประสานเสียง "ภาษาม้ง" ให้ นักเรียนดู และ สนทนาเกี่ยวกับวิดีโอ - นักเรียนวางแผน ออกไปศึกษา วัฒนธรรมภาษา ในชุมชน - นักเรียนนั่งเป็นรูปครึ่ง วงกลมทั้งห้องและ พูดคำอะไรก็ได้ 3 พยางค์	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่องร้องเพลง ประสานเสียง "ภาษาม้ง" แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=uB8SEIpyMS8 - ชุมชนบ้านชาติ ตระการและชุมชน บ้านป่าแดง	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรมภาษา	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. อธิบายความ - ความ หลากหลาย ของ วัฒนธรรม ภาษาได้	- ความ หลากหลาย วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ ต่างต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ ต่างต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	โดยคำที่พูดนั้น จะต้องเป็นคำที่ใช้ ในชาติพันธุ์ของ ตนเองให้เพื่อนได้ ทายความหมาย ของคำ - ครูแจกใบกิจกรรม ที่ 1 เรื่อง ความ หลากหลายของ วัฒนธรรมภาษา และมอบหมายให้ นักเรียนเป็น รายบุคคลไป ศึกษาพูดคุยกับ คนในท้องถิ่น	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความหลากหลาย วัฒนธรรมภาษา	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรม ภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	2. ยกตัวอย่าง ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ทางภาษาต่อ ชาติพันธุ์ได้	- ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ภาษา - การธำรง รักษา วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 2 แบ่งปัน - ครูให้นักเรียนแต่ละ คนพูดความรู้สึกที่ ได้ออกไปศึกษา กับเจ้าของภาษา - ครูให้นักเรียนแต่ละ คนนำภาพที่ได้ ถ่ายไว้ในขณะที่ไป ศึกษากับเจ้าของ ภาษานั้นมา และ ให้บอกว่าภาพ ถ่ายนั้น เมื่อพูด เป็นภาษาชาติ พันธุ์มังและ ภาษาไทยจะพูด ว่าอะไร	สื่อเรียนรู้ - ภาพของนักเรียน ตามที่ได้ไปศึกษามา	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรม ภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	2. ยกตัวอย่าง ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ทางภาษาต่อ ชาติพันธุ์ได้	- ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ภาษา - การธำรง รักษา วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5- 6 คน โดยการแบ่งกลุ่ม นักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้ อยู่รวมกันในกลุ่ม เดียวกัน - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จัดโต๊ะเป็นรูปตัวยู เพื่อให้นักเรียนในกลุ่ม สนทนาแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม ภาษา ใน เรื่อง ความหลากหลาย ของวัฒนธรรมภาษา และสรุปเขียนเป็น	สื่อเรียนรู้ - ภาพของนักเรียน ตามที่ได้ไปศึกษามา	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสานวัฒนธรรมภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	2. ยกตัวอย่าง ความสำคัญของวัฒนธรรมทางภาษาต่อชาติพันธุ์ได้ 3. เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาได้	- ความสำคัญ ของวัฒนธรรมภาษา - การธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	แผนผังความคิดในกระดาษรูป โดยมีหัวข้อคือ - คุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา - เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา ชั้นที่ 3 กระบวนการ - ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในเรื่องภาษาชาติพันธุ์ของตนเองและนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่ม 5 นาที	สื่อเรียนรู้ - ภาพของนักเรียนตามที่ได้ไปศึกษามา สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง คุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และ เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา - ใบเสริมความรู้ เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา	- แบบ ประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
2. สืบสาน วัฒนธรรม ภาษา	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	2. ยกตัวอย่าง ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ทางภาษาต่อ ชาติพันธุ์ได้ 3. เสนอ แนวทางการ ธำรงรักษา วัฒนธรรม ภาษาได้	- ความสำคัญ ของ วัฒนธรรม ภาษา - การธำรง รักษา วัฒนธรรม ภาษา	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 4 การสรุป - นักเรียนทำใบกิจกรรม ที่ 2 เรื่องคุณค่า ความสำคัญของ วัฒนธรรมภาษา และ เสนอแนวทางการ ธำรงรักษาวัฒนธรรม ภาษา - ครูให้นักเรียนศึกษาใบ เสริมความรู้ เรื่อง สืบ สานวัฒนธรรมภาษา ด้วยตนเองและให้ นำมาเล่าในโอกาส ต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง คุณค่า ความสำคัญ ของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนว ทางการธำรงรักษา วัฒนธรรมภาษา - ใบเสริมความรู้ เรื่อง สืบสานวัฒนธรรม ภาษา	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิไมใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิไมใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	ชั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ - ครูเปิดวิดีโอสปอตเกี่ยวกับปีใหม่ม้งให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอ - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปตัววีให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกันโดยให้ทุกคนในกลุ่มออกมายืนพูด	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอสปอตเกี่ยวกับปีใหม่ม้ง - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่องความสัมพันธ์บนความต่างของเสื้อผ้าชาติพันธุ์ แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=PxZynN7rhME	- แบบประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิไมใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	และสรุปในใบกิจกรรม ที่ 1 เรื่องความสัมพันธ์ บนความต่างของ เสื้อผ้าชาติพันธุ์ ชั้นที่ 2 แบ่งปัน - นักเรียนแต่ละคนนำไป กิจกรรมที่ 1 ของ ตนเองมา มาตัดและ ติดกาทางด้านหลัง กระดาษ รวบรวมกันทำ เป็นสมุดภาพบันทึก ความรู้ของแต่ละกลุ่ม และนำเสนอหน้าชั้น เรียน 5 นาที	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์บน ความต่างของเสื้อผ้า ชาติพันธุ์	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 3 กระบวนการ - นักเรียนแต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนสมุดภาพ บันทึกความรู้ให้กันดู - ครูให้นักเรียนเล่าความ ภาคภูมิใจของตนเองใน เรื่องเสื้อผ้าพื้นบ้านของ ถิ่นของแต่ละชาติพันธุ์ และครุมอบหมายให้ นักเรียนแต่ละคนหาภาพ เครื่องดนตรีพื้นบ้าน ชุมชนของตนมาในชั่วโมง ต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ภาพเครื่องดนตรี พื้นบ้านชุมชนของ นักเรียน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/- เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้ 2. อธิบายความแตกต่าง อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้ 3. เสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ความแตกต่างของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และแนวทางอนุรักษ์ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 4 การสรุป ครูให้นักเรียนศึกษาใบ เสริมความรู้จากบทความ การแต่งกายของชาติพันธุ์ มัง เรื่อง เส้นสายลาย บักมั่ง ด้วยตนเอง และให้นำมาเล่าในโอกาสต่อไป ชั้นที่ 1 การสร้าง ประสบการณ์ - นักเรียนนำภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้าน ชุมชนของนักเรียนของตนมา ซึ่งต่อจาก ชั่วโมงที่แล้ว และให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ภาพกันดู	สื่อเรียนรู้ - ใบเสริมความรู้ เรื่อง เส้นสาย ลายปักมั่ง	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลายอัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 2. อธิบายความ แตกต่าง อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 3. เสนอแนวทาง อนุรักษ์อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม ความแตกต่าง ของอัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรม และแนวทาง อนุรักษ์ อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ขั้นที่ 2 แบ่งปัน นักเรียนเข้ามานั่ง ประจำกลุ่มเดิมของตน โดยจัดกลุ่มเป็นรูป สี่เหลี่ยม และให้ นักเรียนนำภาพที่ค้นหา มาสนทนาแลกเปลี่ยน กันในกลุ่ม และสรุปใน กระดาษจัดทำเป็นป้าย นิเทศบนฟิวเจอร์บอร์ด ที่ครูแจกให้โดยมีหัวข้อ ต่อไปนี้ 1. ชื่อเครื่องดนตรี 2. เครื่องดนตรีนี้ใช้ใน งานพิธีใด	สื่อเรียนรู้ - ภาพเครื่องดนตรี พื้นบ้าน ชุมชนของนักเรียน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของ ความ หลากหลายอัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 2. อธิบายความ แตกต่าง อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 3. เสนอแนวทาง อนุรักษ์อัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม ความแตกต่าง ของอัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรม และแนวทาง อนุรักษ์ อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	มีความสำคัญอย่างไร 3 เครื่องดนตรีนี้มีความ เหมือนหรือแตกต่างกับ เครื่องดนตรีไทยหรือ เครื่องดนตรีม้งอย่างไร 4 นักเรียนจะมีแนว ทางการธำรงรักษาเครื่อง ดนตรีอย่างไร ชั้นที่ 3 กระบวนการ - ครูให้นักเรียนแต่ละ กลุ่มออกมานำเสนอ หน้าชั้นเรียน โดย กำหนดการนำเสนอ กลุ่มละ 5 นาที	สื่อเรียนรู้ - ภาพเครื่องดนตรี พื้นบ้านชุมชนของ นักเรียน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการ เรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและ ปฏิบัติตนตาม หน้าที่ของการ เป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดี งามและธำรง รักษาประเพณี และวัฒนธรรม ไทย ดำรงชีวิต อยู่ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลก อย่างสันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทาง การปรับตัวให้ เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	และให้แต่ละ กลุ่มนำไปย นิเทศ ไปติดให้ผนัง หน้าห้องเรียน เพื่อเป็นการ แบ่งปันความรู้ ในห้องเรียน อื่น - ครูให้นักเรียน เล่าความ ภาคภูมิใจของ ตนเองในเรื่อง ดนตรีของแต่ละ ชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - ภาพเครื่องดนตรี พื้นบ้านชุมชน ของนักเรียน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-
		2. อธิบายความ แตกต่าง อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความแตกต่าง ของอัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรม และแนวทาง	3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง					
		3. เสนอ แนวทาง อนุรักษ์อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	อนุรักษ์ อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม					
				5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม					

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การ เรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
3. ความ หลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ของความ หลากหลายอัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 2. อธิบายความ แตกต่าง อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้ 3. เสนอแนวทาง อนุรักษ์อัต ลักษณ์ทาง วัฒนธรรมได้	ความสัมพันธ์ของ ความหลากหลาย อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม ความแตกต่าง ของอัตลักษณ์ ทางวัฒนธรรม และแนวทาง อนุรักษ์ อัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรม	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิไมใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 4 การสรุป - นักเรียนทำใบ กิจกรรมที่ 2 เรื่อง ชาติพันธุ์กับความ ต่างของเครื่อง ดนตรีและแนวทาง อนุรักษ์ และ มอบหมายให้ นักเรียนแต่ละคน หาภาพเกี่ยวกับ ประเพณีในชุมชน ของตนมาเพื่อใช้ ในการทำกิจกรรม ในชั่วโมงต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ชาติพันธุ์กับความ ต่างของเครื่องดนตรี และแนวทางอนุรักษ์	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สำรวจ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของชาติพันธุ์ ได้ 2. อธิบาย ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของชาติพันธุ์ ที่แตกต่างได้	ขนบธรรมเนียม ประเพณี ของ ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ ต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ ต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 1 การสร้าง ประสบการณ์ - นักเรียนชมวิดีโอ เรื่องปีใหม่ม้ง พิษณุโลก และ สนทนาเกี่ยวกับ ขนบธรรมเนียม ประเพณี - นักเรียนวางแผน ออกไปสำรวจ ข้อมูลประเพณี ของชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่อง ปีใหม่ม้ง พิษณุโลก แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://th.video.search https://th.video.search yahoo.com/yhs/search ;_ylt=AwrPhtwQXlcZzoA8mTsJlpQ	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. สสำรวจ ขนบธรรมเนียม มประเพณี ของชาติพันธุ์ ชาติพันธุ์ ได้ 2. อธิบาย ขนบธรรมเนียม มประเพณี ของชาติพันธุ์ ที่แตกต่างได้	ขนบธรรมเนียม มประเพณี ของ ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ประเพณีสร้าง วัฒนธรรมให้ชาติพันธุ์ของเรา และ มอบหมายให้นักเรียน เป็นรายบุคคลไป ศึกษาประเพณีในชุมชนของตนเองและ ของเพื่อนต่างชาติ พันธุ์ ในเรื่องประเพณี ปีใหม่ นอกเวลาเรียน	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ประเพณีสร้าง วัฒนธรรมให้ชาติพันธุ์ ของเรา แหล่งเรียนรู้ - ชุมชนบ้านชาติตระการ และชุมชนบ้านน้ำคืบ	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	2

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	3 เปรียบเทียบความ เหมือนและความต่าง ของขนบธรรมเนียม ประเพณีชาติพันธุ์ได้	ความเหมือนและ ความต่างของ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง	ชั้นที่ 2 แบ่งปัน - ครูให้นักเรียนแต่ละคน พุดความรู้สึกที่ได้ ออกไปสำรวจ ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติพันธุ์ เรื่องประเพณีปีใหม่	แหล่งเรียนรู้ - ชุมชนบ้านชาติ ตระการและชุมชน บ้านน้ำคับ	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-
		4 สรุปแนวทางการ ปรับตัวขนบธรรมเนียม ประเพณีของ ชาติพันธุ์ ที่แตกต่างกันได้	แนวทางการ ปรับตัว ขนบธรรมเนียม ประเพณีของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	- แบ่งนักเรียนออกเป็น กลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการ แปรกลุ่มนักเรียน ต่างชาติพันธุ์ให้อยู่ รวมกันในกลุ่มเดียวกัน				

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง) ใน นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	4 สรุปแนวทางการปรับตัว ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้	แนวทางการปรับตัว ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิชาใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปวงกลมเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนขนบธรรมเนียมประเพณี ในเรื่องความเหมือนความต่างด้านประเพณีใหม่ของชาติพันธุ์และเปรียบเทียบที่กระดาศบุรีฟ - นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลในกระดาศบุรีฟ	สื่อเรียนรู้ - ภาพประเพณีปีใหม่ตามที่นักเรียนได้ไปศึกษามา	- แบบประเมิน ประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1 -

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	4 สรุปลักษณะ การปรับตัว ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้	แนวทางการปรับตัว ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	และภาพได้ไปสำรวจ มา นำเสนอหน้าชั้นเรียน ขั้นที่ 3 กระบวนการ - ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องประเพณีปีใหม่ของแต่ละชาติพันธุ์ ขั้นที่ 4 การสรุป - นักเรียนนำข้อมูล เรื่องประเพณีปีใหม่ ตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องเข้าใจประเพณีของชาติพันธุ์และพร้อมปรับตัวกับประเพณีที่ต่าง	- แบบประเมิน ประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
4. ขนบธรรมเนียมประเพณี	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	4 สรุปแนวทาง การปรับตัว ขนบธรรมเนียม ประเพณีของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกันได้	แนวทางการ ปรับตัว ขนบธรรมเนียม มประเพณี ของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาคภูมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	และสรุปแนวทางการ ปรับตัวเกี่ยวกับ ประเพณีและทำใบ กิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจประเพณีของ ชาติพันธุ์และพร้อม ปรับตัวกับประเพณีที่ ต่าง - ครูให้นักเรียนศึกษาใบ เสริมความรู้ เรื่อง ประเพณีปีใหม่ม้ง ตนเองและให้นำมา เล่าในโอกาสต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจประเพณีของ ชาติพันธุ์และพร้อม ปรับตัวกับประเพณีที่ ต่าง - ใบเสริมความรู้ เรื่อง ประเพณีปีใหม่ม้ง	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง) ใน นอก
5. ความเชื่อ	ศ 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	1. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิมิใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ - ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง ชาวเขาเผ่าม้ง ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอ - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปตัวยูเพื่อให้ นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกันโดยให้ทุกคนในกลุ่มออกมายืนพูดด้านหน้าของกลุ่มทีละคน	สื่อเรียนรู้ - วิดีโอ เรื่อง ชาวเขาเผ่าม้ง แหล่งเรียนรู้ - เว็บไซต์ https://www.youtube.com/watch?v=UO1J8GNmNK A	- แบบประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1 -

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ	<p>ศ 2.1 ม.3/3</p> <p>เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข</p>	<p>1. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้</p>	<p>ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์</p>	<p>1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง</p> <p>2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง</p> <p>3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง</p> <p>4. ภาคภูมิใจในวัฒนธรรม</p> <p>5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม</p>	<p>ในเรื่อง "ความเชื่อบ้านของฉัน" และสรุปในใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน</p> <p>ชั้นที่ 2 แบ่งปันนักเรียนแต่ละคน นำใบกิจกรรมที่ 1 ของตนเองมา มาสรุปกันในกลุ่มและร่วมกันทำเป็นแผ่นพับ แต่ละกลุ่ม และนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5 นาที</p>	<p>สื่อเรียนรู้</p> <p>- ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน</p>	<p>- แบบประเมิน</p> <p>มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม</p>	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/ เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	1. วิเคราะห์ ปัจจัยที่ ส่งเสริมให้ เกิดความเชื่อ ของชาติพันธุ์ ได้	ปัจจัยที่ ส่งเสริมให้ เกิดความเชื่อ ของชาติพันธุ์	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 3 กระบวนการ - นักเรียนแต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนผ่านพับให้ กันดู - ครูให้นักเรียนเล่าความ ภาคภูมิใจของตนเอง ในเรื่องความเชื่อของ แต่ละชาติพันธุ์ และครู มอบหมายให้นักเรียน แต่ละคนศึกษาความ เชื่อชุมชนของตนและ บันทึกความรู้ใส่ในสมุด มาเพื่อใช้ในการทำ กิจกรรมในชั่วโมงต่อไป	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความ เชื่อบ้านของฉัน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	1. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ชาติพันธุ์เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้ 2. อธิบายความแตกต่างของความเชื่อของชาติพันธุ์ได้	ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ ความเหมือนและความต่างของความเชื่อชาติพันธุ์และแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิไมใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	ชั้นที่ 4 การสรุปครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้ เรื่อง ความเชื่อเรื่องการปิดกวาดของสิ่งที่ไม่ดีออกไปของชาติพันธุ์มั่งและให้นำมาเล่าในโอกาสต่อไป ชั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ - นักเรียนนำสมุดบันทึกความรู้มา ซึ่งต่อจากชั่วโมงที่แล้ว และให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันดู	สื่อเรียนรู้ - ใบเสริมความรู้ เรื่อง ความเชื่อเรื่องการปิดกวาดของสิ่งที่ไม่ดีออกไปของชาติพันธุ์มั่ง สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน	- แบบประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	2. อธิบายความ แตกต่าง ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ได้ 3. สรุปแนวทาง การปรับตัว ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน ได้	ความเหมือน และความ ต่างของความ เชื่อชาติพันธุ์ และแนวทาง การปรับตัว ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควิชาใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	ชั้นที่ 2 แบ่งปัน - นักเรียนเข้ามานั่งประจำ กลุ่มเดิมของตนโดยจัด กลุ่มเป็นรูปวงกลม และ ให้นักเรียนนำบันทึกที่ตน หามาสนทนาแลกเปลี่ยน กันในกลุ่ม และสรุปใน กระดาษจัดทำเป็นป้าย นิเทศบนฟิวเจอร์บอร์ดที่ ครูแจกให้โดยมีหัวข้อ ต่อไปนี้ 1 ชื่อความเชื่อ 2 ความเชื่อ มี ความสำคัญอย่างไร	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการ เรียนรู้และ ตัวชี้วัด	จุดประสงค์ การเรียนรู้	สาระการ เรียนรู้	มโนทัศน์ทาง วัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การ ประเมิน	เวลา (ชั่วโมง) ใน นอก
5. ความเชื่อ	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติ ตนตามหน้าที่ของ การเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและ วัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ ร่วมกันใน สังคมไทยและ สังคมโลกอย่าง สันติสุข	2. อธิบายความ แตกต่าง ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ได้ 3. สรุปแนวทาง การปรับตัว ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน ได้	ความเหมือน และความ ต่างของความ เชื่อชาติพันธุ์ และแนวทาง การปรับตัว ความเชื่อของ ชาติพันธุ์ที่ แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรม ที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการ ปรับตัวให้เข้ากับ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 3. ยอมรับความ คิดเห็นของ วัฒนธรรมที่ แตกต่าง 4. ภาควุมิใจใน วัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของ วัฒนธรรม	3 ให้ความเชื่อนี้มีความ เหมือนหรือแตกต่างกับ ความเชื่อไทยหรือความ เชื่อมังอย่างไร 4 นักเรียนจะมีแนว ทางการปรับตัวความเชื่อ ที่แตกต่างกันได้อย่างไร ชั้นที่ 3 กระบวนการ - ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมานำเสนอหน้าชั้น เรียน นำเสนอกลุ่มละ 5 นาที และให้แต่ละ กลุ่มนำป้ายนิเทศไปติด ไว้ผนัง	สื่อเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน	- แบบ ประเมิน มโนทัศน์ ทาง วัฒนธรรม	1 -

ตาราง 5 (ต่อ)

แผนที่/เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)	
								ใน	นอก
5. ความเชื่อ	ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	2. อธิบายความแตกต่าง ความเชื่อของชาติพันธุ์ได้ 3. สรุปแนวทางการปรับตัว ความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ได้	ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมและแนวทาง การปรับตัว ความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน	1. เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2. เสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3. ยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4. ภาควิชาใจในวัฒนธรรม 5. เห็นคุณค่าของวัฒนธรรม	หน้าห้องเรียนเพื่อเป็นการแบ่งปันความรู้ในห้องเรียนอื่น - ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องความเชื่อของแต่ละชาติพันธุ์ ชั้นที่ 4 การสรุป - นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องต่างความเชื่อแต่ปรับตัวได้	สื่อการเรียนรู้ - ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องต่างความเชื่อแต่ปรับตัวได้	- แบบประเมิน ประเมิน มโนทัศน์ ทางวัฒนธรรม	1	-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง รหัสวิชา ส23102	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม	เวลา 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่	เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ม 3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

2. สาระสำคัญ

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ ความเชื่อในการสร้างบ้านของชาติพันธุ์ การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชาติพันธุ์จะทำให้เกิดการปรับตัว การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ตนเอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 สสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้
- 3.2 อธิบายวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้
- 3.3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ได้
- 3.4 สรุปแนวทางการปรับตัวความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์
- 4.2 ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์
- 4.3 แนวทางการปรับตัวความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน

5. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

- 5.1 การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.2 การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง

5.3 การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง

5.4 ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม

5.5 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (60 นาที)

1.1 นักเรียนชมสารคดีเรื่องความหลากหลายของชาติพันธุ์ และสนทนาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ลักษณะบ้าน วิถีชีวิตของชาติพันธุ์ม้ง พร้อมกับตอบคำถามดังนี้ และอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน (20 นาที)

- นักเรียนคิดว่าความหลากหลายของชาติพันธุ์ก่อให้เกิดสิ่งใด
- ทำไมวิถีชีวิตของแต่ละชาติพันธุ์จึงมีความแตกต่างกัน

1.2 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ฟัง และได้แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 คือ สำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้ และอธิบายวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้ ชั่วโมงที่ 2 คือ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ได้ และสรุปแนวทางการปรับตัวความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้ และชั่วโมงที่ 3-4 นักเรียนไปศึกษาวัฒนธรรมความเป็นอยู่ เรื่อง ความเหมือนความต่างด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ ของตนเองและของเพื่อนต่างชาติพันธุ์ นอกเวลาเรียน (10 นาที)

1.3 นักเรียนวางแผนออกไปสำรวจข้อมูลวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ (15 นาที)

1.4 ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมความเป็นอยู่ และมอบหมายให้นักเรียน เป็นรายบุคคลไปศึกษาวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเองและของเพื่อนต่างชาติพันธุ์ ในเรื่องวิถีชีวิตและลักษณะบ้านเรือน นอกเวลาเรียนและรวบรวมข้อมูลมาสรุปในกลุ่มตนเอง เพื่อเตรียมนำเสนอในชั่วโมงต่อไป (15 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (40 นาที)

2.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดความรู้สึกที่ได้ออกไปสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ เรื่องวิถีชีวิตและลักษณะบ้านเรือน เพื่อให้ นักเรียนได้ทบทวนการเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 (5 นาที)

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้อยู่รวมกันในกลุ่มเดียวกัน และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ (5 นาที)

2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปวงกลมเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิตของแต่ละชาติพันธุ์ ในเรื่อง ความเหมือนความต่างด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์และเปรียบเทียบในกระดาศรูป (10 นาที)

2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลในกระดาศรูป และภาพวิถีชีวิต ลักษณะบ้านเรือนที่ได้ไปสำรวจมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและครูอธิบายเพิ่มเติม (20 นาที)

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (5 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของแต่ละชาติพันธุ์พร้อมตอบคำถามต่อไปนี้ (5 นาที)

- นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ของตนอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 การสรุป (15 นาที)

4.1 นักเรียนนำข้อมูล เรื่องวิถีชีวิตและลักษณะบ้านเรือน ตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ และสรุปแนวทางการปรับตัวเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่แตกต่าง และทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจความต่างของชาติพันธุ์และพร้อมปรับตัวกับวัฒนธรรมที่ต่าง (10 นาที)

4.2 ครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ด้วยตนเองและให้นำมาเล่า ในโอกาสต่อไป (5 นาที)

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อเรียนรู้

7.1.1 สารคดี เรื่อง ความหลากหลายทางชาติพันธุ์

7.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมความเป็นอยู่

7.1.3 ภาพลักษณะบ้านเรือนและวิถีชีวิตตามที่นักเรียนได้ไปศึกษามา

7.1.4 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจความต่างของชาติพันธุ์และพร้อมปรับตัวกับวัฒนธรรมที่ต่าง

7.1.5 ใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่

7.2 แหล่งเรียนรู้

7.2.1 ชุมชนบ้านชาติตระการและชุมชนบ้านป่าแดง

7.2.2 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

https://www.youtube.com/watch?v=IP9W_fdhvFw

8. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. สำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้ 2. อธิบายวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมินโมทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
.3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ได้ 4. สรุปแนวทางการปรับตัวเกี่ยวกับความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 2)	แบบประเมินโมทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้ : สัมผัสวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้

คำชี้แจง : นักเรียนชมสารคดีเรื่องความหลากหลายของชาติพันธุ์ และสนทนาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ลักษณะบ้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ม้ง

เวลา : 20 นาที

☰ YouTube

Search

ความหลากหลายทางชาติพันธุ์

21,357 views

👍 48 🗨️ 3 ➦ SHARE 📌 SAVE ...

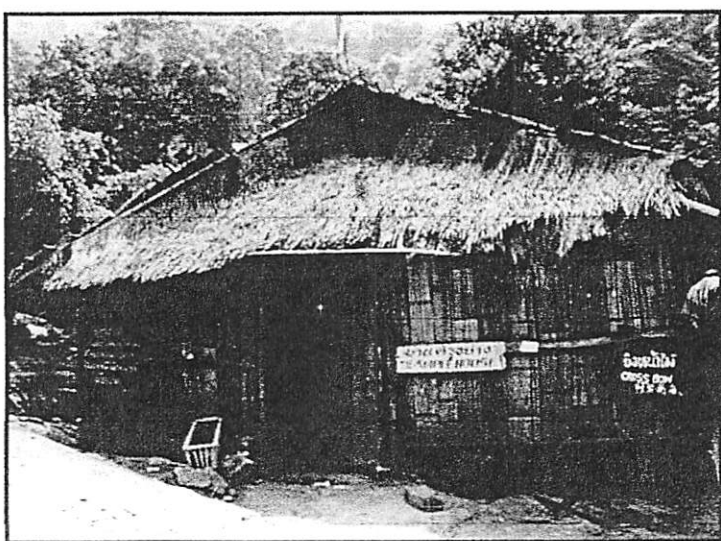
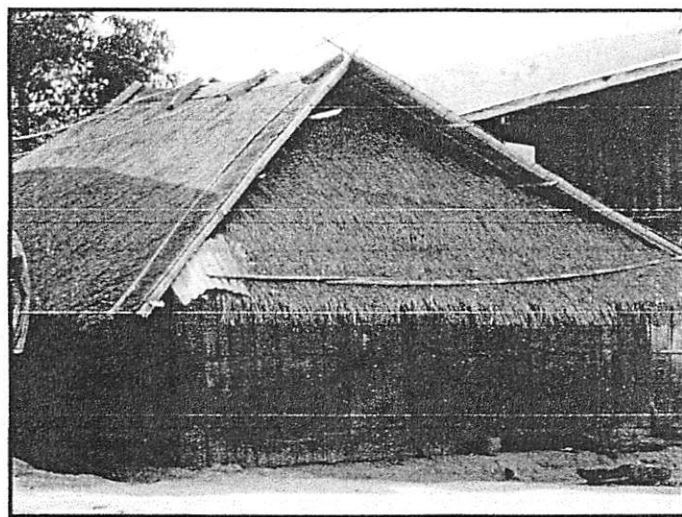
เรื่อง : ความหลากหลายทางชาติพันธุ์

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=IP9W_fdhvFw

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้ : ดำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้
คำชี้แจง : ให้นักเรียนไปสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเอง และเพื่อนต่างชาติพันธุ์ ในด้านของวิถีชีวิต และลักษณะบ้านเรือน
เวลา : 5 นาที

ภาพลักษณะบ้านเรือนชาติพันธุ์ม้ง

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่

จุดประสงค์การเรียนรู้ : เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่
ชาติพันธุ์ได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เรื่องวิถีชีวิตและลักษณะบ้านเรือน
สรุปในกระดาษบรูฟ นำเสนอหน้าชั้นเรียน

เวลา : 15 นาที

วิถีชีวิต		ลักษณะบ้านเรือน	
ชาติพันธุ์ไทย	ชาติพันธุ์ม้ง	ชาติพันธุ์ไทย	ชาติพันธุ์ม้ง

ใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ไทย

วิถีชีวิตของคนไทย

จุดเด่นของวัฒนธรรม ไทย

- ลักษณะที่เด่นชัดของสังคม
ใดสังคมหนึ่งเป็น “วัฒนธรรม
เกษตร” เช่น มีการช่วยเหลือ
กันเรียกว่า การลงแขกเกี่ยว
ข้าว การแห่หน้าแมวเพื่อขอฝน
การทำขวัญข้าว ไหว้แม่โพสพ
- เป็นสังคมที่มีสนุกสนาน
การทำงานจะเป็นไปพร้อมกับ
ความรื่นเริง เช่น เมื่อเกี่ยวข้าว
จะร้องเพลงไปด้วย “ เกี่ยว
เถอะนะแม่เกี่ยว อย่ามัวแล
เหลียว เดี่ยวเดียว จะเกี่ยว
ก้อยเอย

จุดเด่นของวัฒนธรรม ไทย

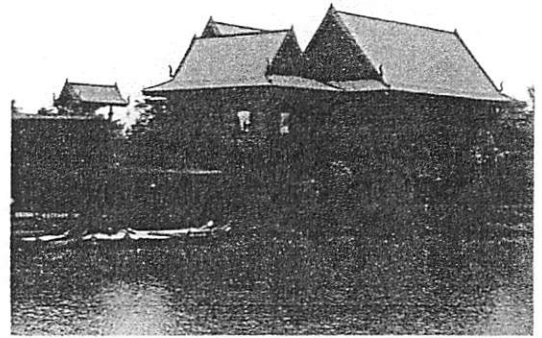
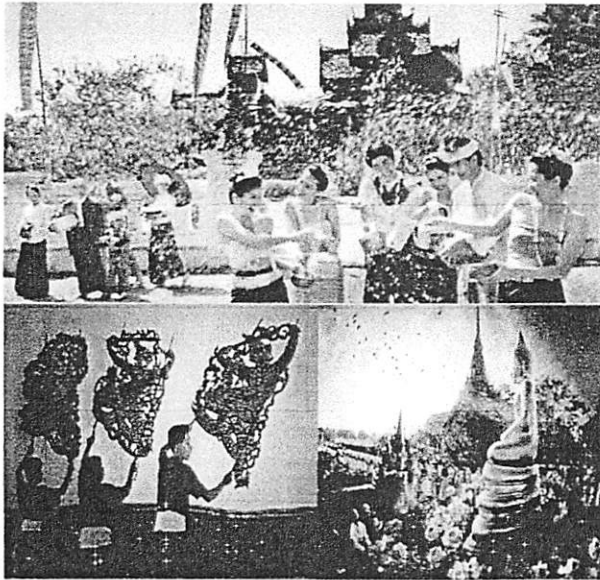
- เป็นสังคมที่เทิดทูน
พระมหากษัตริย์ด้วยความ
จงรักภักดี
- นับถือพระพุทธศาสนา
เป็นสังคมชาวพุทธมี
พุทธศาสนิกชนให้ความสำคัญ
• มีน้ำใจของความเป็นไทย
พึ่งพาอาศัยกันช่วยเหลือกัน
รักความสงบ
- ชอบเรื่องการทำบุญ สร้าง
กุศล และช่วยงานบุญกุศล

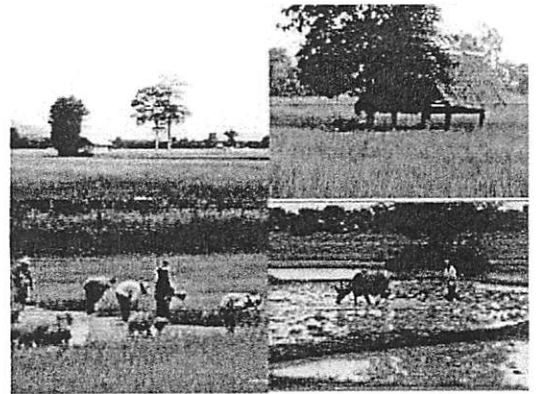
เอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย

ภาษาไทย ตัวอักษรไทย ซึ่งนับว่าเป็นอารยธรรมขั้นสูง อาหารไทย เช่น น้ำพริกปลาหู หรือต้มยำกุ้งที่เป็นรู้จักและโด่งดัง ไปทั่วโลก สมุนไพรไทย แม้แต่ต่างชาตก็ให้ความสนใจ เช่นว่านหางจระเข้ กระจ่างดำ กวาวเครือ ฉายาสยามเมืองยิ้ม ซึ่งแสดงถึงความยิ้มแย้ม แจ่มใส มีอัธยาศัย ซึ่งหายากในชนชาติอื่น มารยาทไทย เช่น การไหว้ เป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก การมีสัมมาคารวะ เคารพผู้อาวุโสรู้จักกาลเทศะ ประเพณีไทย เช่น ผีตาโชน บุญบั้งไฟ การแห่ปราสาทผึ้ง แห่นางแมว

○ ภาพวิถีชีวิตของคนไทย

อาหารไทยสี่ภาค

ก ข ช ค ค ฆ ง จ ฉ ช ฌ
 ฒ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ ต ต ถ
 ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม
 ย ร ล ว ศ ษ ส ห พื อ ฮ

สวัสดี

ใบเสริมความรู้ เรื่อง วัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ม้ง

○ วิถีชีวิตของชาติพันธุ์ม้ง

ในอดีตนั้นม้งอาศัยอยู่ตามภูเขาอยู่ตามม้งต้องครากตราทำงานหนักอยู่แต่ในไร่เท่านั้น ทำให้ม้งไม่มีเวลาที่จะดูแลตัวเองและครอบครัว ดังนั้นชีวิตความเป็นอยู่ของม้งจึงเป็นแบบเรียบง่าย เพราะคลุกคลีกับธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่เท่านั้น ชีวิตประจำวันของม้งคือ จะทำอะไร ทำสวน และหารายได้เล็กน้อยเพื่อจุนเจือครอบครัว ส่วนเรื่องอาหารก็จะเป็นเรื่องเรียบง่าย

○ ลักษณะบ้านเรือน

ชนเผ่าม้ง นิยมสร้างบ้านอยู่บนภูเขาสูง หมู่บ้านม้งจะประกอบด้วยกลุ่มเรือนหลายๆห้อง แต่ละห้องจะมีบ้านราวๆ 7-8 หลังคาเรือน โดยที่มีเรือนใหญ่ของคนสำคัญอยู่ตรงกลาง ส่วนเรือนที่เป็นเรือนเล็กจะเป็นลูกบ้านหรือลูกหลาน ส่วนแต่ละห้องนั้นจะหมายถึงตระกูลเดียวกัน หรือเป็นญาติพี่น้องกันนั่นเอง

ภายในบ้าน จะมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ อยู่ 4 แห่ง คือ ประตูทางเข้าหลัก, เสากลางบ้าน, ผนังบ้านที่ตรงข้ามกับประตูหลัก (เป็นสถานประกอบพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ของม้ง จะประกอบด้วยกระดาษที่ตัดมาติดเป็นแผ่นใหญ่และยาวเป็นรูปสี่เหลี่ยม และมี การตั้งโต๊ะหมู่บูชาจะมีการนระกระปองหรือกระบอกไม้ไผ่ใส่ข้าวเปลือก หรือ ขี้เถ้า หรือข้าวโพดก็ได้ จะนำธูปจำนวน 7 ดอกมาปักข้างๆ กระบอกธูป จะมีกระบอกสุรา และกระบอกน้ำไว้เช่นไหว้), และเตาไฟใหญ่

★★★★★★★★

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ตัวบ้านปลูกโคลอมอยู่บน

พื้นดิน ที่ทุบแน่น โดยใช้พื้นดินเป็นพื้นบ้าน ฝาบ้านเป็นไม้แผ่นมุงด้วยคา มีห้องนอน กับห้องครัวในบ้าน บ้านจะมีขนาดใหญ่ เพราะอยู่อาศัยในลักษณะครอบครัวขยาย ม้งถือผู้อาวุโสเป็นหัวหน้าครอบครัว

วัสดุส่วนใหญ่ใช้ไม้เนื้ออ่อน

ผนังกันระหว่างห้องหรือบ้านทำใช้ลำไม้ไผ่ ฝาคี เป็นแผ่น หลังคามุง ด้วยหญ้าคา หรือใบจาก แต่เสาะจะเป็นไม้เนื้อแข็ง แผลนเป็นแบบง่ายๆ ตัวบ้านไม่มีหน้าต่าง เนื่องจากอยู่ในที่อากาศหนาวเย็น ใกล้กับประตูหลักจะมีเตาไฟเล็ก และแคร่ไม้ไผ่สำหรับนั่งหรือนอนเอาไว้รับแขก กลางบ้าน

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรม ความเป็นอยู่

- จุดประสงค์การเรียนรู้ :
1. สำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้
 2. อธิบายวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเองและเพื่อนต่างชาติพันธุ์ในด้านของวิถีชีวิต และลักษณะบ้านเรือน

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

วิถีชีวิต

1. อาชีพ

.....

.....

2. อาหาร

.....

.....

3. เสื้อผ้า

.....

.....

ลักษณะบ้านเรือน

1. ลักษณะบ้าน

.....

.....

2. ความเชื่อในการสร้างบ้าน

.....

.....

3. ลักษณะครอบครัว

.....

.....

วิถีชีวิต หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังหมายถึง วัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประเพณี ปฏิบัติ การศึกษา ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรม
ความเป็นอยู่

- จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. สสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ได้
2. อธิบายวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในชุมชนของตนเองและเพื่อนต่างชาติพันธุ์
ในด้านของวิถีชีวิต และลักษณะบ้านเรือน

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

วิถีชีวิต

1. อาชีพ
.....
.....
2. อาหาร
.....
.....
3. เสื้อผ้า
.....
.....

ลักษณะบ้านเรือน

1. ลักษณะบ้าน
.....
.....
2. ความเชื่อในการสร้างบ้าน
.....
.....
3. ลักษณะครอบครัว
.....
.....

วิถีชีวิต หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตตั้งแต่เกิดจนกระทั่ง
ตาย ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค
นอกจากนี้ยังหมายถึง วัฒนธรรม ภูมิปัญญา การประเพณี ปฏิบัติ
การศึกษา ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

ใบกิจกรรมที่ 2

เรื่อง เข้าใจความต่างของชาติพันธุ์ และพร้อมปรับตัวกับวัฒนธรรมต่าง

- จุดประสงค์การเรียนรู้ :
1. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ได้
 2. สรุปแนวทางการปรับตัวความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

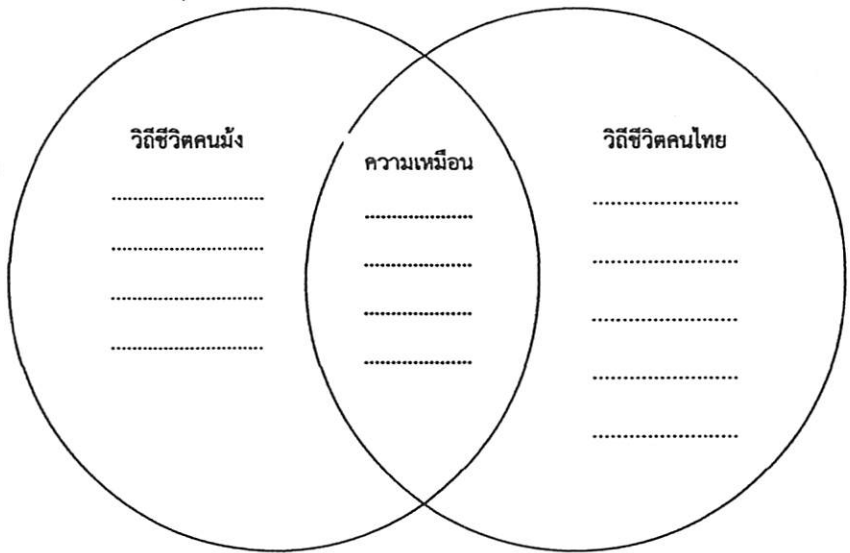
คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามความเหมือนและความต่างด้านวิถีชีวิตและแนวทางการปรับตัวด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความเหมือน
และความต่าง
ด้านวิถีชีวิต
ของชาติพันธุ์

แนวทางการปรับตัว ด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศึกษา
แนวทาง
การ
ปรับตัว

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2
เรื่อง เข้าใจความต่างของชาติพันธุ์
และพร้อมปรับตัวกับวัฒนธรรมที่

- จุดประสงค์การเรียนรู้ :
1. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมความเป็นอยู่ชาติพันธุ์ได้
 2. สรุปแนวทางการปรับตัวความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

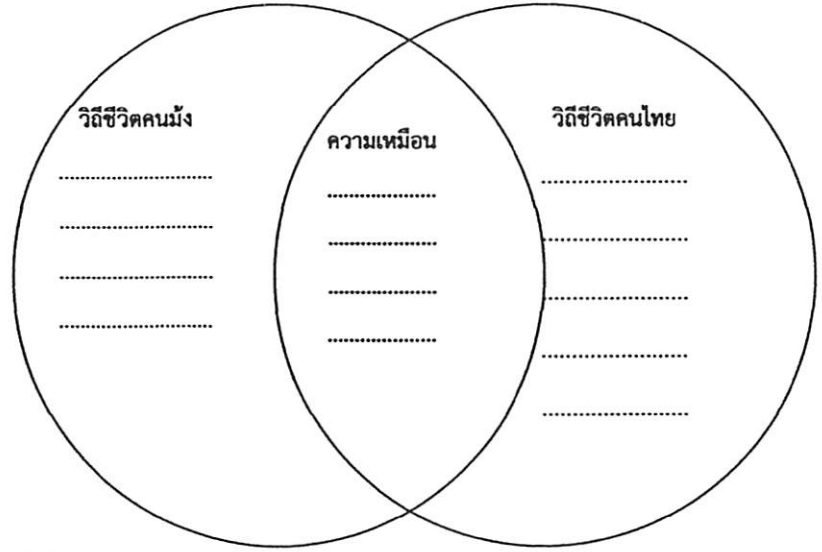
คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามความเหมือนและความต่างด้านวิถีชีวิตและแนวทางการปรับตัวด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความเหมือน
 และความต่าง
 ด้านวิถีชีวิต
 ของชาติพันธุ์

แนวทางการปรับตัว ด้านวิถีชีวิตของชาติพันธุ์

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง รหัสวิชา ส23102	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม	เวลา 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา	เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ม 3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

2. สาระสำคัญ

ประเทศไทยมีความหลากหลายของภาษาและชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดวัฒนธรรมภาษาของแต่ละชาติพันธุ์ การเข้าใจวัฒนธรรมของภาษาที่แตกต่างกันจะทำให้เกิดการปรับตัว การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า และสืบสานวัฒนธรรมภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อธิบายความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษาได้
- 3.2 ยกตัวอย่างความสำคัญของวัฒนธรรมทางภาษาต่อชาติพันธุ์ได้
- 3.3 เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหลากหลายวัฒนธรรมภาษา
- 4.2 ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา
- 4.3 การธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา

5. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

- 5.1 การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.2 การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.3 การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม
- 5.5 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (60 นาที)

1.1 ครูเปิดวิดีโอ เรื่องร้องเพลงประสานเสียง “ภาษาม้ง” ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอพร้อมกับตอบคำถามดังนี้ และอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน (20 นาที)

- จากสารคดีที่นักเรียนดูไปนั้น นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
- ความหลากหลายของภาษาเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง
- ภาษามีรากฐานมาจากอะไร

1.2 ครูอธิบายเพิ่มเติมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฟัง จากนั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 คือ อธิบายความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษา ชั่วโมงที่ 2 คือ เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา และชั่วโมงที่ 3-4 นักเรียนไปศึกษาวัฒนธรรมภาษาในชุมชน นอกเวลาเรียน (10 นาที)

1.3 นักเรียนวางแผนออกไปศึกษาวัฒนธรรมภาษาในชุมชน (10 นาที)

1.4 นักเรียนนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลมทั้งห้องและพูดคำอะไรก็ได้ 3 พยางค์ โดยคำที่พูดนั้นจะต้องเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองให้เพื่อนได้ทายความหมายของคำ (10 นาที)

1.5 ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษา และมอบหมายให้นักเรียนเป็นรายบุคคลไปศึกษาพูดคุยกับคนในท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมภาษาไทยและภาษาม้งจากเจ้าของภาษาผ่านประสบการณ์โดยตรง ได้ลองฝึกพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในท้องถิ่น และให้นักเรียนถ่ายภาพในระหว่างการเดินทางไปเรียนรู้วัฒนธรรมภาษา โดยถ่ายภาพตามที่ตนเองสนใจ ซึ่งกิจกรรมจะปฏิบัตินอกเวลาเรียนและรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่ส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาในชุมชนที่ได้ไปศึกษามาสรุปในกลุ่มตนเองเพื่อเตรียมนำเสนอในชั่วโมงต่อไป (10 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (35 นาที)

2.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดความรู้สึกที่ได้ออกไปศึกษากับเจ้าของภาษา เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนการเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 (5 นาที)

2.2 ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ (10 นาที)

- หลังจากที่นักเรียนได้ไปศึกษาวัฒนธรรมภาษาของชุมชนนอกเวลาเรียนที่ผ่านมาแล้วนั้น นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมภาษาของชาติพันธุ์ม้งกับภาษาไทยมีความแตกต่างกันอย่างไร

- ทำไมวัฒนธรรมภาษาจึงมีความแตกต่างกัน

2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำภาพที่ได้ถ่ายไว้ในขณะที่ไปศึกษากับเจ้าของภาษานั้นมา และให้บอกว่าภาพถ่ายนั้น เมื่อพูดเป็นภาษาชาติพันธุ์ม้งและภาษาไทยจะพูดว่าอะไร โดยให้นักเรียนลุกยืนทีละคนให้เพื่อนดูภาพและทายคำจากภาพ (5 นาที)

2.4 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้อยู่รวมกันในกลุ่มเดียวกัน และนักเรียนแต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม สมาชิกเปลี่ยนหน้าที่กันทำงานโดยเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ (5 นาที)

2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปตัวยูเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภาษา ในเรื่อง ความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษา และสรุปเขียนเป็นแผนผังความคิดในกระดาษรูป โดยมีส่วนหัวคือ

- คุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา
- เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา (10 นาที)

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (15 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในเรื่องภาษาชาติพันธุ์ของตนเอง และนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เรื่อง คุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่ม 5 นาที ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และครูอธิบายเพิ่มเติม ในขณะที่นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติกิจกรรม ครูคอยให้คำปรึกษาและช่วยตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยระหว่างการทำกิจกรรม และประเมินโดยแบบประเมินผลงานในทัศน์ทางวัฒนธรรม (15 นาที)

ขั้นที่ 4 การสรุป (10 นาที)

4.1 นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา (5 นาที)

4.2 ครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้ เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา ด้วยตนเองและให้นำมาเล่า ในโอกาสต่อไป (5 นาที)

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อเรียนรู้

- 7.1.1 วิดีโอ เรื่องร้องเพลงประสานเสียง “ภาษาม้ง”
- 7.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความหลากหลายวัฒนธรรมภาษา

7.1.3 ภาพของนักเรียนตามที่ได้ไปศึกษามา

7.1.4 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา

7.1.5 ใบเสริมความรู้ เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา

7.2 แหล่งเรียนรู้

7.2.1 ชุมชนบ้านชาติตระการและชุมชนบ้านป่าแดง

7.2.2 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<https://www.youtube.com/watch?v=uB8SElpyMS8>

8. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

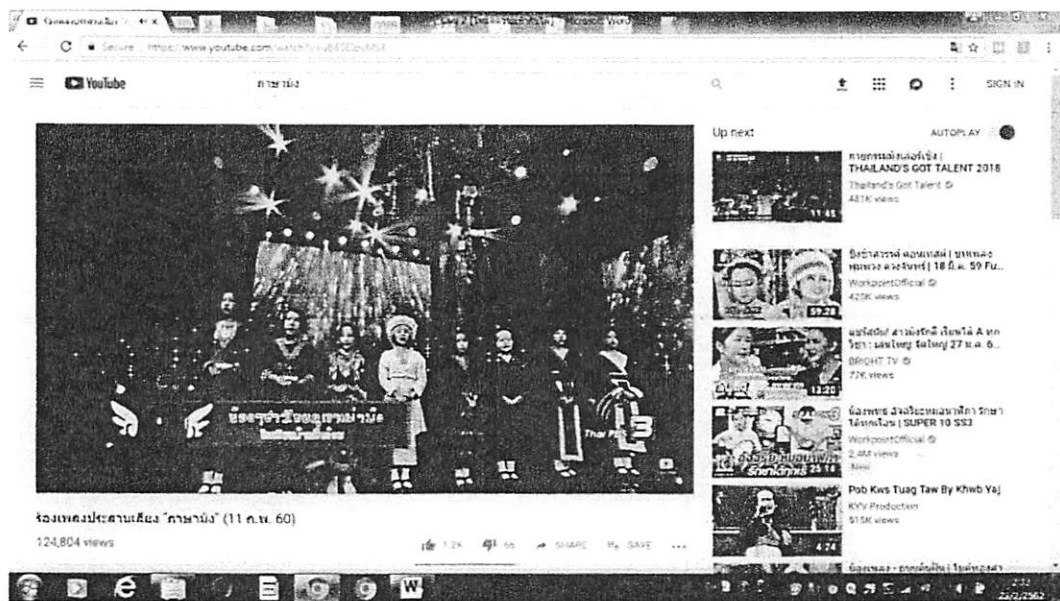
จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. อธิบายของวัฒนธรรมภาษาได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมิน มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรม			

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายความหลากหลายวัฒนธรรมภาษา

คำชี้แจง : ให้นักเรียนชมวิดีโอ เรื่องร้องเพลงประสานเสียง “ภาษาม้ง” และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอ

เวลา : 20 นาที

เรื่อง : ร้องเพลงประสานเสียง “ภาษาม้ง”

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=uB8SElpyMS8>

ใบเสริมความรู้ เรื่อง สืบสานวัฒนธรรมภาษา

ภาษาที่ใช้

ภาษาม้ง จัดอยู่ในสาขา เมี้ยว-เข้าจองตระกูลจีน-ทิเบต ไม่มีภาษาเขียน แต่ยืมตัวอักษรภาษาโรมัน มาใช้ ม้งไม่มีภาษาที่แน่นอน ส่วนใหญ่มักจะรับภาษาอื่นมาใช้พูดกัน เช่น ภาษาจีนยูนนาน ภาษาลาว ภาษาไทยภาคเหนือ เป็นต้น ซึ่งม้ง ทั้ง 3 เผ่าพูดภาษากคล้ายๆ กัน คือ มีรากศัพท์ และไวยากรณ์ที่เหมือนกัน แต่การออกเสียงหรือสำเนียงจะแตกต่างกันเล็กน้อย

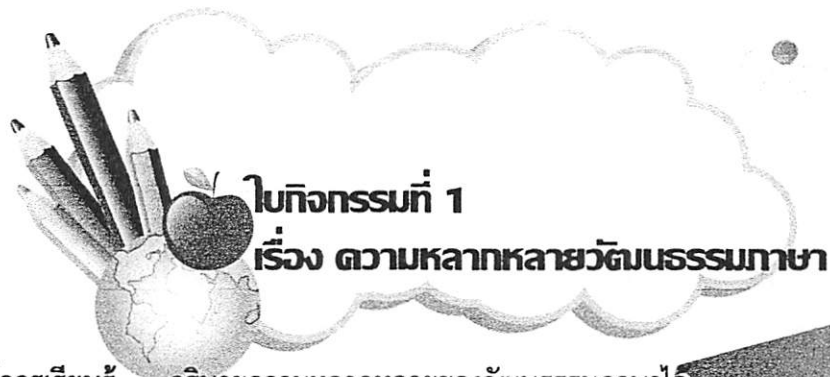
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
keeb	keem	keej	keev	kec	kecs	kecg
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kib	kim	kij	kiv	ki	kis	kig
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kaub	kaum	kauj	kauv	kau	kau	kaug
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kub	kum	kuj	kuv	ku	kus	kug
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
keb	kem	kej	kev	ke	kes	keg
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kaib	kaim	kai	kaiv	kai	kais	kaig
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
koob	koom	kooj	koov	koo	koos	koog
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kawb	kawm	kawj	kawv	kaw	kaws	kawg
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kuab	kuum	kuaj	kuav	kuu	kuus	kuug
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kob	kom	koi	kov	ko	kos	kog
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kiab	kiam	kiij	kiiv	kia	kias	kiag
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kab	kam	kaj	kav	ka	kas	kag
ก	ค	จ	ช	ซ	ฅ	ง
kwb	kwm	kwj	kwv	kw	kws	kwg

ม้งสามารถใช้ภาษา เค้าของตนเอง พูดคุยกับม้งเผ่าอื่นเข้าใจได้เป็นอย่างดี แต่ม้งไม่มีภาษาเขียนหรือตัวหนังสือ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันชาวม้งได้เขียนและอ่านหนังสือภาษาม้ง โดยการใช้ตัวอักษรหนังสือละติน (Hmong RPA) เรื่องราวความเป็นมาต่างๆ ของม้ง จึงอาศัยวิธีการจำและเล่าสืบต่อกันมาเพียงเท่านั้น

ระบบการเขียน

ม้ง ไม่มีอักษรเป็นของตนเอง มีผู้สนใจภาษาม้งพยายามประดิษฐ์อักษรขึ้นใช้เขียน เช่น อักษรม้ง อักษรพอลลาร์ด เมี้ยว ที่เป็นที่ยอมรับหลายคืออักษรละตินในประเทศไทยบางครั้งเขียนด้วยอักษรไทย สำหรับการเขียนด้วยอักษรละตินมี พยัญชนะที่ใช้ทั้งหมด 26 ตัว วรณยุกต์ มี 8 และสระมี 14 ตัว ได้แก่ ในภาษาม้งมีทั้งหมด 57 ตัวแยกเป็น พยัญชนะตัวเดียว พยัญชนะควบกล้ำ 2 ตัว พยัญชนะควบกล้ำ 3 ตัว และ พยัญชนะควบกล้ำ 4 ตัว

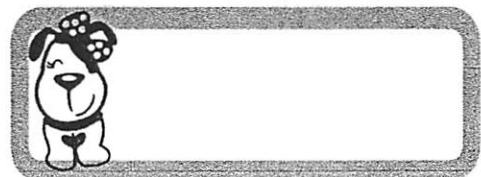
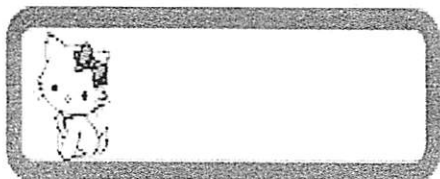
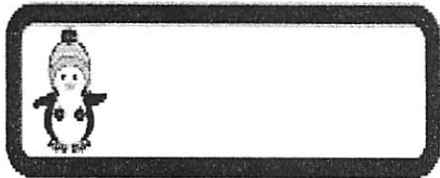
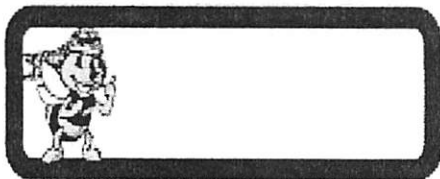

จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษาได้
 คำชี้แจง : ให้นักเรียนไปศึกษาพูดคุยกับชุมชนในท้องถิ่นและเขียนแผนผังความคิดสรุปปัจจัยที่ส่งเสริมความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษา

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

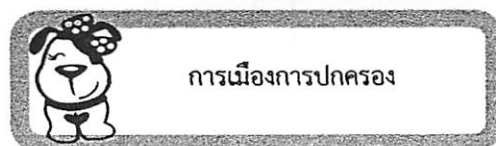
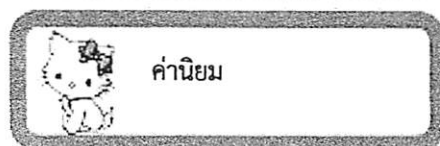
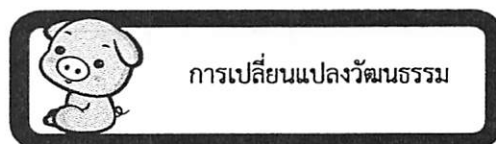
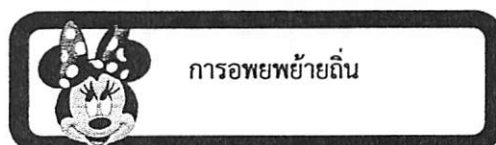
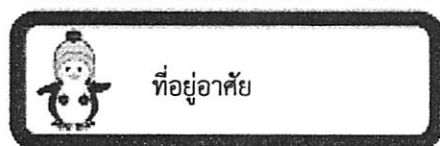
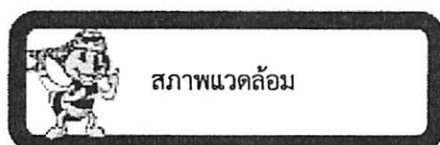
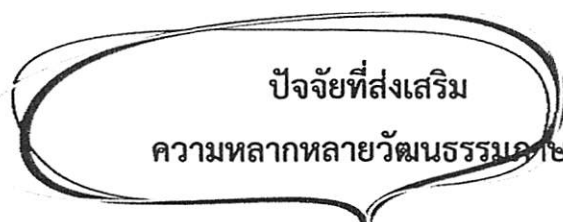
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษาได้

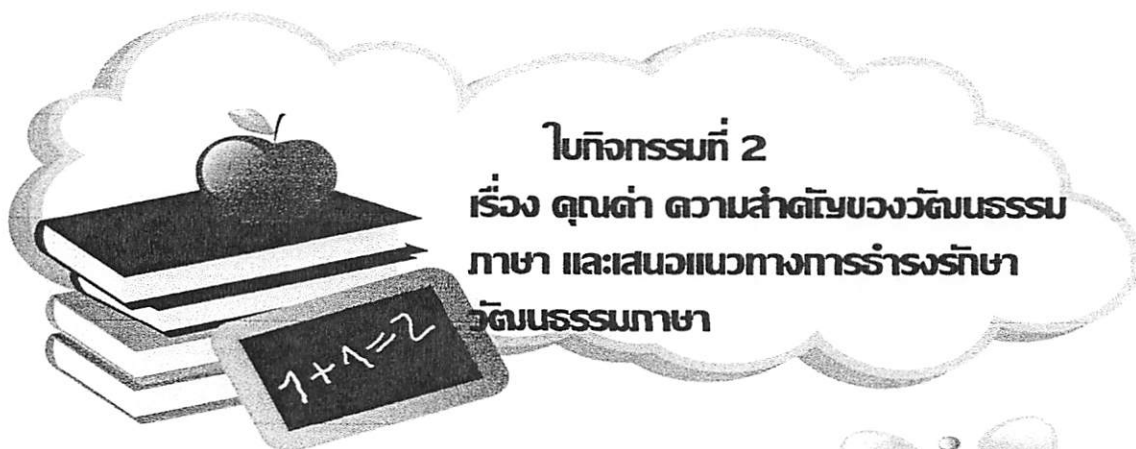
คำชี้แจง : ให้นักเรียนไปศึกษาพูดคุยกับชุมชนในท้องถิ่นและเขียนแผนผังความคิดสรุปปัจจัยที่ส่งเสริมความหลากหลายของวัฒนธรรมภาษา

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

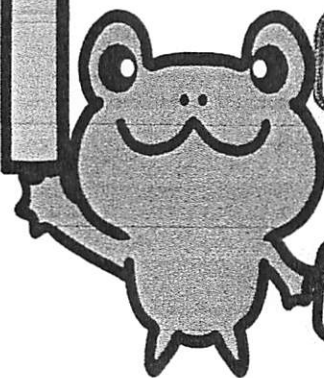
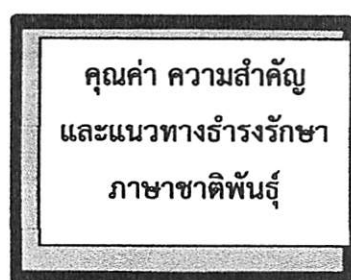
จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา

2. เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษารวบรวมข้อมูลคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

Blank writing area consisting of seven horizontal speech bubble shapes for student responses.

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2
เรื่อง คุณค่า ความสำคัญของ
วัฒนธรรมภาษา และเสนอแนว
ทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา

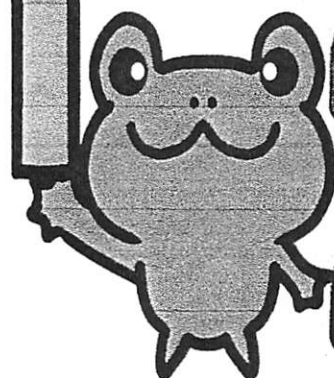
- จุดประสงค์การเรียนรู้ :
1. เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา
 2. เสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษาได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษารวบรวมข้อมูลคุณค่า ความสำคัญของวัฒนธรรมภาษา และเสนอแนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมภาษา

เวลา : 15 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

คุณค่า ความสำคัญ
และแนวทางธำรงรักษา
ภาษาชาติพันธุ์

Blank response area consisting of eight horizontal speech bubble shapes for writing answers.

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง รหัสวิชา ส23102	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม	เวลา 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ม 3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

2. สาระสำคัญ

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดการแสดงออกถึงความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ต่างกัน กล่าวคือด้านเสื้อผ้า และเครื่องดนตรี การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของชาติพันธุ์จะทำให้เกิดการปรับตัว การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ตนเอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้
- 3.2 อธิบายความแตกต่างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้
- 3.3 เสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- 4.2 ความแตกต่างของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม
- 4.3 แนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

5. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

- 5.1 การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.2 การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.3 การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม
- 5.5 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (25 นาที)

1.1 ครูเปิดวิดีโอสปอตเที่ยวปีใหม่ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอพร้อมกับตอบคำถามดังนี้ และอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน (5 นาที)

- นักเรียนเคยไปเที่ยวเทศกาลปีใหม่หรือไม่
- ปีใหม่มั้กับปีใหม่ไทยแตกต่างกันอย่างไร มีอะไรที่เหมือนหรือต่างกัน

1.2 ครูอธิบายเพิ่มเติมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฟัง จากนั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนี้คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้อยู่รวมกันในกลุ่มเดียวกัน และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน รองประธานและเลขานุการ (5 นาที)

1.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปตัววีเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกันโดยให้ทุกคนในกลุ่มออกมายืนพูดด้านหน้าของกลุ่มที่ละคน ในเรื่อง “เสื้อผ้าพื้นบ้านของฉัน” และสรุปในไปกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์บนความต่างของเสื้อผ้าชาติพันธุ์ ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูคอยให้คำปรึกษาและช่วยตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยระหว่างการทำกิจกรรม และประเมินโดยแบบประเมินผลงานในทัศน์ทางวัฒนธรรม (15 นาที)

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (20 นาที)

2.1 นักเรียนแต่ละคนนำไปกิจกรรมที่ 1 ของตนเองมา มาตัดและติดกาทางด้านหลังกระดาษร่วมกันทำเป็นสมุดภาพบันทึกความรู้ของแต่ละกลุ่มและนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและครูอธิบายเพิ่มเติม (20 นาที)

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (10 นาที)

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนสมุดภาพบันทึกความรู้ให้กันดู (5 นาที)

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องเสื้อผ้าพื้นบ้านของฉันของแต่ละชาติพันธุ์ และครุมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนหาภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้านชุมชนของตนมาเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป (5 นาที)

ขั้นที่ 4 การสรุป (5 นาที)

4.1 ครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้จากบทความการแต่งกายของชาติพันธุ์ม้ง เรื่อง เส้นสาย ลายปักม้ง ด้วยตนเอง และให้นำมาเล่าในโอกาสต่อไป (5 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (10 นาที)

1.1 นักเรียนนำภาพเครื่องดนตรีที่บ้านชุมชนของตนมา ซึ่งต่อจากชั่วโมงที่แล้ว และให้นักเรียนแลกเปลี่ยนภาพกันดู (5 นาที)

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ฟัง จากนั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนี้คือ ความแตกต่างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและเสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม (5 นาที)

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (20 นาที)

2.1 นักเรียนเข้ามานั่งประจำกลุ่มเดิมของตนโดยจัดกลุ่มเป็นรูปสี่เหลี่ยม และให้นักเรียนนำภาพที่ตนหามาสนทนาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม และสรุปในกระดาษจัดทำเป็นป้ายนิเทศบนฟิวเจอร์บอร์ดที่ครูแจกให้โดยมีหัวข้อต่อไปนี้ (20 นาที)

2.1.1 ชื่อเครื่องดนตรี

2.1.2 เครื่องดนตรีนี้ใช้ในงานพิธีใด มีความสำคัญอย่างไร

2.1.3 เครื่องดนตรีนี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกับเครื่องดนตรีไทยหรือเครื่องดนตรีม้งอย่างไร

2.1.4 นักเรียนจะมีแนวทางการอนุรักษ์รักษาเครื่องดนตรีได้อย่างไร

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (20 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที และให้แต่ละกลุ่มนำป้ายนิเทศไปติดไว้ผนังหน้าห้องเรียนเพื่อเป็นการแบ่งปันความรู้ในห้องเรียนอื่น (15 นาที)

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องดนตรีของแต่ละชาติพันธุ์ (5 นาที)

ขั้นที่ 4 การสรุป (10 นาที)

4.1 นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องชาติพันธุ์กับความต่างของเครื่องดนตรีและแนวทางอนุรักษ์ และมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนหาภาพเกี่ยวกับประเพณีในชุมชนของตนมาเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูประเมินโมทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยใช้แบบประเมินโมทัศน์ทางวัฒนธรรม (10 นาที)

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อเรียนรู้

7.1.1 วิดีโอสปอตเทียว เรื่อง ปีใหม่ม้ง

7.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความสัมพันธ์บนความต่างของเสื้อผ้าชาติพันธุ์

7.1.3 ใบเสริมความรู้ เรื่อง เส้นสาย ลายปักมัด

7.1.4 ภาพเครื่องดนตรีพื้นบ้านชุมชนของนักเรียน

7.1.5 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องชาติพันธุ์กับความต่างของเครื่องดนตรีและแนวทางอนุรักษ์

7.2 แหล่งเรียนรู้

7.2.1 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<https://www.youtube.com/watch?v=PxZynN7rhME>

8. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

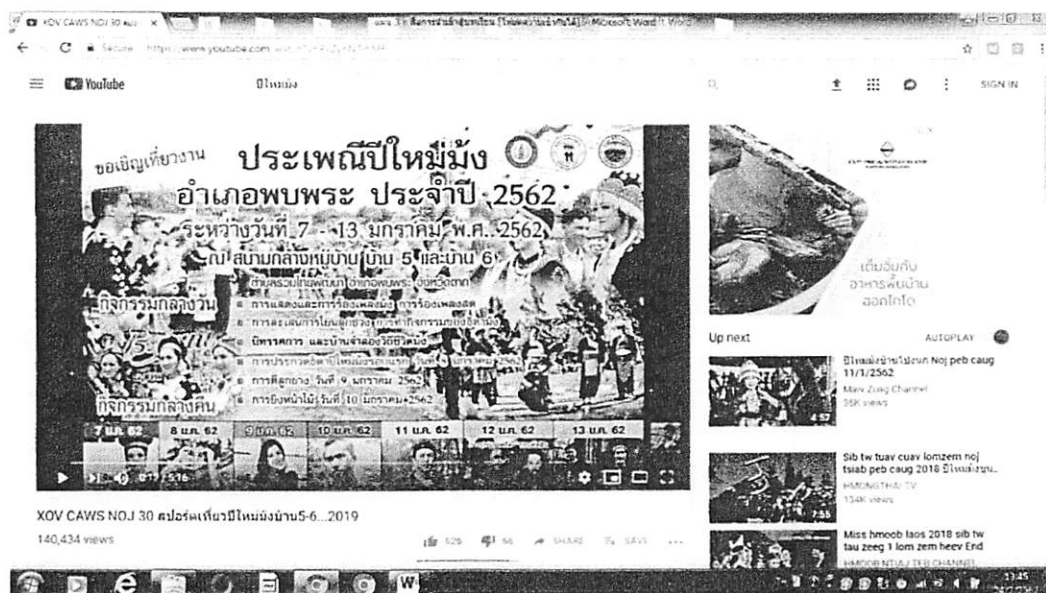
จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมินใน ทัศนทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมผ่าน ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. อธิบายความแตกต่างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 2)	แบบประเมินใน ทัศนทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมผ่าน ร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. เสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้			

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่อง ความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

คำชี้แจง : นักเรียนชมวิดีโอ เรื่องเที่ยวปีใหม่ม้ง และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอ

เวลา : 5 นาที

เรื่อง : เที่ยวปีใหม่ม้ง

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PxZynN7rhME>

โบเสริมความรู้ เรื่อง เส้นสาย ลายปักม้ง

ลายปักม้ง เส้นสายลายปักม้ง

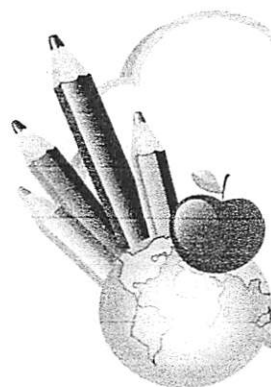
โดย ชนนท์วิไล รงค์เชื้อ

“หนูเอาแคทระมาฝาก อยากให้เธอได้กิน ะมีวิตามิน ไม่ต้อก็ขอแพ “ เป็นเสียงเพลงเด็กชาวเขาเผ่าม้งที่ใครๆก็ชื่นชอบและนึกถึงเด็กชาวเขาหนุ่มน้อยที่มีการแต่งกายน่ารัก แก้มแดงๆเหมือนสีแครอทชาวเขา สวมกระโปรงจีบรอบมีลวดลายปักที่งดงามคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาวม้ง ลวดลายใครเห็นใครๆก็อยากได้ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

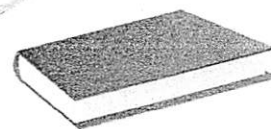

ที่มา : <http://chanant5gmailcom.blogspot.com/2011/05/blog-post.html>

ใบกิจกรรมที่ 1

เรื่องความสัมพันธ์บนความต่าง ของเสื้อผ้าชาติพันธุ์

จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนกันเรื่อง “เสื้อผ้าพื้นบ้านของฉัน” และเขียนตามแตกต่างของเสื้อผ้าแต่ละชาติพันธุ์ จากนั้นนำไปจัดทำเป็นสมุดภาพบันทึกความรู้ของแต่ละกลุ่มและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เวลา : 15 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชาติพันธุ์ม้ง

1. ลักษณะเสื้อผ้า

.....

.....

2. การนำไปใช้ในเทศกาล/ประเพณี

.....

.....

ชาติพันธุ์ไทย

1. ลักษณะเสื้อผ้า

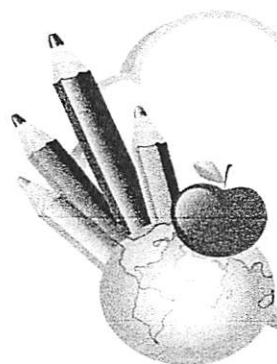
.....

.....

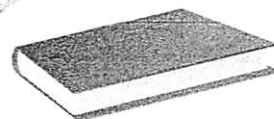
2. การนำไปใช้ในเทศกาล/ประเพณี

.....

.....

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1 เรื่องความสัมพันธ์ของความต่าง ของเสื้อผ้าชาติพันธุ์

จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความหลากหลายอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนกันเรื่อง “เสื้อผ้าพื้นบ้านของฉัน” และเขียนตามแตกต่างของเสื้อผ้าแต่ละชาติพันธุ์ จากนั้นนำไปจัดทำเป็นสมุดภาพบันทึกความรู้ของแต่ละกลุ่มและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เวลา : 15 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความต่างเสื้อผ้าของชาติพันธุ์

ชาติพันธุ์ม้ง

1. ลักษณะเสื้อผ้า

.....

.....

2. การนำไปใช้ในเทศกาล/ประเพณี

.....

.....

ชาติพันธุ์ไทย

1. ลักษณะเสื้อผ้า

.....

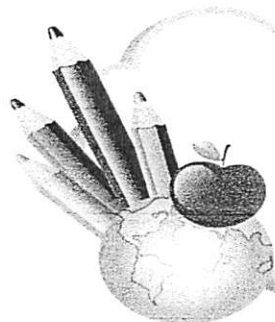
.....

2. การนำไปใช้ในเทศกาล/ประเพณี

.....

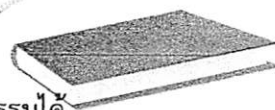
.....

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

ใบกิจกรรมที่ 2

เรื่องชาติพันธุ์กับความต่างของ เครื่องดนตรีและแนวทางอนุรักษ์

- จุดประสงค์การเรียนรู้ :
1. อธิบายความแตกต่างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้
 2. เสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างเครื่องดนตรีชาติพันธุ์ของตนมา 1 ชนิด และเขียนตามแตกต่างของเครื่องดนตรีที่เป็นประเภทเดียวกันกับชาติพันธุ์ของตนเอง 1 ชนิด และเสนอแนวทางอนุรักษ์เครื่องดนตรี

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

เครื่องดนตรีม้ง

1. ชื่อเครื่องดนตรี
.....
2. ประเภท
.....
3. ใช้เล่นพิธี/เทศกาลใด
.....

เครื่องดนตรีไทย

1. ชื่อเครื่องดนตรี
.....
2. ประเภท
.....
3. ใช้เล่นพิธี/เทศกาลใด
.....

แนวทางอนุรักษ์เครื่องดนตรี

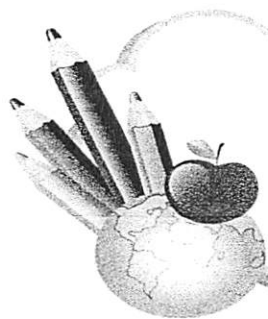
.....

.....

.....

.....

เฉลย ใบกิจกรรมที่ 2

เรื่องชาติพันธุ์กับความต่าง

ของเครื่องดนตรีและแนวทางอนุรักษ์

- จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. อธิบายความแตกต่างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้
2. เสนอแนวทางอนุรักษ์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างเครื่องดนตรีชาติพันธุ์ของตนมา 1 ชนิด และเขียนตามแตกต่างของเครื่องดนตรีที่เป็นประเภทเดียวกันกับชาติพันธุ์ของตนเอง 1 ชนิด และเสนอแนวทางอนุรักษ์เครื่องดนตรี

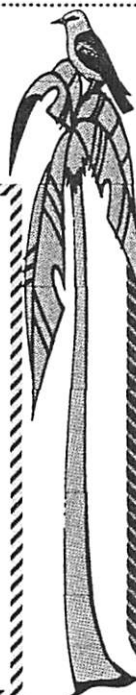
เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

เครื่องดนตรีม้ง

1. ชื่อเครื่องดนตรี
.....
2. ประเภท
.....
3. ใช้เล่นพิธี/เทศกาลใด
.....

เครื่องดนตรีไทย

1. ชื่อเครื่องดนตรี
.....
2. ประเภท
.....
3. ใช้เล่นพิธี/เทศกาลใด
.....

แนวทางอนุรักษ์เครื่องดนตรี

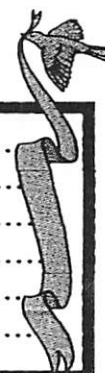
.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง รหัสวิชา ส23102	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม	เวลา 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี	เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ม 3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

2. สาระสำคัญ

ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดประเพณีวัฒนธรรมที่ต่างกัน กล่าวคือ ประเพณี ปี่ไหม้ การเข้าใจประเพณีที่แตกต่างกันของชาติพันธุ์จะทำให้เกิดการปรับตัว การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ตนเอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 สสำรวจขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ได้
- 3.2 อธิบายขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้
- 3.3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีชาติพันธุ์ได้
- 3.4 สรุปแนวทางการปรับตัวขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์
- 4.2 ความเหมือนและความต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีชาติพันธุ์
- 4.3 แนวทางการปรับตัวขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน

5. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

- 5.1 การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.2 การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.3 การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม

5.5 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (60 นาที)

1.1 นักเรียนชมวิดีโอเรื่องปีใหม่มั่งพิชฌุโลก และสนทนาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี พร้อมกับตอบคำถามดังนี้ และอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน (20 นาที)

- นักเรียนคิดว่าความหลากหลายของประเพณีชาติพันธุ์ก่อให้เกิดสิ่งใด
- ทำไมประเพณีของแต่ละชาติพันธุ์จึงมีความแตกต่างกัน

1.2 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ฟัง และได้แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 คือ สัมภาษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ได้และอธิบายขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้ ชั่วโมงที่ 2 คือ เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีชาติพันธุ์ได้ และสรุปแนวทางการปรับตัวขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้ และชั่วโมงที่ 3-4 นักเรียนไปศึกษาประเพณี เรื่อง ความเหมือนความต่างประเพณีปีใหม่ของชาติพันธุ์ ของตนเองและของเพื่อนต่างชาติพันธุ์ นอกเวลาเรียน (10 นาที)

1.3 นักเรียนวางแผนออกไปสำรวจข้อมูลประเพณีของชาติพันธุ์ (15 นาที)

1.4 ครูแจกใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ประเพณีสร้างวัฒนธรรมให้ชาติพันธุ์ของเรา และมอบหมายให้นักเรียนเป็นรายบุคคลไปศึกษาประเพณีในชุมชนของตนเองและของเพื่อนต่างชาติพันธุ์ ในเรื่องประเพณีปีใหม่ นอกเวลาเรียนและรวบรวมข้อมูลมาสรุปในกลุ่มตนเองเพื่อเตรียมนำเสนอในชั่วโมงต่อไป (15 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (40 นาที)

2.1 ครูให้นักเรียนแต่ละคนพูดความรู้สึกที่ได้ออกไปสำรวจขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ เรื่องประเพณีปีใหม่ เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนการเรียนรู้ในชั่วโมงที่ 1 (5 นาที)

2.2 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้อยู่รวมกันในกลุ่มเดียวกัน และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ (5 นาที)

2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปวงกลมเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนขนบธรรมเนียมประเพณี ในเรื่อง ความเหมือนความต่างด้านประเพณีปีใหม่ของชาติพันธุ์และเปรียบเทียบที่กระดาษปฐพี (10 นาที)

2.4 นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลในกระดาษขรุขระ และภาพประเพณีปีใหม่ที่ได้ไปสำรวจมา นำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและครูอธิบายเพิ่มเติม (20 นาที)

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (5 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องประเพณีปีใหม่ของแต่ละชาติพันธุ์ พร้อมตอบคำถามต่อไปนี้ (5 นาที)

- นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจในประเพณีปีใหม่ชาติพันธุ์ของตนอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 การสรุป (15 นาที)

4.1 นักเรียนนำข้อมูล เรื่องประเพณีปีใหม่ ตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุป ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ และสรุปแนวทางการปรับตัวเกี่ยวกับประเพณี และทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจประเพณีของชาติพันธุ์และพร้อมปรับตัวกับประเพณีที่ต่าง (10 นาที)

4.2 ครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้ เรื่อง ประเพณีปีใหม่ม้ง ด้วยตนเองและให้นำมาเล่า ในโอกาสต่อไป (5 นาที)

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อเรียนรู้

7.1.1 วิดีโอ เรื่อง ปีใหม่ม้งพิษณุโลก

7.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ประเพณีสร้างวัฒนธรรมให้ชาติพันธุ์ของเรา

7.1.3 ภาพประเพณีปีใหม่ตามที่นักเรียนได้ไปศึกษามา

7.1.4 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง เข้าใจประเพณีของชาติพันธุ์และพร้อมปรับตัวกับประเพณีที่ต่าง

7.1.5 ใบเสริมความรู้ เรื่อง ประเพณีปีใหม่ม้ง

7.2 แหล่งเรียนรู้

7.2.1 ชุมชนบ้านชาติตระการ และชุมชนบ้านน้ำค้ำ

7.2.2 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

https://th.video.search.yahoo.com/yhs/search;_ylt=AwrPhtwQXlcZzoA8mTsJlpQ;

8. การและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. สสำรวจขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ได้ 2. อธิบายขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
.3 เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีชาติพันธุ์ได้ 4. สรุปแนวทางการปรับตัวของ ชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 2)	แบบประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป

สื่อการนำเข้าสู่บทเรียน
เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี

จุดประสงค์การเรียนรู้ : ดำรงขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ได้

คำชี้แจง : นักเรียนวิดีโอเรื่องปีใหม่ม้งพิษณุโลก และสนทนาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี

เวลา : 20 นาที

เรื่อง : ปีใหม่ม้งพิษณุโลก

ที่มา : https://th.video.search.yahoo.com/yhs/search;_ylt=AwrPhtvwQXlcZzoA8mTsJIpQ;

ใบเสริมความรู้ เรื่อง ประเพณีปีใหม่ม้ง

ประเพณีขึ้นปีใหม่ม้งหรือประเพณีฉลองปีใหม่

เป็นงานรื่นเริงของชาวม้งของทุกๆ ปี จะจัดขึ้นหลังจากได้เก็บเกี่ยวผลผลิตในรอบปีเรียบร้อยแล้ว และเป็นการฉลองถึงความสำเร็จในการเพาะปลูกของปีละปีซึ่งจะต้องทำพิธีบูชาถึงผีฟ้า - ผีป่า - ผีบ้าน ที่ให้ความคุ้มครอง และดูแลสุขภาพสุขสำราญตลอดทั้งปี รวมถึงผลผลิตที่ได้ในรอบปีด้วย ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะทำการฉลองกันอย่างพร้อมเพรียงกัน หรือตามวันและเวลาที่สะดวกของแต่ละหมู่บ้านซึ่งโดยมากจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ประเพณีฉลองปีใหม่ม้งนี้ชาวม้งเรียกกันว่า “น่อเป็โจวฮ์” แปลตรงตัวได้ว่า “กินสามสิบ” สืบเนื่องจากชาวม้งจะนับช่วงเวลาตามจันทรคติ โดยจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ค่ำ ไปจนถึง 30 ค่ำ (ซึ่งตามปฏิทินจันทรคติจะแบ่งออกเป็นข้างขึ้น 15 ค่ำ และข้างแรม 15 ค่ำ) เมื่อครบ 30 ค่ำจึงนับเป็น 1 เดือน ดังนั้นในวันสุดท้าย (30 ค่ำ) ของเดือนสุดท้าย (เดือนที่ 12) ของปีจึงถือได้ว่าเป็นวันส่งท้ายปีเก่า

ช่วงวันฉลองปีใหม่ ส่วนใหญ่จะตกอยู่ประมาณช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนมกราคม ในวันดังกล่าวหัวหน้าครัวเรือนของแต่ละบ้านจะประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อความเป็นสิริมงคลของครัวเรือน ถัดจากวันส่งท้ายปีเก่าไป 3 วัน คือวันขึ้น 1 ค่ำ 2 ค่ำ และ 3 ค่ำของเดือนหนึ่ง จัดเป็นวันฉลองปีใหม่อีกอย่างเป็นทางการ ซึ่งทุกคนจะหยุดหน้าที่การงานทุกอย่างในช่วงวันดังกล่าวนี้ และจะมีการจัดการละเล่นต่างๆ ในงานขึ้นปีใหม่ม้ง เช่น การละเล่นลูกช่วงการตีลูกช่วง การร้องเพลงม้ง

ใบกิจกรรมที่ 1
เรื่อง ประเพณีสร้างวัฒนธรรม
ให้ชาติพันธุ์ของเรา

- จุดประสงค์การเรียนรู้ :**
1. สสำรวจขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ได้
 2. อธิบายขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจประเพณีปีใหม่ชุมชนของตนเองและเพื่อนต่างชาติพันธุ์

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

เรื่องประเพณีปีใหม่

ประเพณีปีใหม่ม้ง

1. วันจัดงาน
.....
.....
2. ความเชื่อการจัดงาน
.....
.....
3. การละเล่นของประเพณีปีใหม่
.....
.....

ประเพณีปีใหม่ไทย

1. วันจัดงาน
.....
.....
2. ความเชื่อการจัดงาน
.....
.....
3. การละเล่นของประเพณีปีใหม่
.....
.....

ประเพณี หมายถึง ความประเพณีที่คนส่วนใหญ่ ยึดถือ เป็นแบบแผน และได้ทำการปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็น ต้นแบบที่จะให้คนรุ่นต่อๆ ไปได้ประพฤติดำเนินตามกันต่อไป (พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน)

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1

เรื่อง ประเพณีสร้างวัฒนธรรม ให้ชาติพันธุ์ของเรา

จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. สำนวณขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่ได้
2. อธิบายขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวประเพณีปีใหม่ชุมชนของตนเองและเพื่อนต่างชาติพันธุ์

เวลา : 2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อชุมชน.....

เรื่องประเพณีปีใหม่

ประเพณีปีใหม่ม้ง

1. วันจัดงาน

.....

2. ความเชื่อการจัดงาน

.....

3. การละเล่นของประเพณีปีใหม่

.....

.....

ประเพณีปีใหม่ไทย

1. วันจัดงาน

.....

2. ความเชื่อการจัดงาน

.....

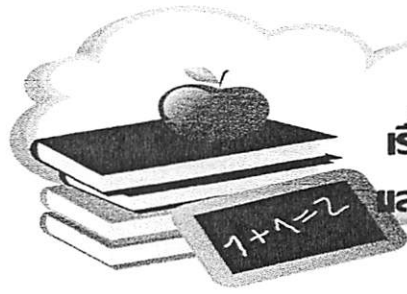
3. การละเล่นของประเพณีปีใหม่

.....

.....

ประเพณี หมายถึง ความประพฤติที่คนส่วนใหญ่ ยึดถือ
เป็นแบบแผน และได้ทำการปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็นต้นแบบ
ที่จะให้คนรุ่นต่อๆ ไปได้ประพฤติปฏิบัติตามกันต่อไป
(พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน)

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

เจดไนเบทกกรรมที่ 2
เรื่อง เ้าใจประเพณีของชาติพันธุ์
และพร้อมปรับตัวกับประเพณีที่ต่าง

จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1.เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของขนบธรรมเนียมประเพณีชาติพันธุ์ได้

2. สรุบนวทางการปรับตัวขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามความเหมือนและความต่างประเพณีปีใหม่และนวทางการปรับตัวประเพณีปีใหม่ของชาติพันธุ์

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

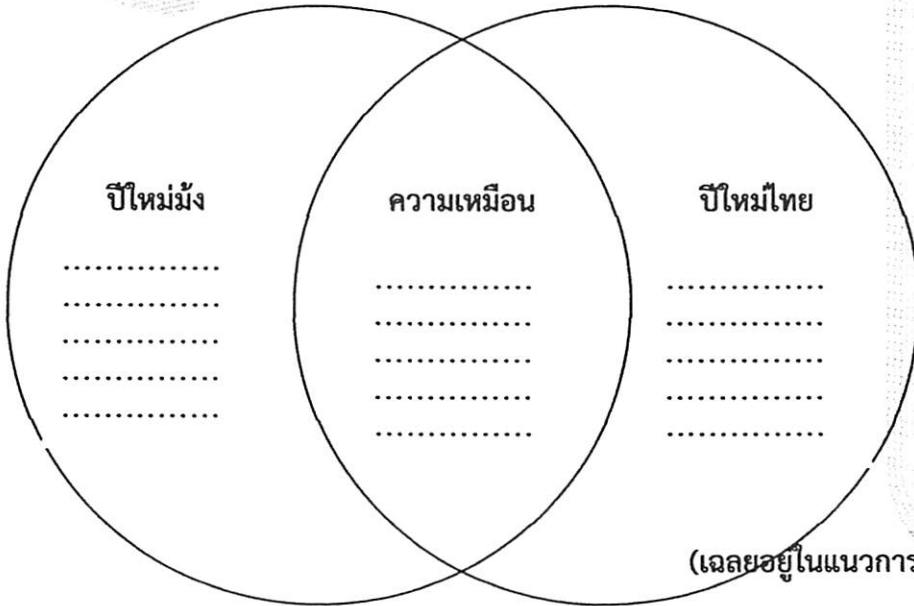
ชื่อชุมชน.....

ศึกษาแนวทางการปรับตัว

ความเหมือนและความต่าง
ประเพณีปีใหม่ของชาติพันธุ์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อวิชา หน้าที่พลเมือง รหัสวิชา ส23102	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม	เวลา 16 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความเชื่อ	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 ม.3/3 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ม 3/3 อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม

2. สาระสำคัญ

ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง การดำรงชีวิตของมนุษย์วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดความเชื่อที่ต่างกัน การเข้าใจความเชื่อที่ต่างกันของ ชาติพันธุ์จะทำให้เกิดการปรับตัว การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ตนเอง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้
- 3.2 อธิบายความแตกต่างความเชื่อของชาติพันธุ์ได้
- 3.3 สรุปแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่ต่างกันได้

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์
- 4.2 ความเหมือนและความต่างของความเชื่อชาติพันธุ์
- 4.3 แนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่ต่างกัน

5. มโนทัศน์ทางวัฒนธรรม

- 5.1 การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.2 การเสนอแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.3 การยอมรับความคิดเห็นของวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม
- 5.5 การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (25 นาที)

1.1 ครูเปิดวิดีโอ เรื่อง ชาวเขาเผ่าม้ง ให้นักเรียนดู และสนทนาเกี่ยวกับวิดีโอพร้อมกับตอบคำถามดังนี้ และอธิบายสรุปเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน (10 นาที)

- นักเรียนมีความเชื่อในเรื่องใดบ้าง
- ความเชื่อม้งกับไทยแตกต่างกันอย่างไร มีอะไรที่เหมือนหรือต่างกัน

1.2 ครูอธิบายเพิ่มเติมและแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยครูอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฟัง จากนั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนี้คือ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้ และแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยการแบ่งกลุ่มนักเรียนต่างชาติพันธุ์ให้อยู่รวมกันในกลุ่มเดียวกัน และให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่ม เลือกประธาน รองประธานและเลขานุการ (5 นาที)

1.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดโต๊ะเป็นรูปตัวยูเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนกันโดยให้ทุกคนในกลุ่มออกมายืนพูดด้านหน้าของกลุ่มทีละคน ในเรื่อง “ความเชื่อบ้านของฉัน” และสรุปในใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูคอยให้คำปรึกษาและช่วยตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยระหว่างการทำกิจกรรม และประเมินโดยแบบประเมินผลงานในทัศน์ทางวัฒนธรรม (10 นาที)

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (20 นาที)

2.1 นักเรียนแต่ละคนนำไปกิจกรรมที่ 1 ของตนเองมา มาสรุปกันในกลุ่มและรวมกันทำเป็นแผ่นพับ แต่ละกลุ่มและนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและครูอธิบายเพิ่มเติม (20 นาที)

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (10 นาที)

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนแผ่นพับให้กันดู (5 นาที)

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องความเชื่อของแต่ละชาติพันธุ์ และครุมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาความเชื่อชุมชนของตนและบันทึกความรู้ใส่ในสมุด มาเพื่อใช้ในการทำกิจกรรมในชั่วโมงต่อไป (5 นาที)

ขั้นที่ 4 การสรุป (5 นาที)

4.1 ครูให้นักเรียนศึกษาใบเสริมความรู้ เรื่อง ความเชื่อเรื่องการปิดกวดของสิ่งที่ไม่ดีออกไป ของชาติพันธุ์ม้ง และให้นำมาเล่าในโอกาสต่อไป (5 นาที)

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ (10 นาที)

1.1 นักเรียนนำสมุดบันทึกความรู้มา ซึ่งต่อจากชั่วโมงที่แล้ว และให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันดู (5 นาที)

1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และอธิบายกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ฟังจากนั้นแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงนี้คืออธิบายความเหมือนและความต่างของความเชื่อชาติพันธุ์ และสรุปแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้ (5 นาที)

ขั้นที่ 2 แบ่งปัน (20 นาที)

2.1 นักเรียนเข้ามานั่งประจำกลุ่มเดิมของตนโดยจัดกลุ่มเป็นรูปวงกลม และให้นักเรียนนำบันทึกที่ตนหามาสนทนาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม และสรุปในกระดาษจัดทำเป็นป้ายนิเทศบนฟิวเจอร์บอร์ดที่ครูแจกให้โดยมีหัวข้อต่อไปนี้ (20 นาที)

2.1.1 ชื่อความเชื่อ

2.1.2 ความเชื่อ มีความสำคัญอย่างไร

2.1.3 ความเชื่อนี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกับความเชื่อไทยหรือความเชื่อมั่งอย่างไร

2.1.4 นักเรียนจะมีแนวทางการปรับตัวความเชื่อที่แตกต่างกันได้อย่างไร

ขั้นที่ 3 กระบวนการ (20 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดการนำเสนอกลุ่มละ 5 นาที และให้แต่ละกลุ่มนำป้ายนิเทศไปติดไว้ผนังหน้าห้องเรียนเพื่อเป็นการแบ่งปันความรู้ในห้องเรียนอื่น (15 นาที)

3.2 ครูให้นักเรียนเล่าความภาคภูมิใจของตนเองในเรื่องความเชื่อของแต่ละชาติพันธุ์ (5 นาที)

ขั้นที่ 4 การสรุป (10 นาที)

4.1 นักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องต่างความเชื่อแต่ปรับตัวได้ ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมครูประเมินมโนทัศน์ทางวัฒนธรรมโดยใช้แบบประเมินผลงานมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม (10 นาที)

7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

7.1 สื่อเรียนรู้

7.1.1 วิดีโอ เรื่อง ชาวเขาเผ่าม้ง

7.1.2 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ความเชื่อบ้านของฉัน

7.1.3 ใบเสริมความรู้ เรื่อง ความเชื่อเรื่องการปัดกวาดของสิ่งที่ไม่ดีออกไปของชาติพันธุ์ม้ง

7.1.4 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง ต่างความเชื่อแต่ปรับตัวได้

7.2 แหล่งเรียนรู้

7.2.1 แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<https://www.youtube.com/watch?v=UO1J8GNmNKA>

8. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
1. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 1)	แบบประเมินโมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป
2 อธิบายความแตกต่างความเชื่อของชาติพันธุ์ได้ 3. สรุปแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้	ตรวจผลงาน (ใบกิจกรรมที่ 2)	แบบประเมินโมโนทัศน์ทางวัฒนธรรม	นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านร้อยละ 70 ขึ้นไป

ใบเสริมความรู้ เรื่อง ความเชื่อเรื่องการปิดกวาดสิ่งที่ไม่ดีออกไป

ความเชื่อเรื่องการปิดกวาด สิ่งที่ไม่ดีออกไป (การหรือซู)

เป็นการรักษาอีกวิธีหนึ่ง
ของมั่งที่จะปฏิบัติในช่วงขึ้นปีใหม่
เท่านั้น คือในหนึ่งรอบปีที่ผ่านมา
ครอบครัวจะเจอสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นจึง
มีการหรือซูเพื่อปิดเป่า หรือกวาด
สิ่งที่ไม่ดีให้ออกไปจากบ้าน

และตัวบุคคลหรือเป็นการปิดเป่า กวาดโรคร้ายไข้เจ็บออกจากตัวบุคคล
หรือออกจากบ้านให้หมด เพื่อที่จะรับปีใหม่ที่เข้ามา และต้อนรับสิ่งดีๆ ที่กำลังจะมา
ในปีถัดไป พิธีกรรมนี้มั่งจะทำทุกปี และคนในครอบครัวต้องอยู่ให้ครบทุกคน ไม่ให้
ขาดคนใดคนหนึ่ง (แต่หากว่าคนในครอบครัวนั้น เกิดไปทำงานต่างจังหวัดและไม่สามารถที่จะกลับมา
ร่วมพิธีกรรมนี้ได้ ผู้ปกครองของครอบครัวต้องนำเสื้อผ้าของคนที่ไม่อยู่มาร่วมพิธีกรรมให้ได้ หาก
ไม่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมนี้ มั่งเชื่อว่า สิ่งที่ไม่ดีจะติดตัวไปยังปีถัดๆ ไป และทำอะไรก็ไม่เจริญ)

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1
เรื่องความเชื่อบ้านของฉันทน์

จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อของชาติพันธุ์ได้
 คำชี้แจง : ให้นักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนกันเรื่อง “ความเชื่อบ้านของฉันทน์” และเขียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อแต่ละชาติพันธุ์ จากนั้นนำไปสรุปจัดทำเป็นแผ่นพับของแต่ละกลุ่ม และนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เวลา : 15 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความเชื่อเรื่อง.....

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

ใบกิจกรรมที่ 2

เรื่องต่างความเชื่อแต่ปรับวิถีได้

- จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. อธิบายความแตกต่างความเชื่อของชาติพันธุ์ได้
2. สรุปแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเชื่อชาติพันธุ์ของตนมา 1 เรื่อง และเขียนตามแตกต่างของความเชื่อที่เป็นลักษณะความเชื่อเดียวกันกับชาติพันธุ์ของตนเอง และเสนอแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความเชื่อไทย

1. ชื่อเรื่องความเชื่อ
.....
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อ
.....
3. ความเชื่อนี้กระทำในพิธีใด
.....

ความเชื่อมัง

1. ชื่อเรื่องความเชื่อ
.....
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อ
.....
3. ความเชื่อนี้กระทำในพิธีใด
.....

แนวทางการปรับวิถี

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2 เรื่องต่างความเชื่อแต่ปรับวิถีได้

จุดประสงค์การเรียนรู้ : 1. อธิบายความแตกต่างความเชื่อของชาติพันธุ์ได้
2. สรุปแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเชื่อชาติพันธุ์ของตนมา 1 เรื่อง และเขียนตามแตกต่างของความเชื่อที่เป็นลักษณะความเชื่อเดียวกันกับชาติพันธุ์ของตนเอง และเสนอแนวทางการปรับตัวความเชื่อของชาติพันธุ์ที่แตกต่างกันได้

เวลา : 10 นาที

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ความเชื่อไทย

1. ชื่อเรื่องความเชื่อ
.....
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อ
.....
3. ความเชื่อนี้กระทำในพิธีใด
.....

ความเชื่อมัง

1. ชื่อเรื่องความเชื่อ
.....
2. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อ
.....
3. ความเชื่อนี้กระทำในพิธีใด
.....

แนวทางการปรับตัว

.....

.....

.....

.....

(เฉลยอยู่ในแนวการตอบคำถามของครูผู้สอน)

ภาคผนวก จ ผลประเมินนิเทศน์ทางวัฒนธรรมด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ตาราง 18 แสดงผลประเมินนิเทศน์ทางวัฒนธรรมระหว่างเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

ลำดับที่ เด็กไทย	การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การเสนอแนวทางการปรับตัว ให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การยอมรับความคิดเห็น ของวัฒนธรรมที่แตกต่าง					ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม					การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม				
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย
1	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3.3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3.3	3	3	3	3	3
2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3.5	3	3	3	4	3.3	4	4	3	4	3.8	3	3	3	3	3
3	4	3	3	3	3.3	4	4	3	4	3.8	3	4	4	4	3.8	4	3	4	4	3.8	3	4	4	4	3.8
4	4	4	3	4	3.8	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.8	4	3	3	4	3.5	3	4	4	4	3.8
5	4	3	3	3	3.3	3	4	3	3	3.3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3.3	4	3	4	4	3.8
6	4	4	3	4	3.8	4	4	3	4	3.8	3	4	4	4	3.8	4	3	4	4	3.8	3	3	4	4	3.5
7	3	3	3	4	3.3	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3.5	4	4	3	3	3.5	3	3	4	4	3.5
8	3	4	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	3	3	3.5	3	3	3	4	3.3
9	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3.5	3	4	4	4	3.8	4	3	3	3	3.3	4	3	4	4	3.8
10	4	4	4	4	4	3	3	3	4	3.3	3	4	4	4	3.8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
11	4	4	4	4	4	4	3	3	4	3.5	3	4	4	4	3.8	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4
12	3	3	3	3	3	4	3	4	4	3.8	3	4	4	4	3.8	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3.5
13	4	4	3	4	3.8	4	3	4	3	3.5	3	4	4	4	3.8	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3.8
14	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3.3	3	3	3	4	3.3	4	3	3	3	3.3	3	3	3	3	3
เฉลี่ย	3.6	3.5	3.2	3.6	3.5	3.5	3.4	3.5	3.6	3.5	3	3.7	3.6	3.9	3.5	3.9	3.4	3.4	3.5	3.6	3.4	3.3	3.7	3.8	3.5
ร้อยละ	89	88	80	89	87	88	84	88	89	87	75	93	89	96	88	98	86	84	88	89	84	82	93	95	88

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับ ที่	การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การเสนอแนวทางการปรับตัว ให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การยอมรับความคิดเห็น ของวัฒนธรรมที่แตกต่าง					ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม					การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม				
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย
1	3	4	3	3	3.3	3	3	4	3	3.3	3	4	3	3	3.3	4	4	3	3	3.5	4	3	3	3	3.3
2	4	4	4	3	3.8	4	4	4	3	3.8	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3.8	4	4	4	4	4
3	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3.5	3	4	4	4	3.8	4	4	4	3	3.8	4	3	4	4	3.8
4	4	3	4	4	3.8	4	4	4	3	3.8	3	4	4	4	3.8	3	4	4	3	3.5	4	4	4	4	4
5	3	4	3	3	3.3	3	3	3	4	3.3	3	4	3	3	3.3	3	4	4	3	3.5	4	3	3	3	3.3
6	4	3	3	3	3.3	3	4	3	4	3.5	3	4	4	4	3.8	4	4	3	3	3.5	4	3	3	4	3.5
7	3	3	3	4	3.3	3	3	3	4	3.3	3	4	3	4	3.5	4	4	4	3	3.8	4	3	3	3	3.3
8	4	3	4	4	3.8	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.8	4	3	4	3	3.5	3	3	3	4	3.3
9	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3.5	3	4	3	3	3.3	4	4	4	3	3.8	4	3	3	3	3.3
10	4	3	4	3	3.5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.8	4	3	3	3	3.3	3	3	4	4	3.5
11	3	4	3	4	3.5	3	3	3	4	3.3	3	4	3	3	3.3	4	4	4	3	3.8	4	4	3	3	3.5
12	4	3	3	3	3.3	4	4	3	4	3.8	3	4	4	4	3.8	4	3	4	4	3.8	3	4	4	4	3.8
13	4	4	3	3	3.5	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.8	4	3	4	4	3.8	4	4	4	4	4
14	4	4	3	3	3.5	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3.8	4	4	4	4	4
15	4	3	3	3	3.3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3.8	4	4	4	3	3.8	4	4	4	4	4
เฉลี่ย	3.7	3.5	3.3	3.3	3.5	3.5	3.5	3.5	3.6	3.5	3.1	4	3.7	3.7	3.6	3.9	3.7	3.8	3.1	3.6	3.8	3.5	3.5	3.7	3.6
ร้อยละ	92	87	83	83	86	87	88	87	90	88	78	100	92	93	91	97	93	95	78	91	95	87	88	92	90
ค่าเฉลี่ย	3.543103																								
ร้อยละ	88.57759																								

ตาราง 19 แสดงผลประเมินในทัศนทางวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

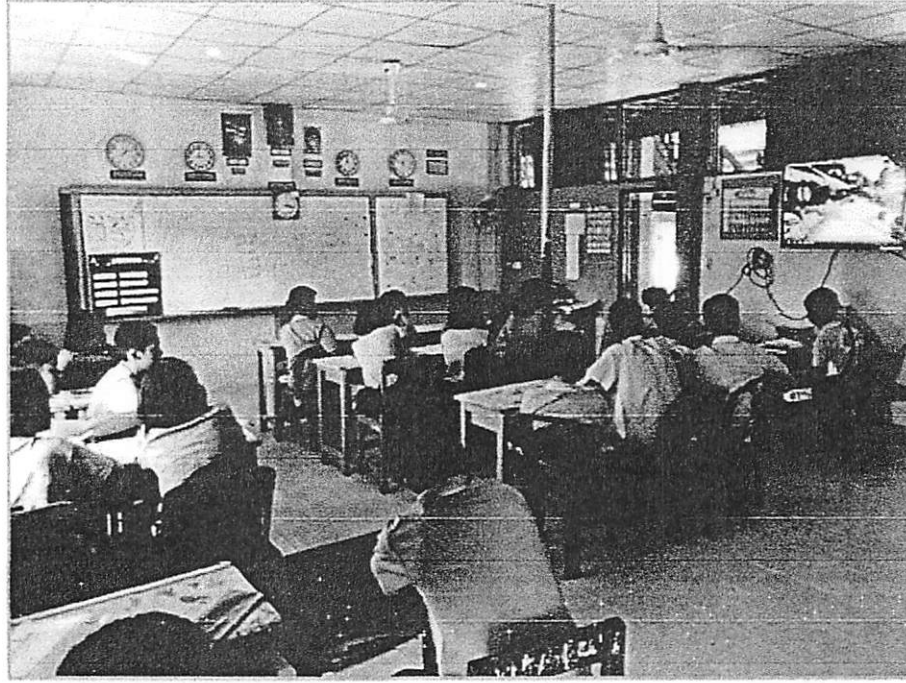
ลำดับที่ เด็กไทย	การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การเสนอแนวทางการปรับตัว ให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การยอมรับความคิดเห็น ของวัฒนธรรมที่แตกต่าง					ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม					การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม				
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย
1	3	3	3	4	3.25	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	3	3	3	3.25	3	3	3	3	3
2	3	4	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5	3	4	4	4	3.75	4	4	3	3	3.5	3	3	3	3	3
3	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	4	3.5	3	4	4	4	3.75
4	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	3	3.25	3	4	4	4	3.75
5	4	4	3	3	3.5	3	4	3	3	3.25	4	3	3	3	3.25	4	3	3	3	3.25	4	3	4	4	3.75
6	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5
7	3	3	3	4	3.25	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	3	3	3	3.25	3	3	4	4	3.5
8	3	4	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	3	3	3	3.25	3	3	3	3	3
9	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	3	3.25	4	3	4	4	3.75
10	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4
11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4
12	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	3	3.25	3	3	4	4	3.5
13	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	3	3	4	3.5	4	3	4	4	3.75
14	3	3	3	4	3.25	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	3	3	3	3.25	3	3	3	3	3
เฉลี่ย	3.64	3.71	3.29	3.93	3.64	3.57	3.64	3.93	3.93	3.77	3.07	3.93	3.64	3.93	3.64	4	3.07	3.14	3.36	3.39	3.36	3.29	3.71	3.71	3.52
ร้อยละ	91.1	92.9	82.1	98.2	91.1	89.3	91.1	98.2	98.2	94.2	76.8	98.2	91.1	98.2	91.1	100	76.8	78.6	83.9	84.8	83.9	82.1	92.9	92.9	87.9

ตาราง 19 (ต่อ)

ลำดับ ที่ เด็กมัธ	การเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การเสนอแนวทางการปรับตัว ให้เข้ากับวัฒนธรรมที่แตกต่าง					การยอมรับความคิดเห็น ของวัฒนธรรมที่แตกต่าง					ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม					การเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม					
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	เฉลี่ย	
1	3	4	4	4	3.75	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	3	3	3.5	4	3	3	3	3.25	
2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	4	4	4	3	4	4	3.75	
4	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
5	3	4	4	4	3.75	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	4	3	3.75	4	3	3	3	3.25	
6	4	3	4	4	3.75	3	4	4	4	3.75	3	4	4	4	3.75	4	4	4	3	3.75	4	3	4	4	3.75	
7	3	4	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	4	3	3.75	4	3	3	3	3.25	
8	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	3	3.75	3	3	4	4	3.5	
9	3	4	4	4	3.75	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	4	3	3.75	4	3	3	3	3.25	
10	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	3	3.75	3	3	4	4	3.5	
11	3	4	3	4	3.5	3	3	4	4	3.5	3	4	3	4	3.5	4	4	4	3	3.75	4	4	3	3	3.5	
12	4	3	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	
13	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
14	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3.75	4	4	4	4	4	
15	4	4	3	4	3.75	4	4	4	4	4	3	4	4	4	3.75	4	4	4	3	3.75	4	4	4	4	4	
เฉลี่ย	3.67	3.67	3.73	4	3.77	3.6	3.67	4	4	3.82	3.13	4	3.67	4	3.7	4	4	3.93	3.33	3.82	3.8	3.47	3.67	3.67	3.85	
ร้อยละ	91.7	91.7	93.3	100	94.2	90	91.7	100	100	95.4	78.3	100	91.7	100	92.5	100	100	98.3	83.3	95.4	95	86.7	91.7	91.7	91.3	
ค่าเฉลี่ย	3.674138																									
ร้อยละ	91.85346																									

ภาคผนวก จ ภาพการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชั้นการสร้างประสบการณ์

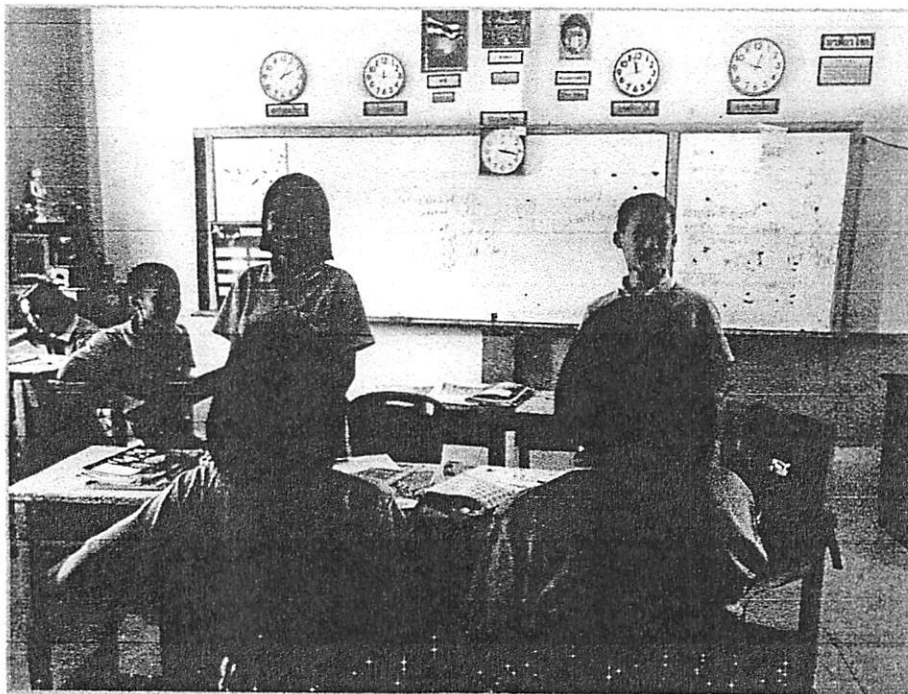

ภาพ 3 แสดงนักเรียนชมสารคดี เรื่องชาติพันธุ์ม้ง

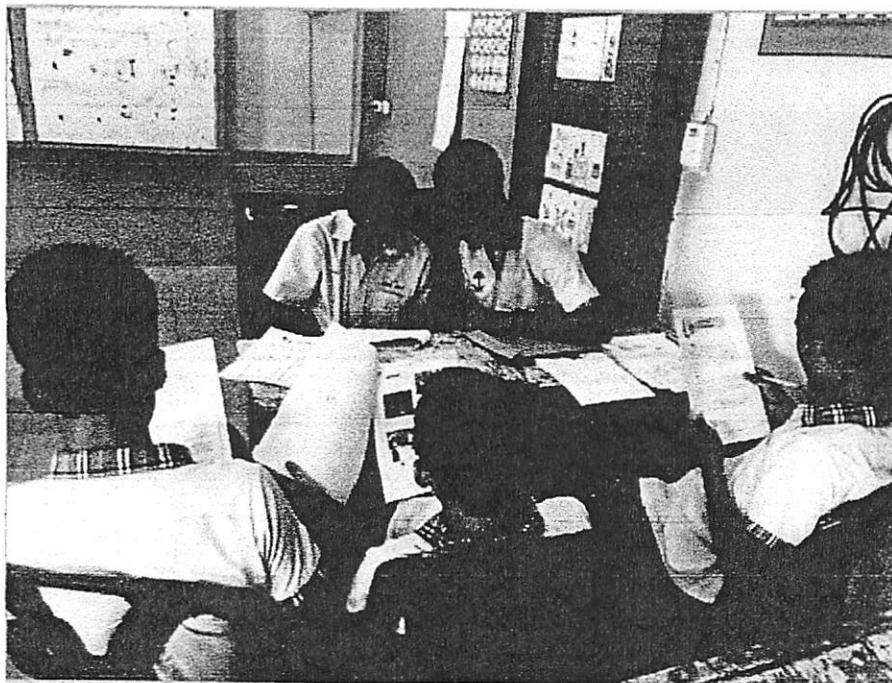

ภาพ 4 แสดงออกสำรวจชุมชนชาติพันธุ์ม้ง ณ บ้านป่าแดง อำเภอชาติตระการ
จังหวัดพิษณุโลก

ชั้นแบ่งปัน

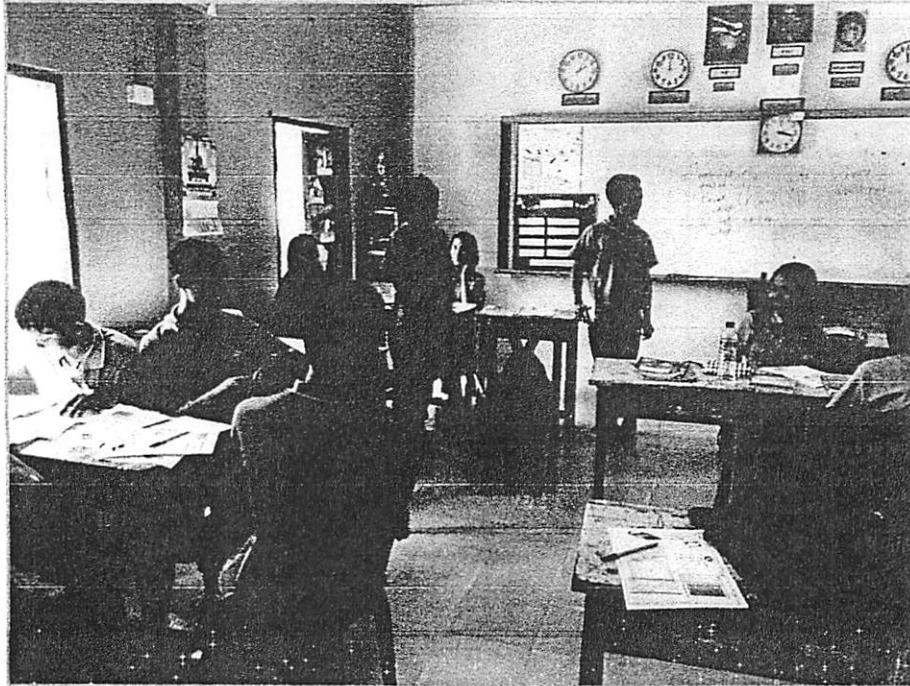

ภาพ 5 แสดงแสดงนักเรียนพูดความรู้สึกที่ได้ออกไปสำรวจวัฒนธรรมของชาติพันธุ์

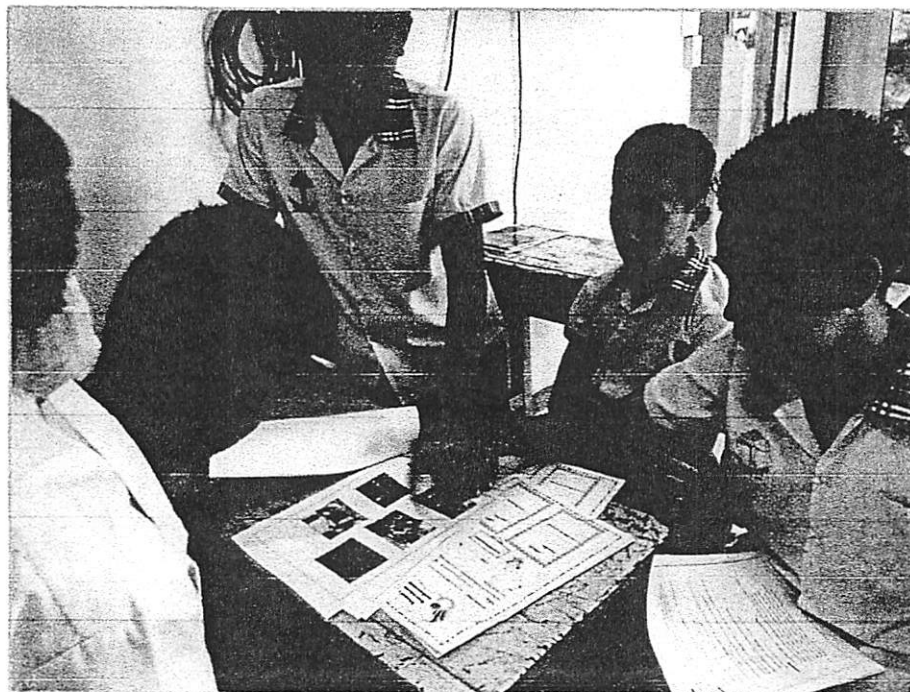

ภาพ 6 แสดงนักเรียนนั่งเป็นกลุ่มเพื่อแบ่งปันความรู้วัฒนธรรม

ชั้นกระบวนการ

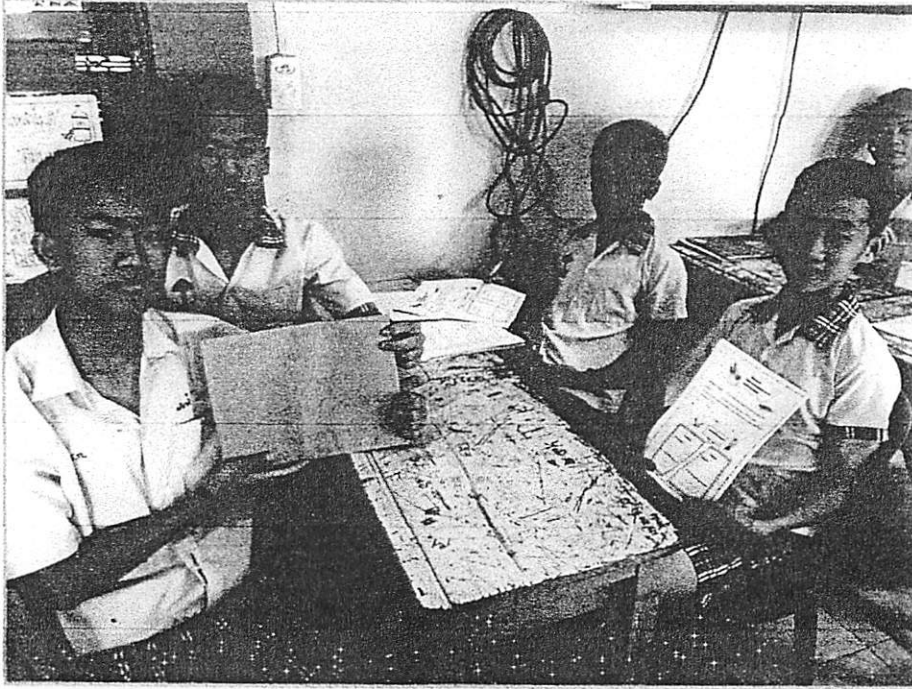

ภาพ 7 แสดงนักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง
ให้เพื่อนต่างวัฒนธรรมได้ฟัง 1

ภาพ 8 แสดงนักเรียนเล่าความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง
ให้เพื่อนต่างวัฒนธรรมได้ฟัง 2

ชั้นการสรุป

ภาพ 9 แสดงนักเรียนนำข้อมูลตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปวัฒนธรรมสรุปแนวทางการปรับตัว ทำใบกิจกรรม และศึกษาในเสริมความรู้เพิ่มเติม 1

ภาพ 10 แสดงนักเรียนนำข้อมูลตามที่ได้ไปศึกษาในชุมชนมาสรุปวัฒนธรรมสรุปแนวทางการปรับตัว ทำใบกิจกรรม และศึกษาในเสริมความรู้เพิ่มเติม 2

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	สุนิสา จันทร์โถม
วัน เดือน ปี เกิด	21 มีนาคม 2531
ที่อยู่ปัจจุบัน	109 หมู่ 5 ตำบลวังกะพ้อ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ 53170
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านชาติตระการ หมู่ 6 ตำบลบ้านชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก 65170
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ. 1
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	รป.บ. รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
พ.ศ. 2555	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์